

INTERJÚ
A VEDEGYLET
FŐTITKÁRAVAL

3. oldal

TESSÉK
VIGYAZNI!

Riport az 5. oldalon

Vizsla-
versenyekről

7. oldal

Mit mondanak
a szakemberek?

18. oldal

VADÁSZLAP

magyar

3. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

50 Ft

1994. NOVEMBER 1.

Megalakult a Magyar Vadászati Kollégium

SZUBJEKTÍV TUDÓSÍTÁS – ÖNÉLETRAJZI ELEMEKKEL

Számomra október 6-a mindig ünnepnap, annak ellenére, hogy az aradi vértanúk kivégzése miatt nemzeti gyásznappal számolt. Ünnepnap, mert ezen a szent napon láttam meg a napvilágot. Az idei október 6-a kétszeresen is ünnepnappá vált, egyrészt mert életem félelvázados jubileumát ünnepelhettem, másrészt mert végre sikerült egy asztalhoz ültetni a vadászat érdekképviseleti és szakmai szervezeteit.

Hét szervezet – (megalakulásuk időrendi sorrendjében) az Országos Magyar Vadászati Védegyelet, a Vadcoop Vt., a Független Vadász Fórum, a Vadászati Kulturális Egyesület, az Országos Vadász Kamara, Vadvédelmi és Vadgazdálkodási Kamara az Országos Bérkilövő Vadásztársaságok Szövetsége – küldte el képviselőit az alakuló ülésre, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy ezentúl – megőrizvén saját szuverenitásukat – mégis egységesen, összefogva képviseljék a magyar vadon élő állatvilág, a vadállomány, mint természeti erőforrás európai hírének megóvását, konszenzusra jutva minden olyan kérdésben, amely a magyar vadászok érdekeit szolgálja.

A felsorolásból egyértelműen kitűnik, a Magyar Vadászati Kollégium – a szövetségeken, vadásztársaságokon kívüli vadászok kivételével – szinte százszázalékosan reprezentálja a magyar vadászokat és szervezeteiket, lehetőséget nyújt arra, hogy megkezdődjön a párbeszéd a vadászok között, a különböző szervezetek közelítsék egymáshoz álláspontjaikat, szülessenek megállapodások, egyezségek, és amiben egységesen lehet fellépni, azokban a témákban-kérdésekben a kollégium járjon el a minisztériumoknál, törvényalkotóknál, és egyéb más szervezeteknél.

És itt engedjék meg, hogy egy kicsit „örömködjek”. Mégpedig azért, mert mint vadászújságíró-szerkesztő, de úgy is mint területi és bérkilövő vadász – több szervezetben te-

FOTO: POLSTER GABRIELLA

Kérdés kérdés hátán...

vékenykedhetek, vagy bábáskodhattam életre hívásuknál. A területi vadásztársaságom révén a Közép-magyarországi Vadászok és Természetvédők Szövetségén keresztül áttételesen a Védegyelethez tartozom, alapítója és elnökségi tagja vagyok a Vadászati Kulturális Egyesületnek, elnöke a bejegyzett, de szervezeteit még ki nem épített Országos Vadász Kamarának. Talán még néhányan emlékeznek rá, hogy nem vadász újságíróként let-

tem a Nimród főszerkesztője, aztán a legjobb tanítómesterektől leshetem el a vadászat tudományát, gyakorlatát... elköteleztem magam a magyar vadászatnak. Annak ellenére, hogy a MAVOSZ Védegyelet alakulása előtt – másfél év alatt összegyűjtött 4264,20 Ft jogtalanul felvett kilométerterítés, de sokkal inkább eretnek nézeteim miatt – fegyelmeivel elbocsájtottak, nem tagadtam meg álláspontomat, a lehetőségeimhez mérten igyekeztem

mindent elkövetni azért, hogy megtörjön a MAVOSZ, majd jogutódja a Védegyelet monopolhelyzete, decentralizálódjon a magyar vadászat érdekvédelmi struktúrája. Ezek a folyamatok azóta annak rendje és módja szerint lejátszódtak, önállóvá váltak a megyei szövetségek, bár még mindig csak a vadásztársaságokat tömörítik szervezeteikben és a vadászok egyéni érdekvédelme változatlanul nem megoldott, de legalább elkezdődött az új rend kialakulása. Elkezdődött, de nem fejlődött be, és ha a hivatásos vadászok országos szövetsége is megalakult volna, szinte a vadászat minden szférája rendelkezne saját szervezettel.

Meggyőződésem, hogy ezekre a szervezetekre a vadászoknak, a vadgazdáknak, a magyar vadászati kultúrának szüksége van. De az is meggyőződésem, hogy ha nem alakul ki közöttünk együttműködés, a megosztottságunkban, véget nem érő párbajainkban, érdekeink ütközésében gyengének fogunk bizonyulni. Mint ahogy „gyengék” voltunk a fegyvertartási és egészségügyi rendeletek elfogadásánál, az erdészlobbival folytatott áldatlan vitában, a biztosítókkal való egyezkedésekben... hogy a példákat tovább ne folytassam.

A kormányzat – híreink szerint – nem mondott le a vadászat törvényszintű szabályozásáról, újabb és újabb rendeletek megalkotásáról, amelyek sarokpontjait érdemes nekünk vadászoknak is időben megismerni, véleményünket elmondani, hogy ne feleltünk és nélkülünk szülessenek meg a döntések. S miközben egy-egy sarokpontot, egy-egy lényegi kérdést közösen megvitatunk – talán egy kicsit közelebb is kerülünk majd egymáshoz.

Ha semmi másért nem, már csak ezért is érdemes – a Védegyelet épületében felajánlott – közös asztalhoz ülnie a magyar vadászat képviselőinek.

Csekő Sándor
főszerkesztő

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Kérjük azokat a vadásztársaságokat, akik kollektívan fizetnek elő lapunkra, hogy minél előbb küldjék el tagjaik naprakész címlistáját szerkesztőségünknek. A számlát postafordultával küldjük címükre.

Köszönettel
a Magyar VADÁSZLAP
szerkesztősége

Ezúton is újfent kérjük a Tisztelt Előfizetőinket, hogy a megrendelő csekkre nyomtatott betűvel, olvashatóan írják fel nevüket, címüket, mert akad nem egy olyan, mint valami képrejtvény. A magunk részéről mindent megteszünk a „megfejtésért”, de olykor ez lehetetlen. Így ha valaki a befizetés ellenére mégsem kapja a Vadászlapot, kérjük levélben jelezze, beküldve a csekk fénymásolatát, hogy panaszát soron kívül és azonnal orvosolhassuk. Ígérjük, rajtunk nem múlik.

Fülöp András, Székesfehérvár: „... a szeptemberi számunkban közölt »Színesek lettünk« című vezércikkükhöz csak annyit fűznék hozzá, hogy jó az újság akkor is, ha nem színes. Tudhatnák már igazán, hogy közös lónak tőrös a háta...”
Köszönjük, tudjuk. Nagyobb baj ennél az, hogy a miénket tollasnak nézték.

Urbán István, Jászapáti: „... nagy figyelemmel olvasom a volt Mátrai Súlyom Vadásztársaság utódjáról, a kialakult helyzetről szóló cikkeiket. Fogalmam nincs arról, vajon a Súlyom

miért nem szólal meg? Pedig én tudom, hogy nincs szégyelnivalójuk. Nem tudom ugyanis megérteni, miért küldték a padlóra Heves megye legjobban működő, legeredményesebben gazdálkodó vadásztársaságát. Nem volt ott semmiféle visszaélés, tivornya, netán orgia. A befolyt összeget visszaforgatták a vadgazdálkodásba, etetők, lesek, kerítések, villanypásztorok létesítésével, a bérbeadó erdőgazdaság igényeit is kielégítették.”

A volt társaságot több esetben megkérdeztük, de tekintettel arra, hogy a bérbeadó erdőgazdasággal jelenleg sokmillió perben állnak, bölcsőbbnek tartották, hogy a bírósági döntésig nem nyilatkoznak. Ők tudják, miért. Így addig csak ígérhetjük, a témára, ha ők is úgy akarják, amikor időszerűnek gondolják, visszatérünk. Tapasztalat addig is akad bőven. Levelének többi része túlságosan személyes hangvételű, sem ránk, sem a nyilvánosságra nem tartozik. Beszéljék meg egymás között.

Sajnos az Országos Vadásznapi események zűrzavarában két esetben is gonosz tréfát űzött velünk a nyomda ördöge, amelyet ezúttal – olvasóink és az érintettek szíves elnézését kérve – helyesbítünk. A Pest megyei rendezvény támogatóinak jegyzékében hibásan jelent meg a Budapest Bank Rt. Dabasi Fiókja, amely – ki tudja, miért lett – „doboz”. Tévedés volt továbbá az OMV Országos Tanulmányi Versenyének szétlövással megállapított második helyezettjének, Kovács Mihálynak szakközépiskolája, amely nem Hajdúböszörmény, hanem a szegedi Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola.

APRÓHIRDETÉS

Büchag 12-es és egy belga 20-as, valamint egy Zeiss 8x30-as keresőtávcső eladó. Érdeklődni: 30/410-281 Sándor József.

Eladó egy darab 20-as Beretta bock mod. 686L, egy billentyűs tűzrendelvtől. Tel./fax: 147-7840.

Friss vizsgákkal: 12-es Lampert, dupla-csővű 25 000 Ft-ért, 16-os Monte Carlo 20 000 Ft-ért, töltények, tok 5000 Ft-ért, fegyverszekrény 10 000 Ft-ért Diana által alig használtan eladó. Érdeklődni: 1676 Budapest, Pf. 1, Szabó Gizella.

Új, alig használt MERKEL 16-os kaliberű, sörtes vadászfegyver szép kivitelben, bőrtokkal eladó. Érdeklődni: 271-3908-as telefonon dr. Hatalyák.

Alig használt 20/70 kaliberű, 2,7 kg súlyú, extrakönnyű MERKEL 200-E típusú bockpuska igényesnek eladó. Érdeklődni: 17 óra után az 56/421-683-as telefonon.

8x57-es kaliberű VOERE MAUSERE, 3-9x40-es NORCONIA céltávcsővel szerelve, alig használt állapotban, kedvező áron eladó. Érdeklődni az 56/375-252-es telefonon.

Zastava 30-06-os Hunter 4-12x56-os távcsővel eladó. Erd.: Lovász Sándor 66/450-450.

ANGOL SPRINGER spániel kölykök vadászó ősöktől eladók. Anya: HPJ, CAC, CACIB, HFGY, munkaverseny III. helyezett. Gombás Csaba és dr. Latkóczy Ágnes 7134 Gerjen, Sport tér 8. Tel.: 75/337-029.

Simaszörű foxterrier kiskutyák eladók. Irányár: 11 000 Ft. Erd.: 2344 Dömsöd, Bercesényi u. 24. Várbiro Marianna.

Drótszörű magyar vizsla kölykök a tv-ből is ismert, Európa Győztes, HCH-s, többszörös CACIB-os, munkavizsgás szukától, valamint CACIB-os, munkavizsgás apától kedvező áron eladók. Erd.: Kollonay László, 4400 Nyiregyháza, Kárpátalja u. 26. Telefon: 42/316-099, 16 óra után.

9 hetes magyar vizsla kölykök törzskönyvezve, fültetve, oltva, 8000 forintért eladók. Telefon: 260-4689.

LADA NIVA 1990 februári, 42 000 km-rel, fehér színű, terepgumi-garnitúrával és extrákkal felszerelve 450 000 Ft-ért eladó. Erd.: 30/412-037-es telefonszámon.

Mire szabad vadászni ittthon és a környező országokban?

Ausztria:

Novemberben: szarvasbika, tehén, borjú – zerge – mufon – ózsuta, gida – szika-szarvas, dóm, vaddisznó (kan és koca) – mezei és havasi nyúl – császármadár kakas (15-éig) – fácánkakas – borz – nyest – nyuszt – vadkacsák – vadlibák – hófajd – erdei szalonka – örvös galamb és balkáni gerle.

Szlovákia:

Novemberben: szarvasbika, tehén, borjú – dambika, tehén, borjú – mufon – ózsuta, gida – vaddisznó – üregi nyúl – mezei nyúl – farkas – hiúz – borz – pézsmapocok – nyest – nyuszt – menyétek – császármadár (15-éig) – fácánkakas – vetési lúd – héja – balkáni gerle – szárcsa, tókés és bójtó réce.

Egész évben lehető: nyestkutya – róka – görény – ürge – horcsög – szarka – szajkó, vetési és dolmányos varjú.

Ukrajna:

Novemberben: csülkösvad, szárnyasvad – őzbak – mezei nyúl – fácán.

Románia:

Novemberben: szarvasbika, tehén, borjú – dambika, tehén, borjú – óz, suta, gida – vaddisznó – mezei nyúl – üregi nyúl – mormota – hiúz – sakál – borz – zerge – mufon – nyírfajd – fácán – fogoly – fűrj – vadgerle – örvös és odúgalamb – balkáni gerle – fenyőrigó – seregély – vízivad – erdei szalonka – sárszalonka – bibic.

Egész évben lehető: farkas – róka – vadmacska – nyestkutya – görény – hermelin – menyét – pézsmapocok – ürge – szarka – szajkó – szürke és vetési varjú.

Szlovénia:

Novemberben: szarvasbika, tehén, borjú – dambika – dambika és borjú – ózsuta, gida – zerge – vaddisznó – császármadár – farkas – vadmacska – mezei nyúl – borz – mufionkos, jerke, bárány – kőszáli kecske – fácán – fogoly – tókés réce.

Magyarország:

Novemberben: (selejt) szarvasbika, tehén, ünő, borjú – szikaszarvas – dybowski szarvas – mufionkos, jerke, bárány – dambika, tehén, ünő, borjú – mezei nyúl – fácán – házi görény és nyest – vetési lúd – tókés-, bójtó-, csörgő-, barátréce – szárcsa – balkáni gerle – seregély – fogoly (csak a kibocsátóhelyeken).

Egész évben vadászható: vaddisznó – róka – üregi nyúl – nyestkutya – pézsmapocok – mosómedve – dolmányos és vetési varjú – szarka – szajkó – kormorán – ezüstsirály.

NOVEMBER

Őszutó, vagy Szent András hava

Dátum	Holdfázis	A Nap		A Hold		100 év átlagos hőmérséklete Celsius-fokban
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	
1	Kedd	6.27	16.28	3.35	15.06	11,8
2	Szerda	6.29	16.26	4.53	15.40	11,5
3	Csütörtök	6.30	16.24	6.12	16.19	11,5
4	Péntek	6.32	16.23	7.30	17.05	11,6
5	Szombat	6.33	16.21	8.44	18.00	11,5
6	Vasárnap	6.35	16.20	9.48	19.03	11,3
7	Hétfő	6.36	16.19	10.42	20.10	10,9
8	Kedd	6.38	16.17	11.27	21.20	10,5
9	Szerda	6.39	16.16	12.04	22.30	10,4
10	Csütörtök	6.41	16.15	12.35	23.37	10,5
11	Péntek	6.42	16.13	13.02	–	9,6
12	Szombat	6.44	16.12	13.28	0.43	9,5
13	Vasárnap	6.45	16.11	13.52	1.47	9,3
14	Hétfő	6.47	16.10	14.17	2.50	9,0
15	Kedd	6.48	16.09	14.43	3.52	8,1
16	Szerda	6.50	16.07	15.11	4.53	7,9
17	Csütörtök	6.51	16.06	15.43	5.53	7,4
18	Péntek	6.53	16.05	16.20	6.51	7,2
19	Szombat	6.54	16.04	17.02	7.46	7,4
20	Vasárnap	6.56	16.03	17.49	8.37	7,1
21	Hétfő	6.57	16.02	18.42	9.23	7,0
22	Kedd	6.59	16.01	19.40	10.03	6,7
23	Szerda	7.00	16.01	20.41	10.39	6,2
24	Csütörtök	7.01	16.00	21.45	11.11	5,8
25	Péntek	7.03	15.59	22.52	11.40	5,4
26	Szombat	7.04	15.58	–	12.07	5,0
27	Vasárnap	7.05	15.58	0.00	12.35	5,2
28	Hétfő	7.07	15.57	1.12	13.03	4,9
29	Kedd	7.08	15.56	2.26	13.34	5,1
30	Szerda	7.09	15.56	3.42	14.09	5,3

Újhold – ●; Első negyed – ☽; Holdtölte – ☽; Utolsó negyed – ☾

Eladó ISUZU TRÓOPER 2,8 TDi, rövid, 65 ezer km-rel, 1991-es extrákkal. Erd.: tel./fax: 147-7840.

469-es parancsnoki UAZ két évet használt, kitűnő állapotban sürgősen eladó. Erd.: Balogh István 8564 Ugod, Kossuth u. 116., telefon: Ugod 30.

Gyűjteményem számára keresek tróféákat, hullott agancsot, prémeket, és kitömött állatokat. Érdeklődni: 2621 Verőce, Rákóczi u. 41., tel.: 60/346-345.

Ha régi vadászkönyvet keres vagy kínál, írjon a Diana Vadász-Horgász Antikváriumnak: 6900 Makó, Zrínyi u. 34., vagy hívja a 62/411-561-es telefonszámot. Árjegyzéket küldünk.

Keresek megvételre vadászhatat (tanyát, udvarházat) nagy területtel, saját horgászati lehetőséggel. Tel./fax: 147-7840.

Távol a nagyvárosi ártalmaktól 30 négyzetméteres vadászhat eladó Perőcsény köz-

ségben, csodálatos panorámával a Börzsöny hegycsúcsaira. Ár: 450 000 Ft. érdeklődni: 26/365-153 Magyaráné.

Családos, felsőfokú vadgazdálkodási képzettségű szakember, németnyelv-tudással állást keres, nagy- vagy vegyes vadás területen. Lakás szükséges. Jelge: „Vereb”.

Osztrák-magyar horgász- és sportfelszerelés vállalat megbízható, jó szervezőképességgel rendelkező, mozgékony **KÉPVISELŐKET** keres **AZ ORSZÁG NAGYOBB VÁROSAIBA, MEGYESZEKHELYEIRE.** Feladatok: folyamatos kapcsolattartás a kiskereskedői hálózattal, a forgalmazott áruk elosztása, szállítása. A munkakör betöltéséhez középfokú belkereskedelmi végzettség vagy nagy belkereskedelmi gyakorlat, továbbá jogosítvány és lehetőleg saját kisteherautó szükséges. Kiemelt fizetés, fogalmi részesedés és költségtérítés! Amennyiben Ön megfelel a fenti követelményeknek és kihívást érez egy lendületes, nagy lehetőségeket tartalmazó pozíció betöltésére, várjuk jelentkezését a 155-7560 vagy a 202-4800 budapesti telefonszámokon.

RÉGI VÁGYAIM TELJESÜLNEK

INTERJÚ PECHTOL JÁNOSSEL, A VÉDEGYLET MB. FŐTITKÁRÁVAL

A NIMRÓD MEGBOLDOGULT FŐSZERKESZTŐJE, DR. KARCSAG IVÁN RAGASZTOTTA RÁ A „NEMECSEK” ELNEVEZÉST (CSUPA KIS BETŰVEL), MERT 19 ÉVVEL EZELŐTT A MAVOSZ-BAN RAJTA KIVÜL MINDENKINEK VOLT CÍME, RANGJA. AZTÁN ELKEZDETT EMELKEDNI A SZAMÁRLÉTRÁN, MA – KIS TŰLZÁSSAL – CÍM- ÉS RANGHALMOZÓ. VADÁSZTÁRSASÁGI ELNÖK, A HUNTURIST RT. FELSZÁMOLÁSÁVAL MEGBÍZOTT IGAZGATÓSÁGI TAG,

MEGBÍZOTT FŐTITKÁR... HOGY CSAK A LEGIDŐIGÉNYESEBBEKET EMLÍTSÜK. A GÖDÖLLŐI AGRÁRTUDOMÁNYI EGYETEMET VÉGZETT, MAJD A VADÁSZATRA SZAKOSODÓ 43 ÉVES SZAKEMBER NAPONTA VECSÉSRŐL JÁR BE DOLGOZNI, FELESÉGE AZ ÜLLŐI ZENEISKOLA IGAZGATÓJA, A FIA III. OSZTÁLYOS GIMNAZISTA, A LEÁNYA MOST JÁR VIII. OSZTÁLYBA. CSALÁDJÁVAL – HA ÉPPE NINCS VIDÉKEN – LEGFELJEBB ESTÉNKÉNT TALÁLKOZIK.

Miért kellett önnek a főtitkárság?

– Nem kapaszkodtam érte, de felkínálták, és én elfogadtam. Tettem ezt azért, mert úgy érzem, ezen a poszton már lehet valamit tenni a vadgazdálkodásért, a vadászokért. Döntenem kellett, hagyom a lehetőséget másnak vagy megpróbálom 19 év szakmai tapasztalattal, ismeretanyagával az ügyet szolgálni. Ez egy kicsit fellengzősnek hangzik, de akkor is igaz.

Eddig mint a MAVOSZ osztályvezetője, a Védegylet főosztályvezetője nem tett eleget az ügyért? Mennyivel több a főtitkár lehetősége?

– Korábban más volt a feladatom, ebből következően mások voltak a beleszólási lehetőségeim is. A MAVOSZ idejében a főtitkári poszt hatalmat jelentett, a Védegyletté alakulás, a megyei szövetségek önállóvá válása után a Védegylet főtitkári széke sokkal inkább jelentet szolgálatot, mint hatalmat. Viszont van beleszólása a dolgok alakulásába. A főtitkár fő feladatai közé tartozik a Védegylet apparátusának, vadgazdaságainak irányítása, ellenőrzése és hogy a közeljövőben jó vadászati törvény és jó – a vadon élő állatok, a vadállomány, a magyar vadászok érdekét szolgáló – rendeletek szülessenek a tárcánál és az országgyűlésben. Természetesen mindezt az Alapszabály, az Országos Választmány és az Elnökség határozatai alapján végzem. Az eszközökről, a lehetőségekről most bővebben ne kérdezzen, ezekről csak annyit: szeretnék mindenkivel egyezsége jutni a cél érdekében.

Ennek a szemléletnek az eredménye, hogy aktív részt vállal a Magyar Vadászati Kollégium munkájában?

– A Kollégium megalakítását több hónapos tárgyalássorozat előzte meg. Kisebbségi körben beszélgettünk az egységes álláspont kialakításának időszerűségéről. A Kollégium résztvevői eldöntötték, nem az az érdekes, hogy ki találta ki, hanem az, hogy működjön. Én nagyon sokat várok ettől a testülettől, mert a magyar vadászok 99 százalékát reprezentálja, azt is mondhatjuk, hogy mindenféle szempontból teljes a képviselés. És ezt a hatóságoknak az úgynevezett társadalmi egyeztetések során is figyelembe kell venniük, nem úgy, mint eddig.

Az elmúlt 10 évben – nekem legalábbis úgy tűnt – a székbe kapaszkodás kívül nem volt koncepciója, elképzelése a MAVOSZ-Védegylet főtitkárainak. Önnek van?

– A magyar vadász-vadgazdálkodás jelenére és jövőjére, valamint a szervezeteire, működésére vonatkozó, úgynevezett átfogó koncepcióm – azt kell hogy mondjam: csak

volt. Az elképzeléseimet, a terveimet, az átalakulást, a reformokat sürgető vitáinkban többnyire elmondtam. Tagadhatatlanul szakmapárti vagyok, véleményem szerint vadgazdálkodás nélkül nem lehet vadászni. Most azért kellett a koncepciómat és minden vadászattal, vadgazdálkodással, vaddal, kultúrával, etikával stb. kapcsolatos álláspontomat felülvizsgálni, mert már nem egyedül a saját véleményem a meghatározó. Eddig négy megyei szövetség vezetőivel sikerült eszmét cserélnünk, valamennyi megyét és szövetséget végigjárom, hogy a véleményeket összegyűjtve jól képviselhessem a tagjainkat minden fórumon. Úgy gondolom, a Magyar Vadászati Kollégium létrejötte a garancia arra, hogy valamennyiünk – tehát minden vadászati szakmai, érdekvédelmi és civil szervezet – számára elfogadható koncepció fog rövid időn belül kialakulni, amely nemcsak a Védegylet, hanem a magyar vadász-vadgazdálkodás átfogó koncepciója is lesz. A sarokpontok alakulnak, remélem rövidesen többet is mondhatunk.

Nem tart attól, hogy elmúlik a kezdeti lelkesedés, belefárad a Kollégium?

– A Kollégiumot szervezetek hozták létre, ami azt jelenti, hogy nem személyekhez kötődik. Ugyanakkor éppen a munkában részt vevő személyek egyéniségétől, szakmai felkészültségétől, tárgyalóképességétől stb. függenek az eredmények. Úgy látom, jó ideig még nem kell attól tartanunk, hogy elfogyanak azok a témák, amelyekben a Kollégiumnak állást kell foglalnia, kompromisszumot kell kialakítania. Hosszú távon gondolkodunk, a Kollégium szervezeti felépítése és személyi összetétele a biztosíték arra, hogy nem fáradhat ki. Egyébként mindig voltak és lesznek elké-

telezett-megszállott vadászok, vadászati vezetők, akikre számítani lehetett és lehet a jövőben is.

A Kollégium most a vadászati törvénytervezet sarokpontjait vitatja. Tétélezzük fel, hogy lesz jó törvényünk, okos rendeleteink... akkor mit csinál majd a csapat?

– Szívem szerint azt mondanám, akkor kezd majd igazán azzal foglalkozni, ami egy vadászati kollégiumnak a feladata lenne. Tisztázhatja a szakmai elveket, foglalkozhat a vadászati kultúrával, etikával... szerintem mindig lesz feladata.

Jövőre választások lesznek a vadászoknál. A választások elkezdődnek a vadászárságoknál, folytatódhatnak a megyékben, majd a megyék képviselői megválasztják az országos vezetőket. Készül már a választásokra a Védegylet?

– Készül is, meg nem is. Készül azért, mert szeretnénk, ha a vadászárságok már az új struktúrának megfelelően választanák meg tisztviselőiket. Ezen az új struktúrán most dolgozunk, remélem, hogy rövidesen a vezető testületek jóváhagyják, és még a választások megkezdése előtt minden választó tudomására tudjuk hozni. Ugyanakkor nem készülünk semmilyen direktívá elfogadtatására, mert nem kívánunk beavatkozni az egyesületek önállóságába.

Elégedett a Védegylet tevékenységével?

– Az elmúlt éveket nem kívánom minősíteni, tisztességtelen lenne részéről. A jelenlegit pedig még korai lenne akár szidni, akár dicsérni. A MAVOSZ idejében a József nádor téren még legalább 30 érdemi ügyintéző dolgozott a házban, mára ez az apparátus 5 ügyintézőre csökkent, igaz, jelentősen megváltozott a feladatunk is. Az viszont nem változott, hogy tagjaink, a megyei szövetségek vagyongazdálkodóként működöttük a vadgazdaságokat, gazdálkodunk a központi vagyonnal, hiszen ennek függvénye, hogy a megyék évente milyen összegű visszatérítésben részesülhetnek. És itt – először a Vadászlap hasábjain – jelenthetem be, hogy megalakult a Védegylet kereskedelmi irodája. *(A szerk. megjegyzése: bár a főtitkár mondta, az iroda elnevezését, az ingyrenklám vádjának elkerülése miatt, nem közöljük.)* Az iroda fő feladata a mezei nyúl exportálása és a vadgazdaságok vadászatainak az értékesítése. Az árpádalmi vadgazdaság megfelel az exportelőírásoknak, a téli nyúl befogások így lekötik az ilyenkor egyébként szabad munkaerő kapacitását. Ha az iroda kicsit megerősödik, elképzelhetőnek tartom, hogy a vadászárságok segítése is napirendre kerülhet.

Ezt úgy képzelem el, hogy napos fácáncsibét adunk majd hitelbe és a vt. ősszel-télen előnyúllal vagy vadászattal fizeti vissza a hitelt.

Mint erdész-vadász dinasztiából származó, mi a véleménye az erdész-vadász ellentétekről, amelynek a vadállomány és a vadgazdálkodás csak a kárát látja?

– Ez nem erdész-vadász ellentét, még ha a köztudatban, sőt a szakmában ezt sikerült is elterjeszteni. Sok erdészeti végzettségű szakembert ismerek, szervezetekben, bizottságokban hosszú ideig együtt dolgoztam velük, de csak jót tudok mondani az együttműködésünkről. Inkább azon csodálkozom, hogy ezek az emberek hagyták eluralkodni a saját berkeiken belül egy-két szélsőséges hangadó nézeteit. Természetesen vannak problémák, amit a gazdasági élet változásai hoztak. Itt van például a haszon bérbeadás. Az állami erdőgazdaságok meglétéig elfogadható volt a bérbeadói szerep. Amióta az erdőgazdaságok osztalék érdekelt részvénytársaságok lettek, véleményünk szerint nem gyakorolhatják tovább ezt a közgazdasági szerepkört, hiszen a természeti értékek kezelését nem lehet nyereségérdekeltség alapján tenni. Bizom benne, hogy rövid távon, az erdészekkel közösen, megtaláljuk a legjobb megoldást... a származásom is erre kötelez!

A főtitkárság előnyeivel-hátrányaival kezdjük a beszélgetést. Fejezzük be azzal, hogy többet vadász-e a főtitkár, mint vadászott a főosztályvezető?

– Abszolút nem, a vadászati lehetőségem annyi, amennyi régen volt, azaz a saját – a Csákvári Kittenberger Vt. – területére koncentrálok. Ebben a társaságban nőttem fel, 9 évig voltam vadászmeister és 14 éve vagyok az elnöke. A hétvégéimet és a szabadidőm jelentős részét Csákváron töltöm, az sem titok, hogy szívesen teszem, mert itt él az édesanyám. Ami a vadászati meghívásokat illeti, néhány éve még pár helyre meghívtak, de csak a kizárólag baráti meghívásokat fogadtam el. Ezeket most is elfogadom. A MAVOSZ-Védegylet vadgazdaságaiban a 19 év alatt egy bikát, egy bakot és egy vadkant lőttem a trófeás vadfélék közül. Az apróvad vadászatokon az úgynevezett apparátusi, elnökségi, bizottsági vadászatokon vehettem kezembe puskát, az igazi nagy vadászatoknak szervezője, hajtója és a szép lövések nézője voltam. Nem panaszkodom, egészen kisgyermekkoromtól kezdődően vadászom, szinte elmondhatatlanul sok élmény köt ehhez a szórakozáshoz, ami számomra ráadásul hivatás is.

–csekő–

Ne maradjunk annyiban!

Túl az özbak- és szarvasbikaidényen, a sikereken és kudarcokon, anélkül, hogy bármiféle mérleget igyekeznénk készíteni, érdemes elgondolkozni néhány, ha nem is új, de kórosan burjánzó jelenségen. Sajnos, ezek ha beszélünk róla, ha a szőnyeg alá söpörjük, léteznek. Nem mindenáron a mundér becsületét kell védelmezni, hanem kötelességünk a leghatározottabban fellépni ellene, mert ez már kimeríti mindnyájunk jogos önvédelmének fogalmát. Jó értelemben vett érdekvédelem, mert a zöld kalaphoz ebben az országban egykor a tisztességgel megőszült, vagy éppen őszülő „fej” is hozzátartozott.

Vadászati irodákkal, külföldi vendégekkel – közülük többel, aki esküvel fogadta, hogy többet az életben ide nem jön – beszélgetve, vagy ki merjük mondani vagy sem, szakmai hitelünk, tisztességünk utolsó morzsáit majszolgatjuk, cseppet sem törődve a holnappal. Jó, tudom, tudjuk, mindezek éppen a jövőképhiyánya, a mának élés miatt, óhatatlanul következtek be. Akkor is. A vadászatban évezredek óta – természetesen a történelem nyomására létrejött kilengésektől eltekintve, mindvégig töretlenül élt a jobbítás szándéka. Az, hogy az utódoknak is maradjon valami abból az örökségből, amelyet egyre csak gazdagítva, egymásnak adnak a felcseperedett generációk. Lehet itt magyarázkodni, kényszerpályákról, miegyebekről jó-rossz érveket felhozni, de az alapkérdésekben, a vállalásokban vita nem lehet, mert tartamos értéke-

gőzről van és lehet szó. Erre kötelez az Európában és a világ más vidékein ismert és elismert, keservesen kivívott szakmai rang, amelynek talán még a sokat emlegetett világbanknál is nagyobb hitele van (vagy volt). Ez nem eladó, nem lehet alkutárgya és semmiféle megalkuvásnak helye nincs, bármit hoz is a sors, talál ki a politika.

Ne vegye senki öncélú vádaskodásnak, mert mindezek jó része törvényes úton nehezen érhető tetten, ezekkel valahol belül kell mindenkinek magában elszámolni, ha máshol nem, reggel a borotválkozótűkör előtt.

Mit lehet kezdeni olyan jelenségekkel, amikor a kísérő vadász a vendég mellett elalszik a lesen, mert – mint mondja – hullafáradt, a keresetkiegészítő, egész napos csirkepakolástól. Másutt közlik a vendéggel, hogy fél nyolckor (bőgés idején!) haza kell menni, mert különben nem látja a folytatásos tévéfilmet. Nem találunk löni való öregbakot, de az ajánlkozóknak éppen van otthon három 500 grammon felüli trófeája, útra készen, és jutányos áron odaadja, ha megalkuszunk, és mindenki jól jár... Minimum 15 márka a kávé ára hajnalban, termoszban, de ezt nem kell ám felírni a lőjegyzékre! Egyfelől mert ital, másfelől, mert nincs benne a külön napi ellátásban, de leginkább azért, mert kevés a fizetés, a borralvaló meg bizonytalan (ezután még inkább az). Ennél már csak az volt jobb, amikor a kísérő vadász sorra huzogattatta a lapos üveget a

vendéggel, majd búcsúzáskor benyújtotta a számlát, csinos kimutatással, slukkonként két márkát számolva, de lehet alkudni – mondta. Beszélhetnénk olyan csoda „doktor” vadászársasági elnökről, aki a leendő vadászatért félmillió előleget bekaszálva a vendég érkezésének közlésekor mondta csak meg, hogy vadásszon ahol akar, de itt nem tudják fogadni. Az pedig, hogy az ellátást, kilométerpénzt zsebbe kéri, lőjegyzéken kívül, lassan és hovatovább olyannyira nem meglepő, hogy ideje volna valami becsületrendet alapítani, külön a gyér számúak részére. Elhisszük, hogy tetszik a táj, jó a levegő, de az már enyhén szólva lóláb, amikor jönnek a vendégek, üres lőjegyzékek elszámolni, és azonnal lefoglalják a jövő évi idejnyit is. Az ilyen „légkör” inkább inycsiklandozó és nem köhögtet, hanem inkább röhögtet. Az sem semmi, amikor a nagyvadnál külön kéri a zsigerelési díjat, a grandliért a „trófeakiegészítést, tranzitszállítással” együtt. Másfél óras cserkelés után a vendég orra előtt lötte a területen beírás nélkül tartózkodó „sportvadász”, ellenőrző bizottsági tag, a kinézett érmes bakot. Másutt éppen egy vadász. A fizető és világszínvonalú áron szállást bérlő, és pár órát aludni vágyó fizetővendég megkérdezése nélkül tartanak lakodalmat a vadászházban. És mint mondták: akinek a népnemzeti ihaj-csuhaj nem tetszik, hát tehet egy szívességet...
A vendégnek csupán egyetlen jo-

ga és lehetősége van, fizetni, lehetőleg minél többet és mindenáron. Ki tudja, mit hoz a holnap. Ha valaki szóvá teszi, arra az a válasz, hogy hülye vagy, ezt csinálja mindenki! Csakhogy nem sokáig, mert a jobb érzésű embernek – ha vadász, ha kísérő – mindentől elmegy a kedve. Nem lehet úgy önfeledten szórakozni, ha közben állandóan mindenkinek a körmére kell nézni, mert ha nem figyel, becsapják. A vendéglátás, a vadászati turizmus is, bizalmi dolog. Ez volt a legfőbb vonzerő annak idején, a külföldiek fogadásának kezdetétől. Még ma is legendák keringenek egy-egy nagy öreg, mindennemű korrupciót, lekötelezettséget visszaautasító látványos eseteiről. Sajnos, ma már nincsenek közöttünk, pedig a személyes példamutatás az ilyen kérdésekben is „iskolateremtő” lehet. Az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy a negatív példák jobban terjednek. Nem szabad elfelejteni, hogy a megvásárlás lehetősége az egész ember mivoltát is minősíti. Akinek emberi tartása eladó, annak szakmai hitelét is nyomban kétségbe vonják. A kettőt egymástól elválasztani nem lehet. Nem hagyhatjuk, hogy ennyiben maradjunk, mert itt óriási a tét. Éppúgy a jövőképalapja, mint amire ma olyan könnyen mondjuk, hogy mindezek oka a törvények hiánya. Azt azonban jó előre tudni lehet, hogy a becsületről soha nem fognak törvényt hozni, az ugyanis irratlanul is mindenki számára kötelező (volna).
H.

ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG

TÜSKE

Névvel, aláírással, pecsétellátott, meghökkenítő ajánlott levelek másolatait küldték szerkesztőségünkbe az ország több részéből gyakorló kerületvezető erdész, erdőmérnök vadászársaink. Olyanok, akikkel még nem tudták megutáltatni választott és tanult hivatásuk részét, a vadászatot. Ezúttal vezérigazgatói utasításra való hivatkozással kötelezték őket arra, hogy a vadászársaságban, a független egyesület közössége által választott tisztsegeikről azonnali hatállyal mondjanak le. Fizetség nélküli, társadalmi tisztsegeket ugyanis összeférhetetlennek minősítették valahol odafent, jócskán a direktor feje felett. Ilyen irányú kérdéseinkre rendre azt a választ kaptuk, hogy nem az igazgatók találták ki mindezeket, hanem az Állami Vagyonkezelő Rt.-től kaptak ezzel kapcsolatos utasítást, amelyet végre kell hajtaniuk. A felülről lefelé áramló félelemnek, megfélemlítésnek, ha valahol, nálunk igazán mély hagyományai vannak, annak ellenére, hogy ebben a ciklusban, ha egyebet nem is, szakértelmet, azt aztán ígérték, csöbstől. Ekkora „hozzaértésre” azért mi sem számítottunk, mert egyszerűen agyilag nem követhető, hogy vajon miért jobb az Állam bácsi-

nak, ha a szakirányú képzettséggel rendelkező erdész (elnök, vadász-mester, titkár, természetvédelmi felelős) helyett, mondjuk a környék népszerű kocsmárosa, a helység kalapácsa, netán a fagyaltosa tölti be mindezeket? A vad ugyanis – minden más élőlényhez hasonlóan – még az állam tulajdona, amely értékének felbecsülését éppen a fentiek miatt nem lehet már tovább halasztani, a nemzeti vagyon tagadhatatlanul jelentős része. Akkor is, ha nem sokra becsüli, és néhány „vagyonőr” éppen „átmutyizni” készül. Ugyanakkor, majd minden szakmai vitán és fórumon felvetődik vadászársaságok, mint olyanok hozzáértésének hiánya, egyfajta hajánál fogva előrántott ellenérvként, mert van ahol igaz, van ahol nem, mint bármely más esetben. Ez tipikusan az az eset, mint amikor a pórázsal, ha jót csinált, ha rosszat, végighúzó a vizslán, hogy tudja meg: ki a vadász, ki a kutya.

Mélységesen felháborító és erkölcsstelen ez a „játék”, amely már igen régóta tart, kézzelfogható és morális kárait mindenki látja, aki nem vak. Anélkül, hogy jogászoknál – ez ma már olyan, mint a foci, mindenki ért hozzá – ha valaminek semmiféle jogszabályi alap-

ja nincsen, mégis megtilt valakit valaki hivatali hatalmánál fogva, ezt nem lehet másnak nevezni, mint önkénynek vagy visszaélésnek. Alkotmányos joga ugyanis bárkinek, az erdésznek is, hogy olyan hivatalosan bejegyzett egyesületbe, pártba lép be, amelyikbe akar, és olyan vallású lehet, amilyet választ magának. Senkinek nincs joga mindezeket korlátozni, különösen nem igazgatói irgumburgumokkal, a kirúgás rémének fenyegetésével. Ráadásul az összeférhetetlenségnek még az emlegetése is egyszerűen nevetséges az állami vagyon hűségesei részéről, amikor csak éppen a felállítás után írták meg a lapok, hogy Csepi Lajos havi 500 ezer forintos fizetésével teljes mértékben összeférhető volt, hogy ugyanabban az Rt.-ben, amelyben a vezérigazgató bokros teendőit látja el, még havi 130 ezret is kaszált az ÁV Rt. igazgatóságának elnökeként. (Igaz, elődje, Teleki Pál ugyanígy kezelte a vagyont évi 130 000 dollárért.) És most – azt mondják – onnan jött az ukáz, az összeférhetetlenségre. Megpróbáltuk a zseniális parancsot „nevesíteni”. Felhívtuk a „céget”, ahol azt a választ kaptuk, hogy csak a sajtóosztályon keresztül lehet információt kiadni. A saj-

tóosztály név szerint be nem mutatkozó „hangja” pedig közölte, hogy adjuk le kérdéseinket írásban, és majd válaszolnak, ha lesz rá idő. Úgy döntöttünk, nem írunk, ha már beszélni nem lehet. Írjanak ők, ha van mindezekre magyarázat. Egyszerűen azért, mert jobban belegondolva, egyáltalán nem is érdekel ezek után, sőt, jobb ha nincs is magyarázkodás, mert így talán az embernek nyomokban maradnak illúziói. Olyanok, amelyekről tanulmányai során hallott, és a szakmában még a lelket is az egyenes gerincet tartják. Sajnos, koromnál fogva emlékszem azokra az időkre, amikor ugyancsak igazgatói utasításokra hivatkozva, a személyzetis a vasárnapi misén leselkedett, melyik erdész, kerületvezető vadász jár a templomba? Érdekes, hogy minden embertelen, jogtalan és értelmetlen feladatra akadt itt ember, végrehajtó dögi-vel. De ha valamit valóban csinálni kell, és lehetőleg az olyan sokat emlegetett legjobb tudásunk szerint... vajon hány emberre számíthatunk? Aki nem hiszi, jól nézzen körül, de lehetőleg valami nagy fába kapaszkodva, mert könnyen megszédülhet.

Homonnay Zsombor

A MESSZIRŐL JÖTT EMBER...

...AZT MOND, AMIT AKAR – TARTJA A NÉPI BÖLCSESSÉG, AMELYRŐL MOSTANÁBAN KÜLÖNÖSEN SOKSZOR MEGFELEDKEZÜNK. A TÖRTÉNET NEM MA KEZDŐDÖTT, RÉGÓTA ÉRLELŐDIK. VOLT NYILVÁNOS NYILATKOZATHÁBORÚ, TÉMA VOLT SZAKMAI ÉRTEKEZLETEN, BARÁTI BESZÉLGETÉSEKEN, ÉVEK HOSSZÚ SORA ÓTA. MINDENKI JÓ ELŐRE FIGYELMEZTETETT MINDENKIT, MÉGIS SZINTE A SZEMÜNK LÁTTÁRA SÍBOLTAK KI A LEGÓVATOSABB BECSLÉSEK SZERINT IS VAGY KÉTMILLIÓ MÁRKÁT. MA MÁR A MAVAD-NAK JOGERŐS BÍRÓSÁGI ÍTÉLETE VAN EBBŐL 360 EZER MÁRKÁRÓL. FELLEBBEZÉSNEK HELYE NINCS. MINDEZEK ELLENÉRE MÉG KORÁNTSEM BIZTOS, HOGY JOGOSAN KÖVETELT PÉNZÜKHÖZ HOZZÁJUTNAK.

Az üzleti életben a nagyvonalúság, a pazar kocsi, a lenyűgöző megjelenés jószerint mindenkit levesz a lábáról. Tudják ezt a profi szélhámosok is, igazán megadják a módját, visznek magukkal ügyvédet, testőrt, menedzserkalkulátort, fittyfenét, ahogyan a színész készül az előadásra. Különösen így volt ez a nyolcvanas évek végén, amikor már a vegyesvállalatoknak kukorékolt a kakas.

Pálvölgyi Zoltán, MAVAD: – Cégünk a jóhiszeműségének áldozata, mert nem lehet úgy dolgozni, hogy valaki minden bokor mögött farkast sejt. A részünkről igencsak sajnálatos ügy 1985-ben kezdődött, amikor Gino Sateioli úr részvételével létrehoztuk az EURO-MAVAD Kft.-t, többek között Cherubini és Mastalli urak közreműködésével. Kezdetben minden jól is működött, jöttek az olasz vendégek szépszámmal, nőtt a forgalom, mindenki bizakodott. Eleinte – főként a kisebb tételeknél – az elszámolással sem volt gond, ezek csak később jöttek, de csóttól. Rendre ígértettek, elismerték ugyan a tartozást, de fizetési nehézségekre való hivatkozással elszámolási haladékokat kértek. Végül különböző nevenséges indokokkal kétségbe vonták az egész tartozást, amelyekből időnként valamit elismertek. Az udvariasságnak és az időhúzásnak is van határa. Nem szaporítom a szót, végül a múlt év őszén pert nyertünk a Magyar Gazdasági Kamara mellett működő Választott Bíróságon. Az ilyen ügyeknél a nemzetközi szabályok szerint fellebbezésnek helye nincs, viszont az olasz bíróság azután még megvizsgálja az eljárás szabályosságát. Ez még nem zárult le. Így senki se higgye, hogy ez nekünk bármiféle sikerélmény. Inkább egy rossz álom, igen nagy tanulópénz, és elődeink súlyos „hagyatéka”.

Az egykori szépreményű EURO-VAD Vadászatszervező Iroda Kft., amely három állami gazdaság vadászatait árulta, ugyancsak a Sateioli ügynökölésbe bukott bele. (Társaság az Europa Caccia, Sateioli (üv.), Bencini, Meccocci, Mastalli. alügynökök P. Valeriani és V. Dorpetti.) Ügy hírlik, Sateioli ügyvezető nem kevesebb, mint 890 ezer márkás tartozással tette torkukra a kést. Ennyit még náluk sokkal nagyobb cég sem tudna lenyelni. A per ugyan megindult, de időközben a három állami gazdaságot privatizálták, amit az adós jó előre tudott, széles körű politikai-gazdasági kapcsolatai révén. Mindenestre furcsa, hogy az illető állami gazdaságok privatizációjáról mások előbb tudnak mindent, mint azok, akik ott húzták a szekeret. A felszámolást egy magát megne-

vezni nem kívánó kft. végzi, és ilyen irányú nyilatkozataikat megtartották maguknak. Az egykori állami gazdaság kulcsemberei pedig arra hivatkoztak, hogy csak a felszámoló képviselője nyilatkozhat, nekik sem felhatalmazásuk, sem újságban közölhető nevük nincsen. A történethez az is hozzátartozik, hogy amikor ez a tartozás kicsattant, és az EUROVAD fizetett hirdetésben tette közzé, hogy már semmi köze Sateioli úrhoz és népes csapatához, az olaszok képviselőjében megjelent a szerkesztőségben egy feltűnően csinos hölgy és felajánlotta, hogy az újságírók néhány napra kiviszi Olaszországba, megtérítve minden költséget, és az együtt töltött szép napok alatt meggyőzi ártatlanságának vélelméről, ha erről cikk is jelenik meg. A csábító ajánlat ellenére jobb volt a pennát szárazon tartani és otthon maradni, sokkal inkább bizva a bíróság ítéletében, bármennyit is kellett még várni.

Zsarnay Attila, a Pusztá Caccia (Hortobágy) vadászatszervező kft. ügyvezető igazgatója, régi ismerősünk, mert már vagy másfél évvel ezelőtt kerestük ugyanebben az ügyben. Várjunk még – javasolta – kevés a bizonyíték és csak úgy van esélye a tartozások behajtására, ha még nem nyilatkozik. Nem sokkal később, a múlt év őszén feltehetőbb furcsa dolgokat élt át annak ellenére, hogy még ma sem hisz az ufókban. Sával megöngötték az autóját, amely ettől meglehetősen elhervadt, majd ellopták a puskáját, és amilyen furcsán eltűnt, olyan hamar valaki meg is találta, pedig igazán nem kicsi az a Hortobágy...

– Az irodánk elsősorban a vizi-vadból él, elődje a Hortobágyi ÁG vadászatszervező irodája volt. A Sateioli-kapcsolat még akkor kezdődött, de a 92–93-as évben már 70 ezer márkás tartozása volt. Az

volt a módszer, hogy először rendszeresen fizettek, főként kisebb tételeket. Persze utólag okos az ember, de az átalakulások viharában ez másként nézett ki. Közben egyre csak nőtt a tartozás, a magyarokkal megtelt a padlás. Európa Caccia néven Sateiolinak Hortobágygyal „generál” szerződése volt, ahová „alvállalkozók”, egyfelől régi társai, másfelől egy új felhajtó, Valeriani is szervezett csoportokat, százalékkért. Az előleget az olaszországi iroda szedte be, amellyel később „elfelejtettek” elszámolni. Csak példaként említem, hogy láttam olyan tízoros szerződést a Hartai Vt.-vel, és egy Green Sport nevű céggel, amelynél kipontozva volt, hogy végül is melyik iroda bonyolítja majd az egész vadászatot. (Ebből is a mai napig per van.) Nekünk nem volt mit tennünk, bent ültünk már a mókuserékben és csak akkor volt remény arra, hogy a pénzünk megkapjuk, ha továbbra is velük dolgozunk, de mindent itt fizetnek. 1993. augusztus 1-én alakult a Pusztá Caccia Iroda Kft. teljes mértékben hazai tulajdonnal. Májusban került sor a kenyértörésre, amikor egy igen jelentős spanyol vadászcsoporthoz esetében előre kértem a pénzt, a fennálló tartozással együtt. 110 özbakról volt szó, ez nem semmi manapság, amikor csökken a vendégek száma. Sateioli nagy viták után a debreceni Külkereskedelmi Bankon keresztül csekken fizetett, a bank a pénzt forintban átutalta. Ezután villámcsapásként ért a hír, hogy a csekk fedezetlen volt! Reklamálásunkra ezt a tényt végül faxon Sateioli elismerte. A cégünk és az Európa Caccia közötti ideai szerződés, amelyet Valerianival közösen írtak alá, újabb tartozásokkal, 8 csoport vadászata után fejre állt. A negatív mérlegünk 220 ezer márká. Ennyivel károsítottak meg minket. A perrel

megbízunk egy Olaszországban élő firenzei ügyvédet. Ezek után mindent megkérdezhet, csak azt nem: hogy vagyok...

*

Az egész dolog egy kívülálló számára valahol hasonlít az „itt a piros, hol a piros” játékra, mert ennél is először a „palit” hagyják nyerni, majd amikor vérszemet kap, kíméletlenül kifosztják. Egyetlen percig sem kell arra gondolni, hogy ez csak olyan olasz specialitás, mint a spagetti, amit csak szó nélkül nyelni kell, mert soha nincs vége. Az osztrák Stiedl cég több mint három évtizedes göngyölítés után képtelen korrekt módon elszámolni a MAVAD-dal. (Az összeget csak azért nem írjuk le, mert a per folyik.) A VIP Service Iroda társaságoknak való kéthároméves tartozásairól tavaly írtunk. Azóta egy részüket – úgy hallottuk – kifizették. Naivság arra gondolni, hogy azok a külföldiek, akik ebben az üzletben nyakig benne vannak, nem tudják a joghézagokat, nem ismerik a nemzetközi jogot, a magyar vadászati törvény körüli jogvitákat. Ha ugyanis sikerül addig göngyölgetni a dolgokat – és erre van esély –, amíg esetleg az üzletfelek, a vadászársaságok megszűnnek, átalakulnak, a fene tudja mi lesz velük, a pénzünk végleg a zsebükbe vándorolhat. Lehet pereskedni évekig, a tőke pedig az alatt is annak fia, akinél éppen van.

Végezetül szólni kell a hazai „súgókról”, mert az bizonyos, hogy Bolognában sem lehet olyan zsírosat enni, hogy valaki ilyet megálmodjon. Az egymillióst tőkével ma alapíthat valaki annyi káefét, amennyit akar, és ha az egyik fejre áll, csak annak arányában felelős a hitelezőinek. Ma már az ügynökök úgy feltornázták a jutalékot, hogy az jóval 10 százalék felett jár, jó forgalomnál nevenséges az egymillióst felelősség. Az egyik iroda pedig hiába figyelmezteti a másikat, hogy vigyázzon, azt hiszik egymásról, hogy a másik az irigység miatt teszi. Nem valószínű, hogy bárhol máshol ilyeneket meg lehetne csinálni, és ebben az érdekvédelemnek, a Vadkereskedelmi Szövetségnek lehetne meghatározó szerepe, amely végsősoron a védtelen társaságok jogait is védené. Ez a „szabadtéri-játék” mára már sajátos dzsungelharccá fajult, annak összes farkastörvényével együtt.

(Tényfeltáró sorozatunkat más, de nem kevésbé kisebb fajsúlyú témákkal folytatjuk, és addig nem hagyjuk abba, amíg véltlen áldozatok vannak. Hátha valaki tud ennél jobbat is.)

H. Zs.

A REFERENCIATERÜLET HÍREI

A bősésre augusztus első heteiben elvetett, tritikálás-bükkönyös vadföldek szeptember elejére a bőséges esőzés miatt már kiváló legelőket adtak a vadnak. Emellett szeptember első hetétől a működő szórók mellett az ígéretes helyeken megkezdtek a hullott alma rendszeres, szoktató etetését és lapzártáig a kihelyezett és túlnyomórészt feleltett mennyiség 740 mázsa volt. Tekintettel arra, hogy az alma csak a fagyok bekövetkeztéig etethető, ezt október végétől répa farkokkal váltjuk föl. A hullott alma mázsáját először 800, később 600 forintért sikerült megvásárolni. A répa farkok mázsája 18 Ft+áfa, amelyhez jön még mintegy 46 forintos mázsánkénti fuvar költség. Bár a vasúti szállítás viszonylag olcsóbb, viszont ehhez még hozzá kell számítani a rakodógép költségét a kitároláskor, így végső soron csaknem egy árban van és a tehergépkocsi ki tudja hordani az erdőre is.

Az augusztus végi, szeptember eleji „hangolás” után a bőség 15-e után indult be, és a foidőszak alatt akadtak olyan napok (különösen akkor, amikor hűvösebbé váltak a hajnalok), amikor igazán rendkívüli „koncertekben” gyönyörködhetünk. Mindezek ellenére, rapszodikusnak volt mondható, mert a melegebb napok visszatérével elhallgattak a bikák, majd másnap, harmadnap újrakezdték. A rigyető bikákkal a vártnál kevesebb számú tehenet láttunk, ritkaságszámba ment ha egy-egy „plazzhirsch”-sel három, négy tehen volt.

Lapzártáig 19 szarvasagancs került bírálatra (l. táblázat), amelyek közül két ezüst-, két bronzérmes akadt. Volt megfigyelt aranyérmes, 10 kiló feletti, de azok kora még nem tette lehetővé az elejtést. (Örözzünk egy tavasszal talált, teljesen beszáradt, hullott agancsszárat, amelynek jelenlegi súlya 4 kiló.) Az elejtések alapvető szempontja a selejtezés volt, mert mindössze két bika agancsán volt mindkét oldalt korona. Az egyik éppen maradhatott volna is, a mínuszpont határát súrolta, de az igen jelentős túlterpesztése miatt jelentősen eltért a térség állományának jellegzetességeitől. A többi vagy egyik, vagy mindkét oldalon villát viselt. Terítékre került két igazi vadászkritkaság: az egyik duplázott agancstővel, és azon fejlett agancssal rendelkezett, a másik egy régi lövés vagy más sérülés miatt első lábára nem tudott ráállni, befordult csülkének felső felületén járt. A térdizületbe egy hosszú csontszilánk volt befürödve és betokozódva, amely majd a preparálás után fotózható. Minden trófeáról külön felvétel készült.

A legsúlyosabb agancs mindkét oldalon villás (8,25 kg), 188,25 pontos, a legmagasabb pontszámú, hármaskoronás, 192,41 IP, 7,86 kilóval. Az átlagsúly: 5,23 kiló, 8,25 és 2,75 kilós szélső értékekkel. Minuszpontos végeredmény: egy mi-

szarvas. Csak október 15-e után jött egy kis lélegzetvételnélküli idő. Közben – ha már elvállaltuk, mindent meg kellett tenni a Dunántúli Vizslaverseny október 8-9-i sikeréért, a házigazda megtisztelő címe ugyanis nemcsak az ebédeléssel, hanem a „mosogatással” is jár, nem beszélve a „tálalásról”. Bár egyikünk sem csinált még hasonlót, a panaszkönyvbe senki nem irt, új zártságok kötődtek, és szakmai szempontból is bőven volt tapasztalat, látnivaló, amely – természetesen – mindenképpen és egyedüli nyereségként könyvelhető el.

Közben több alkalommal is, szerződés alapján, sor került a tavaknál olasz bér vadászok részvételére is. Az augusztusban kihelyezett récék kiválóan repültek, és senki meg nem mondta volna, hogy melyik a „tenyésztett”, melyik a vad. A különbség csupán annyi, hogy a tenyésztett récék egy csapatban együtt maradtak, míg a szabadon születettek kisebb csapatokban szálltak melléjük, hívásukra. A tenyésztett réce a puskaropogásra sem hagyja ott a megszokott helyét, köröznék a tó felett, míg a vadak néhány társuk elejtése után odébbállnak.

Október 17-én 12 puskával sor került az első társas vadászatra, nyúlra, fácánra. A köd és a lábön álló kukoricák hajtása feladta a leckét, vizslának, vadásznak, hajtónak. Bár szépen volt fácán, nehezen keltek a rossz idő miatt és így a végén a teríték is szerényre sikeredett. 17 fácán, 2 mezei nyúl. A nap fénypontja Nagy László, fiatal barátunk fácánvadászáat avatása volt, annak minden „szenvedésével” és örömeivel együtt. A sok-sok meleg után végre egy kis izelítőt kaptunk az őszből, árnyaival, szépségeivel.

Az eddigiek alapján sokan azt hiszik, hogy valami „diadalmenet” az egész, pedig gond is akad bőven. Például, hogy nyolc hónap is kevés volt ahhoz, hogy az erdei utakat illetéktelenek elől lezárhassuk. A bőség alatt nyugtalanítóan sok „gazdátlan” lövést hallottunk az éjszakában vagy éppen az esti órákban. Találtunk egy erősen büzlő, tisztázatlan körülmények között elhullott bikát. Október 7-én, amikor Sokorópátkán két erdész karambolozott, egy vaddisznó repült ki a kocsiból, amely korántsem szériatartozéka T. Kálmán kerületvezető erdész totálkárossá sikeredett Nivájának. A vizsgálat folyik. Jogi tanácsra az Erdő Rt. elnöksége elé terjesztettük javaslatunkat, amely szerint a pályázat és a haszonbérleti szerződés jogszerűségét független bíróság állapítsa meg, mert a kétoldalúan aláírt szerződés azonnali hatályú felmondását az egyik fél számára sem teszi lehetővé. Ez már csak azért is jobbnak tűnik minden eddiginél, mert a bírósági döntés ellen csak az érintettek fellebbezhetnek, nem pedig a drukkerok, sűgök, valamint a betartani kívánó kívülállók.

(Folytatása következik)

nusz 3 és egy mínusz 1 pont, amely a teljes terítéket tekintve a 10 százalékon belül esik. Aki már ilyet végig csinált, az tudja mivel jár egy-egy ilyen „bolondokháza”, mert akadt olyan nap is, amikor kilenc vendég

vadászott, így a hivatásos és sportvadászokon kívül a kerületvezető erdészek is „besegítettek” napi feladataik mellett. Köszönet érte. Ennek ellenére több vendég is elment bika nélkül, akik később jönnek

	Szárhossz		Tömeg kg	Ágak száma		Pontszám IP	Kor	Minősítés
	jobb	bal		jobb	bal			
1.	98,0	91,0	5,05	7	4	0,00	5	0, felemás villás
2.	98,0	93,0	5,30	5	7	0,00	6	0, felemás villás
3.	78,0	74,0	3,60	5	5	0,00	4	0, villás
4.	106,5	110,0	7,46	8	8	191,03	11	0, vékony
5.	85,0	87,0	4,66	5	4	0,00	5	0, villás
6.	88,0	87,0	5,65	4	5	0,00	7	0, villás
7.	90,0	96,0	5,45	4	5	0,00	7	0, gyilkos
8.	84,0	83,0	6,31	7	5	0,00	6	0, tőszerűlt
9.	110,0	102,0	8,25	5	5	188,25	11	0, villás
10.	109,0	108,0	7,86	6	6	192,41	13	0, kész
11.	98,0	98,0	6,11	5	5	170,45	12	0, villás
12.	89,0	88,0	4,80	4	5	0,00	5	0, villás
13.	88,0	87,0	5,40	5	5	0,00	5	0, villás
14.	73,0	75,0	4,10	5	5	0,00	3	0, villás
15.	91,0	89,0	5,35	6	7	0,00	6	-3, korai elejtés
16.	66,0	65,0	2,75	3	4	0,00	4	0, dárdás
17.	71,0	71,0	3,00	5	5	0,00	3	0, vékony
18.	77,0	65,0	3,20	5	5	0,00	4	-1, korai elejtés
19.	92,0	92,0	5,25	5	4	0,00	5	0, villás

(OTB, Budapest)

Speciális Magyar Vizsla Verseny

Már hagyománya van annak, hogy a magyar vizslák speciális versenyen mutatkoznak be évről évre. Ez a kutyafajta elsősorban vadászkutya, és ezt, legalábbis nekünk, vizslásoknak szem előtt kell tartanunk. A Magyar Vizsla Klub újabban évente rendezi meg ezt a nemzetközi versenyt, ahol nemzeti fajtánk rendszeresen igazolhatja őseink tenyésztői törekvéseinek helyességét, miszerint a magyar vizsla a magyar vadászati viszonyok mellett a legalkalmasabb, a leghasználhatóbb vizslafajta. Ebben az évben, szeptember 24-25-én került sor a VII. nemzetközi versenyre. A soltvadkerti Kossuth Vadásztársaság és a keceli Béke Vt. karöltve, jól együttműködve adott területet, nagy szeretettel, bőkezű vendéglátóként az eseményeknek. A ragyogó kora őszi időben, szombat reggel a verseny-megnyitón 12 fős német vendég vadász-kürtös díszgyenruhában felsorakozva fújta a „vadászok üdvözlése”, majd a „vadászat kezdődik” je-

lentésű, kellemes bizsergést kiváltó kürtszólamait. A versenyzők 16 fős csoportjából 11 magyar, 3 holland, 1 német és egy szlovák induló állt a rajthoz. Megítélésem szerint, az ideálisnak éppen nem nevezhető helyszínek érdeme az volt, hogy minden versenyzőnek ugyanazokat a nehézségeket okozta, tehát a bírálatok után nem volt vita, hogy valakinek jobb vagy rosszabb terepszakasz jutott. A mezei munka sovány legelőn zajlott, ahol a foglyokat reptetve helyezték ki a területre menet közben, ez bizony sok vizslát elhozásra készítetett, az elvárt vadmezgállás és annak duplázása szakmai nyelven „szekundálás” helyett. Nehézséget okozott a finom szemcsés, homokos talaj, amelyen az 5-600 méteres vércsapát kellett volna a földön szimatoló vizsláknak követni a kihelyezett lött őzig. Itt is sok kutya nyomot tévesztett, mert gyakran felemelgették orrukat. A vízi munka a keceliek területén volt, egy tőzgebánya már csak horgászok

által használt taván. Ez jó és alkalmas terület volt, a tó szélessége éppen lövésnyi, míg hossza elegendő volt ahhoz, hogy az egymás után érkező kutyák újabb és újabb vizszakszon dolgozhassanak a sportosan úszó, „sebzett” kacsák nyomán. Ennek ellenére itt is előfordultak nehézségek, főleg a hiányos felkészítésekkel adódóan, ami nem a kutyák hibája, természetesen. Tudni kell, hogy egy-egy rossz mozdulat is pontvesztéssel jár, és ha annyira szoros az élmény, mint itt, bizony egy mozdulat vagy plusz egy parancsszó is elég ahhoz, hogy ki hányadik helyen végez.

A vezető bíró „a Mesterek tornájának” minősítette a rendezvényt, nem ok nélkül. Ugyanis a résztvevők minősítést kaptak, ami azt jelenti, hogy ők minden feladatot teljesítettek. Egy első, három második és négy harmadik díjas lett. A tizedik helyezést is 300 pont felett teljesített, és ez nagyon jó eredmény. Öröm volt az is, hogy sok fiatal, új

arcot láthattunk az élményben. Olyanokat, akik 2-3 éve még csak ismerkedtek a vizslás sporttal, de töretlen lelkesedéssel, nagy ambícióval taníttatták, készítették fel fiatal vizsláikat a szép nemzeti kutyafajtánk legmagasabb szintű versenyére. És itt a munkájuk eredménye: I/a díjas első helyezett a budapesti Sipek Sándor Pitypang Luca, CACIT címet kapott fiatal szukájával, II. díjas, második helyezett Czebe József, győri versenyző Magor Erdész nevű fiatal kan kutyájával. Harmadik helyezett lett a budapesti Péter Attila, a kiállításokról és munkaversenyekről jól ismert, Vadászfai Kontár Aszú nevű kanjával. Az első hat helyezést magyar versenyző érte el, a hetedik és kilencedik helyet a holland résztvevők foglalták el. Ők is természetesen szerelmesei a magyar vizslafajtának, ugyanúgy, mint az angol vendégek, akik szemlélként az angliai Magyar Vizsla Klub képviselőjében érkeztek. M. G.

Dunántúli Vizslaverseny

A versenyt Pannonhalma körzetében, a Ravazd község feletti dombvidéken, illetve halastavon rendezték, október 8-9-én. Olyan területre tehető lábunkat, ahova vadászati céllal közel 50 év óta csupán válogatott személyek léphettek be, a jelenlegi Pannonvad Vadásztársaság területén, ahol a házigazda tisztét töltötték be. Ragyogóan megszervezett, gördülékeny munkával, jó ütemben zajló verseny tanúi és részesei lehettünk. Az előző napi eső miatt nehezen járható, agyagos utakkal bizony csak a terepjáró kosik és gyalogos vadászkutyás ver-

senyzők tudtak megbirkózni, de a gondos terepkiválasztásnak köszönhetően mindössze néhány száz méter távolságra kellett eljutni ahhoz, hogy az egyik munkaterületről a másikra átmenjünk. A hivatalos megnyitó kürtszóval kezdődött, majd az OMVV részéről Pomázi Ágoston, a Kisalföldi Vadászszövetségtől dr. Porubszky János, végül a vezető bíró Eppel János köszöntötte és „igazította” el a 14 versenyzőt, akiket a dunántúli megyék válogatói után küldtek a versenyre. A benevezett vizslák között 2 pointer, 5 német és 7 magyar vizslát vezettek fel. A verseny három helyszínen egyszerre indult: vízen, erdőn és mezőn, majd a területeket körforgásszerűen váltották, ami a kis távolságok miatt felgyorsította a tempót, annyira, hogy az első nap estéjére három versenyző kivételével mindenki végzett a feladatával. Az elmaradt három résztvevőnek is csupán az erdei vércsapakövetés maradt hátra, ezt nem lehet ugyanis gyorsítani, mert az elcsepegtetett vérnek 3-4 órát kell szikkadni, és a kutya csak ezt követően tehető a csapára. A vasárnap reggeli közös feladatok, az elfektetés standhajtáson, és a dúvadelhozás akadályon különösebb meglepetéseket nem okozott. Nagyon jó praktikus akadályt készítettek a helyi vadőrök. Már évek óta nem láttunk ilyen szerkezetű palánkot, ami nemcsak hogy szabályos méretű volt, de még a lehetőségét is kizárták az esetleges balesetnek azzal, hogy nem vízszintes rudakból, hanem függőlegesen elhelyezett széldeszkből építették, kímélve ezzel a kutyák lábát. Vasárnap az eredmények összesítési ideje alatt a vendéglátók előrelátásának köszönhetően nagyon finom halászlét fogyasztottunk, tábori körülmények között ugyan, de ez enyhítette a várakozással járó feszültséget. A díjkiosztás és versenyt

bezáró aktus ünnepélyes körülmények között zajlott. Nagyon magas pontszámokat értek el az élményben végző versenyzők, amiből leszűrhetjük, mennyi munka lehet a háttérben a kutyák felkészítése fo-

Attila a Vadászfai Kontár Aszú nevű, már jól ismert magyar vizslájával: 362 pontot gyűjtött gazdájának. És végezetül álljon itt a további felsorolás, hiszen a Dunántúli verseny első hat helyezette, helye-

A Dunántúl bajnoka, Czebe József, Magor Erdész nevű magyar vizslájával

A verseny második helyezettejének, Sajtos Lajosnak, Pomázi Ágoston adta át a serleget

lyamán. Még a 9. helyezett is 300 pont feletti eredményt gyűjtött össze. A 14 vizslából 7, azaz a fele, hibapont nélkül teljesített minden feladatot. Itt a jó, a jobb és a még jobb között lehetett csak a besorolást elbírálni. A verseny győztese a rövid szőrű magyar vizsla, a győri illetőségű Magor Erdész 374,5 ponttal, tulajdonosa és vezetője Czebe József, akit két héttel ezelőtt a speciális magyar vizsla versenyen már megismerhettünk az akkori nemzetközi második helyezéssel. A második helyezett 364 ponttal Graf von Flatschacher rövid szőrű német vizsla, Sajtos Lajos vezetésével, Somogy megyéből. Harmadik a lelkes, fiatal pesti versenyző, Péter

zésével megváltotta belépőjegyét a Fejér megyében megrendezésre kerülő Országos Főversenyre.

4. Visnyei Vadász Ricsi r. n. vizsla 336,5 pont, I/d. minősítés, vezető: Galántai Ottó (Tolna megye).

5. Visnyei Vadász Reni r. n. vizsla 334,5 pont, II/a. minősítés, vezető: Miklós Tibor (Fejér megye).

6. Avarze Vistuka pointer 327 pont, vezető: Nyúl Béla (Baranya megye).

Csapatverseny-eredmények:

- I. Pest megye
- II. Tolna megye
- III. Baranya megye

Mikola Géza
a Győr-Moson-Sopron Megyei Vadászszövetség kynológusa

NAGY MAGYAR VADÁSZOK

„Vadászattal búcsúztam el az ősztendőtől. Tegnap egész délután hullott a hó, csak éjjel tisztult ki. Friss havon vadászni mindig passzió. Reggel tehát Pubival és Józsival átcsónakáztunk Kilitibe. Nagy eredményt igazán nem értünk el, mindössze két nyulat lőttünk, egyet Józsi, egyet meg én.

Rókáknak szólt volna elsősorban kirándulásunk, de egyet sem tudtunk puskavégre kapni. Pedig három hajtásban is volt róka. Mihelyt azonban a hajtók megindultak, bemenekültek föld alatti várunkba. Őz ugyancsak szépen mutatkozott. Pubi kettőre rá is brenekkézett, eredmény nélkül. Nekem is adódott egy nagyon bosszantó esetem. Jánsiban az egyik erdőköcka lehajtásakor lényasarkon foglaltam állást a hajtóvonal mögött. Amint ott figyelve állok, különös szerű zajra leszek figyelmes. A suhogás mindinkább erősödik, s hirtelen felpillantva pont a fejem fölött egy hatalmas tűzokkakas húz keresztül. Puskám jobb csövében 8-as, a balban 4-es söréttel töltött töltényét gyorsan rásütöttem. Kakasom meg is billent, de továbbhúzott. Ha pár pillanattal hamarabb veszem észre, ez a tűzok zsákmányom lehetett volna. Azért az erdőörnek

meghagytam, hogy a repülés irányában holnap nézzen kissé körül, mert határozottan éreztem, hogy a kakas az első lövést bekapta.

Mai nappal lőjegyzékemet is lezárom. 1942-ben összesen 163 darab vadat tudok csak felmutatni, és pedíg: 3 szarvas, 7 őz, 75 nyúl, 1 egerészölyv, 4 vetési lúd, 1 törpelőd, 20 tőkés-kacsa, 12 kerkeréce, 2 kontyosréce, 1 dobosgém, 1 búbosvöcsök, 29 fácán és 7 erdei szalonka.

Az új esztendő elé kíváncsian nézek. Megint kísért a katonai behívás és kikerülés az orosz frontra. Bátran nézek elébe. Mindig szerettem a kalandot, és pedíg a „férfias” kalandot, szóval nem értem alatta a szoknyák után való futkosást. Ha tényleg kijutok, sok újat látok majd, sok tapasztalatot szerezhetek, aminek majd idehaza látom hasznát. Hogy az ily háborús kirándulás nem veszélytelen és sok nélkülözéssel jár, az igaz. De épp ez adja meg a zamatát. És még egy: Nekem a háború után senki ne vesse a szememre, hogy idehaza falaztam! Mindezekon kívül, ha csak egy mód is lesz rá, a sörétes puskámat magammal viszem.”

CSIBA LAJOS: NAPLÓ 1942. 12. 31.

CSIBA LAJOS (1901–1966)

Csiba Lajos vadász és ornitológus, de egyben oológus (oológia = madártojások gyűjtésével és rendezésével foglalkozó tudomány) is, a csallóközi Tejfalun született 1901. július 27-én. Tehetősebb birtokos család sarja, ennél fogva természetes volt, hogy a magyaróvári Mezőgazdasági Akadémiát végezte el. Tanulmányainak befejeztével atyai birtokán kezdett gazdálkodni, minek kapcsán nyomban közel került a természethez és nemcsak pusztán vadászgatott, hanem madártani megfigyeléseket is végzett.

A fiatal ornitológus első lépéseit a somorjai Kunszt Károly (1859–1939) egyengette és tőle tanulta meg a madarak preparálását is. Tanító mesterének buzdítására és nyomdokain haladva eltökélte Felső-Csallóköz és Szigetköz madárvilágának tanulmányozását és feldolgozását. A kutatások eredménye, hogy sok-sok adattal gazdagította Kleiner Endre a Duna középső szakaszának orniszáról szóló tanulmányát és jeles munkáját. De Csiba Lajos eredményeire támaszkodtak későbbi szlovák kutatók is.

Csiba Lajos igen érdekes, de nagyon komoly agglégényi életet folytatott, többkötetes naplójából kiderül, hogy mélyesen óvakodott az italozástól és az „ördög bibliájától”, a kártyától is. Vadásznaplójának utolsó sorait 1944. április 23-án vetette papírra, onnan ornitológiai, illetve oológiai feljegyzéseket írt.

Rendkívül érdekesek vadásztársairól írott feljegyzései. Nádler Herbertről ezeket írta: „Még egy je-

lenlévő hírességről kell megemlékezni: Nádler Herbertről, a budapesti állatkert igazgatójáról, a „Cserkészeten és lesen Nagymagyarországon” c. vadászati munka írójáról. Jellegzetes, szakállal körített arc, a többiektől félrehúzódik.

E tulajdonság, ha akarom szerénység, ha akarom a felsőbbrendűség érzetéből folyik. Mindenesetre társaságban a többiekre nézve minden extravagancia kellemetlen. Én ugyan nem voltam a közelében, de szomszédai állítása szerint jól lövi a nyulat.” (1943. november 28.)

Csiba Lajos életének igen fontos szakasza volt a somorjai Csallóközi Múzeum természettudományi részlegének gyarapítása. Munkájának eredménye, hogy a múzeumba került a Csallóköz madárvilágának jelentős része, de oológiai gyűjteménye is múzeumban kapott helyet. Sajnos a gyűjtemény a második világhéví alatt tönkrement. Újabb kutatásokat és gyűjtéseket csak 1947 után tudott folytatni, amikor áttelepült Magyarországra. Ám életének ez már egy újabb szakasza volt, de tevékenységét nyomon tudjuk követni.

A Kisalföld 1959 júliusában ezeket írta: „Talán képzeletbeli paradicsomhoz lehetne hasonlítani a tejfaluszigeti ház környékét. Felső-Szigetköz eme kis területén csak ritkán veri fel az országút porát egy-egy autó, a fák és füvek zölden virítanak mindenfelé. A fák közé ékelt házban lakik és dolgozik Csiba Lajos, tejfaluszigeti kertész, aki nemcsak kertjének, hanem a madártojásoknak is szerelmese.

Ötvennyolc éves, élénk mozgású ember. Szeme mindig nyugtalanul jár. A gyümölcsfák és bokrok minden ágát ismeri, és nem kerüli el figyelmét az sem, ha egy-egy érdekesebb madár repül át a kerten.

Ugyan hová repül? Hol fészkelhet? Vannak-e kicsiny fiókái? – gondolja, és legtöbbször megindul, hogy feleletet adjon saját kérdésére.”

Csiba Lajos eredeti naplóját, valamint feljegyzéseit állítólag Dunakilitiben őrzik, és élnek még szemtanúk, akik figyelemmel végigkísérték a szerény tudós utolsó napjait. A naplók fénymásolatait a somorjai Honismereti Ház igazgatója, dr. Presinszky Lajos őrzi, illetve a somorjai Bibliotheca Hungarica olvasói szemezgethetik. Tanulmányait a billegető cankóról, a réti sasról, a bütykös hattyúról, az apácalúdról és Szigetköz ritka madárvilágáról az Aquila megsárgult lapjai őrzik.

De vadásznak sem volt az utolsó: naplója szerint 1916-tól (a vadászatot nagyon korán, 15 éves korában kezdte), 1944. január elsejéig a lőjegyzékén 7821 vadat tart nyilván. A legtöbb: 2871 fogoly, 2712 nyúl, 715 fácán, 496 vetési lúd, 344 tőkésréce és 317 fűrj, valamint 104 őz s 20 szarvas szerepel. Van 3 tűzokkakas is, de hiányzik a vaddisznó, ami úgy tűnik, azokban az esztendőkből még nem volt honos Felső-Csallóközben.

Csiba Lajos 1966. augusztus 2-án hunyt el Tejfaluszigeten, Dunakilitiben pihennek hamvai. Egyedülálló gyűjteményét végrendeletében a Budapesti Madártani Intézetre testálta. Különös ember volt, különös korban született és élt, egy kis külső segítséggel talán-talán többre is futotta volna erejéből és átfogó tudásából.

Felvidéki Mátyás

TÁJÉKOZTATÓ

az 1993. évi vadgazdálkodási eredményekről

FM VADÁSZATI ÉS HALÁSZATI ÖNÁLLÓ OSZTÁLY, PINTÉR ISTVÁN

Ez alkalommal adjuk közre az 1993. évi terítékadatok, befogási eredményeket, a ragadozók apasztásának mértékét, a kifizetett mezőgazdasági és erdészeti vadkárokat, külön az erdei vadkárok mértékét, a vadgazdálkodók bevételeit, kiadásait, eredményeit tartalmazó pénzügyi táblázatot, valamint az 1994. évi tavaszi vadlétszámbecslést.

Az adatokat a korábbi évekkal történő könnyebb összehasonlíthatóság kedvéért szektoronként szerepeltettük. Ez évben azonban első alkalommal

elkészítettük a megyénkénti – szektoroktól független – összesített terítékadatokat tartalmazó táblázatot. A többi adat közlése a hagyományos rendszerben történt, azaz a megyei felsorolásban mindig csak a vadásztársaságok szerepelnek és külön alatta az üzemi területek. A korábbi állami gazdálkodók átalakultak részvénytársasággá, illetve kft.-vé, az összesítésnél változatlanul abban a szektorban szerepeltették az üzemi kezelőket, ahová korábban besorolást nyertek.

ÁLLOMÁNYSZABÁLYOZÁS

1993-ban első ízben készítették el az éves vadgazdálkodási tervüket a vadászatra jogosultak úgy, hogy azokat a megyei földművelésügyi hivatalok hagyták jóvá az erdőfelügyelőség és a természetvédelmi hatóság közreműködése mellett. Egy-egy térségben, pl. Börzsöny, az erdőfelügyelőség olyan szintre emelte a vadlelővéseket, amelyet szinte egyetlen vadászatra jogosult sem tudott teljesíteni.

A lelővések 1993-ban a dám és a muflon kivételével minden vadfajunknál

Gímszarvas

Az éves szarvasteríték a '80-as évek második felének szintjére, 30 000 db alá csökkent, az előző évihez viszonyítva 9%-kal. Ezen belül jelentősen csökkent a terítékre került bikák aránya. Míg 1992-ben a szarvasterítéknek 29%-a volt bika, addig 1993-ban csak 26%-a. A teríték nemenkénti változási indexeit az 1. számú táblázat tartalmazza. A bikák 63%-át már külföldi bérvadászok lötték az előző év 58%-ával szemben. Az 1994. tavaszi becslült szarvaslétszám csökkent az előző évi 54 000-ről 51 000 darabra. A jelentett elhullási arány becslült létszámra vonatkoztatva 4,0%, amely 0,5%-kal meghaladja az előző évit.

Dám

A dámteríték tovább emelkedett, mintegy 15%-kal meghaladta az 1992. évit. A terítéknövekedés egyaránt jellemző volt a vadásztársasági, illetve az üzemi vadászterületekre. A legtöbb dámot Tolna megyében lötték, az országos 7500 darabos terítékből több mint 2000 darabot, és kimagaslóan sokat Somogy megyében, több mint 1700 darabot. A terítéken belül a korábbi évekhez viszonyítva csökkent a bikák aránya, most csak 16% volt, míg kiemelkedik a borjak aránya 44%-kal. A bikák 73%-át lötték külföldi bérvadászok. Ezzel együtt a becslült dámállomány 2000 darabbal 17 000 darabra csökkent (3. sz. táblázat).

Őz

A terítékre került 38 000 db őz a becslült 236 000 db-nak csupán 16%-a,

amely a hasznosítási arány további csökkenését mutatja. Az elhullási arány a becslült létszámnak 3%-a csupán. A terítéknek 48%-át tették ki a bakok, amely teljesen azonos az 1992. évi terítékekkel. Az őzállomány korösszetétele változatlanul kedvezőtlen. A bakok 67%-át lötték külföldi vendégvadászok, amely azt mutatja, hogy a május-i golyóérett baklelővései korlátozás csak mérsékelten tükröződik a terítékekben. Az 1994. évi becslült őzállomány 40 000 db-bal, 15%-kal kisebb az előző évi becslésnél, a csökkent lelővések ellenére.

Muflon

A muflonteríték közel 2600 db-ra nőtt, amely 7%-os terítéknövekedést jelent. Erőteljesebben növekedtek a vadásztársasági lelővések, míg csökkentek az üzemi területek muflonterítékai, ezen belül is az erdőgazdaságoknál. A teríték 41%-a volt a kos. A kosoknak már csak 65%-át lötték külföldiek. A becslült muflonlétszám csökkent, már csak 8500 db-ot becsülnek a vadgazdálkodók, melyből 4500 db található vadásztársasági területen. A becslült állománycsökkenés meghaladja a 10%-ot.

Vaddisznó

A vaddisznó terítéke közel azonos az előző évivel, 43 000 db. A terítéknek csaknem 40%-át üzemi vadászterületen lötték. A legtöbb vaddisznó változatlanul Somogy megyében esett, közel 5000 db, majd Pest megyében mintegy 4000 db, ugyanakkor tovább nő a jellegzetes apróvadász megyék,

– nagyvad és apróvad egyaránt – csökkentek. Ezzel egy időben jelentősen csökkentek az erdei mennyiségi és minőségi vadkárok is. Ez a tendencia 1994-ben várhatóan folytatódik.

Az alábbiakban vadfajonként kiemelünk néhány jellegzetességet. A terítékadatokat a hagyományos szektoronkénti megoszlásban az 1. számú táblázat, a megyénkénti – szektoroktól független – valamennyi vadgazdálkodó összesített terítékadatát az 1/a. számú táblázat tartalmazza.

igly Csongrád, Hajdú-Bihar, Békés, Jász-Nagykun-Szolnok vaddisznóterítéke. Az 1994. évi becslült vaddisznóállomány 1500 db-bal, 4%-kal alacsonyabb a múlt évi becslésnél. A zárt téren tartott vaddisznóállomány 20%-kal, mintegy 1000 db-bal csökkent.

Mezei nyúl

A nyúlállomány hasznosítási aránya 28%-os a becslült létszámhoz viszonyítva. A lött nyúlteríték 15%-kal csökkent a korábbi év közel 150 000 db-os terítékével szemben 127 000 db-ra, ugyanakkor 37%-kal emelkedett 30 000-ről 41 000 db-ra a befogott mezei nyúl mennyisége, mely jól tükrözi az élőnyúl-export hullámszámát. 1993-ban külföldi bérvadászok lötték a nyúlteríték 42%-át, ami 6%-os csökkenés az előző évhez képest, de a különbséget élőnyúl-exportban jelentkezett.

Az 1994. évi tavaszi becslült mezeinyúl-állomány 570 000 db volt.

Fácán

A mesterséges fácánkibocsátás emelkedett, 1 400 000 db került kihelyezésre. A mesterséges tenyésztés törzsállománya ugyancsak emelkedett, elérte az 50 000 db-ot. A termelt tojás 1 660 000, míg a keltetett csibe 1 080 000 db volt.

A fácanteríték tovább csökkent, 550 000 db, mely 15%-kal alacsonyabb a korábbi évektől. A jelentett elhullás 180 000 db volt. A fácanterítéknek 48%-át lötték külföldiek, csökkent az exportra került lött fácán – 158 000 db, ugyancsak csökkent a vadászrész mennyisége az

előző évi 360 000 db-ról 300 000 db-ra. Az 1994. évi becslült fácánállomány-nagysága 670 000 db, mely 20%-kal kevesebb az 1993. évinél.

Fogoly

A fogoly mesterséges tenyésztése minimális, 1993-ban 10 000 db került kibocsátásra, melyből 2300 db-ot hoztak terítékre a külföldi bérvadászok.

A természetes fogolyállomány becslült mennyisége tovább nő, már eléri a 60 000 db-ot. Csaknem 1000 db-bal nőtt a fogoly mennyisége Bács-Kiskun megyében, 1500 db-bal Békés megyében, 500 db-bal Csongrád megyében, 800 db-bal Fejér megyében, 300 db-bal Győr-Moson-Sopron megyében, 900 db-bal Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, ugyanakkor jelentősen csökkent Pest megyében, mintegy 1000 db-bal.

Vadréce

A terítékre került természetes récékből változatlanul a tőkéréce szerepel legnagyobb arányban, 66 000 db-os terítékekkel. Általánosan elmondható, hogy minden récefaj terítéke az 1992. évihez képest 20-30%-kal csökkent, elsősorban a védett vizes élőhelyek vadászati tilalmának bevezetése miatt. Jelentősen visszaesett a vadréce-tenyésztés, a 170 000 db kibocsátott récéből 87 000 db került terítékre, amely 15%-kal alacsonyabb az 1992. évinél. Ugyancsak csökkent a mesterségesen tenyésztett vadréce törzsállománya, 4100 db – a termelt tojás 176 000 db, a kikelt csibe 142 000 db volt (2. sz. táblázat).

MEGYEI VADÁSZTÁRSASÁGI ÉS VADÁSZTERÜLETEK SZERINTI, ÖSSZESÍTETT LELÖVÉSI ÉS BEFOGÁSI EREDMÉNYEK, 1993

Megye	Gím			Dám	Óz			Mufflon	Vad-disznó	Mezei nyúl		Fácán		Erdői szalmonka	Tökés réce	Bőjtő réce	Csörgő-réce	Barát-réce	Fütyülő réce	Szarvas	Vadréce (röptetett)	Nagy lilik	Vetési lúd	Balkáni gerle
	bika	tehén	borjú		össz.	bak	suta			gida	össz.	befogás	össz.											
Baranya	533	758	544	1 835	48	737	472	2 062	2 314	269	269	4 413	4 413	144	1 165	24	64	27	32	8	953	48	404	
Bács-Kiskun	150	123	211	484	50	573	602	2 514	644	8 555	10 131	29 566	29 573	18	2 840	131	291	42	18	198	3 435	236	4 685	
Békés	8	9	8	25	240	1 226	900	3 388	60	10 374	24 845	113 010	124 705	11	8 441	25	554	247	10	15	15 042	53	6 167	
Borsod-Abaúj-Zemplén	242	339	262	843	146	582	561	3 133	2 836	136	3 001	7 492	7 492	24	2 843	77	289	38	117	45	598	7	98	
Csongrád	7	1	8	16	947	1 006	569	2 522	144	12 563	10 942	40 731	40 731	8	3 657	102	212	124	47	12	3 446	92	714	
Fejér	279	364	228	871	4	610	438	3 200	1 239	566	2 255	21 085	21 085	24	2 849	7	21	310	1	80	3 446	563	5 320	
Győr-Ménfőcsanak-Sopron	219	278	243	738	9	783	320	4 277	1 011	3 075	12 510	33 638	33 638	47	3 508	36	170	60	12	12	2 207	835	946	
Hajdú-Bihar	7	1	3	11	238	333	264	1 417	238	3 075	12 510	15 585	15 585	69	9 075	276	507	584	1	507	3 430	311	1 140	
Héves	263	458	438	1 159	23	382	238	940	1 923	377	6 245	14 457	14 457	95	2 688	17	20	20	5	6	1 350	5	208	
Komárom-Esztergom	233	389	537	1 159	112	277	192	1 098	292	470	470	2 181	2 181	63	640	17	20	20	40	40	1 350	40	377	
Nógrád	228	405	243	876	21	320	289	1 374	2 259	265	265	1 265	1 265	152	292	20	10	19	15	121	7 496	15	97	
Pest	359	585	735	1 679	191	967	601	5 293	2 160	1 480	9 249	10 729	10 729	479	2 514	10	73	19	12	121	7 496	15	13 137	
Somogy	583	670	805	2 058	412	974	439	1 882	2 480	139	139	3 366	3 366	217	1 760	16	84	49	12	79	5 618	111	671	
Szabolcs-Szatmár-Bereg	11	7	4	22	78	731	292	340	309	553	10 199	10 752	10 752	245	3 966	15	110	49	5	51	5 618	5	1 139	
Jász-Nagykun-Szolnok	1	1	2	4	1 323	665	608	2 596	143	10 241	20 817	58 517	58 517	242	7 716	69	293	306	5	284	4 509	22	4 961	
Tolna	284	472	420	1 176	146	762	407	2 333	1 261	2 201	2 201	15 814	15 814	25	2 350	15	13	13	77	77	10 073	881	1 010	
Vas	417	369	540	1 326	33	580	278	2 666	1 652	670	670	3 438	3 438	206	777	2	33	31	10	10	9 523	18	314	
Veszprém	506	732	579	1 817	60	845	609	413	2 409	89	89	6 142	6 142	97	881	2	33	31	38	31	1 800	65	70	
Zala	419	365	385	1 169	36	422	216	1 277	1 911	89	89	4 124	4 124	66	1 241	56	68	57	38	31	1 800	139	84	
Vadásztársaságok összesen	4 749	6 323	6 185	17 257	1 478	14 450	9 198	6 624	30 300	40 941	117 800	466 476	466 476	0	56 783	888	2 812	1 943	278	1 556	70 906	3 577	47 906	
EFAG	1 746	2 240	2 635	6 621	2 546	1 757	989	666	885	46	1 452	18 557	18 557	227	958	32	90	29	6	6	2 521	312	64	
EVAG	527	716	979	2 222	1 892	322	202	125	33	221	221	20 721	20 721	19	1 951	5	38	97	2	120	819	401	445	
Mezőgazdasági Rt.-k	380	777	934	2 091	1 270	1 052	673	584	31	7 926	7 926	51 879	51 879	99	6 589	78	553	622	2	561	12 524	224	2 160	
Egyéb üzemi területek	484	641	643	1 768	270	364	207	203	240	9	9	23	23	14	22									
Üzemi területek összesen	3 137	4 374	5 191	12 702	5 978	3 495	2 081	1 758	1 189	46	9 608	91 180	91 180	0	9 520	115	681	748	2	687	15 864	937	2 669	
Országos összesen	7 886	10 697	11 376	29 959	7 456	17 945	11 279	8 362	2 568	40 987	127 408	557 656	557 656	0	66 303	1 013	3 493	2 691	280	2 243	86 770	4 514	50 575	
1992. évi összesen	9 456	11 716	11 616	32 788	6 463	20 255	13 090	9 167	2 408	30 011	148 452	653 517	653 517		90 711	1 406	5 857	2 903	466	4 586	102 653	3 854	50 534	
Változási index 1993/1992	83,4%	91,3%	97,9%	91,4%	115,4%	88,6%	86,2%	91,4%	99,9%	136,6%	85,8%	83,9%	85,3%		73,1%	72,0%	59,6%	92,7%	60,1%	48,8%	84,5%	117,1%	100,1%	

MEGYEI ÖSSZESÍTETT LELÖVÉSI ÉS BEFOGÁSI EREDMÉNYEK, 1993

Megye	Gím			Dám	Óz			Mufflon	Vad-disznó	Mezei nyúl		Fácán		Erdői szalmonka	Tökés réce	Bőjtő réce	Csörgő-réce	Barát-réce	Fütyülő réce	Szarvas	Vadréce (röptetett)	Nagy lilik	Vetési lúd	Balkáni gerle
	bika	tehén	borjú		össz.	bak	suta			gida	össz.	befogás	össz.											
Baranya	783	1 135	871	2 789	60	921	634	2 685	3 194	271	271	4 753	4 753	184	1 375	24	124	27	32	8	953	173	404	
Bács-Kiskun	439	568	930	1 937	202	1 269	671	2 590	2 657	9 489	11 065	41 378	41 378	21	2 988	131	291	42	18	198	4 011	470	4 704	
Békés	8	9	8	25	327	1 326	927	438	68	10 374	25 809	121 451	121 451	11	8 552	25	554	247	10	15	15 042	53	6 197	
Borsod-Abaúj-Zemplén	330	428	376	1 134	13	714	626	341	3 094	136	3 135	8 046	8 046	24	4 971	77	289	44	117	45	598	98	36	
Csongrád	8	3	1	12	1 329	1 007	592	2 630	192	12 609	11 385	43 171	43 171	70	4 003	134	221	180	47	12	4 265	92	7 249	
Fejér	396	461	277	1 136	4	689	504	348	2 571	566	2 491	3 057	3 057	114	4 454	12	59	60	1	200	3 607	730	5 785	
Győr-Ménfőcsanak-Sopron	455	601	651	1 707	24	1 072	607	2 305	2 571	3 075	12 510	36 136	36 136	79	3 897	36	191	145	2	885	3 708	57	605	
Hajdú-Bihar	7	1	3	11	4	823	403	273	268	3 075	12 510	23 145	23 145	95	2 081	300	867	958		24	4 385	322	1 236	
Héves	372	603	620	1 595	27	521	382	260	-2 698	377	9 161	5 540	5 540	75	1 190	41	113	145	2	147	1 470	83	1 575	
Komárom-Esztergom	308	488	618	1 414	116	368	317	1 65	1 41	1 480	9 272	42 998	42 998	168	292	20	10	19	121	121	11 084	15	13 154	
Nógrád	258	524	398	1 180	21	1 126	796	614	3 968	1 480	9 272	10 752	10 752	331	2 540	10	73	19	12	121	11 084	15	13 154	
Pest	594	779	1 003	2 366	344	1 126	796	614	4 924	553	10 405	31 438	31 438	263	1 838	16	84	49	12	79	1 427	113	671	
Somogy	1 049	1 383	1 778	4 210	1 727	1 594	739	695	1 66	10 241	21 111	59 248	59 248	53	3 966	15	110	49	5	51	5 618	63	5 111	
Szabolcs-Szatmár-Bereg	11	10	6	27	90	782	295	359	452	2 337	2 337	18 013	18 013	28	2 576	15	13	306	5	77	13 333	881	1 010	
Jász-Nagykun-Szolnok	1	1	1	3	520	1 396	696	629	166	716	716	3 502	3 502	272	811	2	33	31		16	10 068	25	314	
Tolna	415	650	637	1 702	2 012	944	514	307	1 958	2 337	2 337	7 376	7 376	142	1 010	2	33	31	36	31	1 800	88	88	
Vas	644	774	990	2 398	56	826	430	375	2 517	716	716	3 502	3 502	94	1 266	56	68	57		16	10 068	25	314	
Veszprém	1 172	1 711	1 610	4 493	485	1 410	958	763	5 411	89	89	4 304	4 304	28	2 576	15	13	306	5	77	13 333	881	1 010	
Zala	644	569	609	1 822	59	602	279	169	2 900	89	89	4 304	4 304	94	1 266	56	68	57	36	31	1 800	139	84	
Országos összesen	7 886	10 697	11 376	29 959	7 456	17 945	11 207	8 362	2 568	40 987	127 408	557 656	557 656	0										

2. sz. táblázat

MESTERSÉGES FÁCÁN-, FOGOLY-, VADKACSATENYÉSZTÉS 1993-BAN

Mértékegység: db

Megnevezés	Fácán			Fogoly			Vadkacsa		
	Törzs-állomány	Termelt tojás	Kikelt csibe	Törzs-állomány	Termelt tojás	Kikelt csibe	Törzs-állomány	Termelt tojás	Kikelt csibe
1. Erdő- és Vadgazd.	11 294	369 600	20 430						
2. Erdő- és Fafeldolgozó	497	19 100	7 486						
3. Mezőgazdasági Rt.-k	7 635	342 464	193 004				3 949	172 951	128 906
5. Vadásztársaságok	30 278	930 371	861 639	294	6 799	4 295	178	3 297	12 850
8. Egyéb üzemi területek									
Összesen	49 704	1 661 535	1 082 559	294	6 799	4 295	4 127	176 248	141 756
1992. évi összesen	47 140	1 646 571	789 142	269	7 393	5 510	6 299	263 531	167 912

és a nyúl 3,9%-ot. Látható, hogy a sokat kritizált muflon a mennyiségi erdei károknak összesen 1,1%-át okozta, ami minimálisnak tekinthető.

Első alkalommal közöljük az erdei vadkárok megyenkénti megoszlását. Kiemelkedően magas Somogy megyében a kár, 193 ha, míg viszonylag alacsonynak mondható Pest megyében, 36 ha, figyelembe véve, hogy ebbe a megyébe tartozik a Budai hegység, a Börzsöny nagyobb része, a Pilis egy része és Cserhát nyúlványai

(Galgamácsa). Ebben a térségben az elmúlt négy évben jelentős vadlétszámcsökkenés állt elő. Ugyancsak csökkent a minőségi erdei vadkárok összes területe, mely 1993-ban 9267 ha volt, 1%-kal alacsonyabb, mint 1992-ben. A minőségi károknak 70,4%-át okozta a szarvas, 2,5 %-át a dóm, 23,9%-át az őz, 1,5%-ot a muflon, 0,2%-át a vaddisznó és 1,5%-ot a nyúl. A minőségi erdei vadkároknak 61%-a keletkezett vadásztársaságoknál, míg 39%-a üzemi vadászterületen.

VADKÁROK

A mezőgazdasági vadkárok forintban kifejezett értéke 352 millió Ft volt, 1992-höz képest 30 millió Ft-tal emelkedett, míg az erdei vadkárok 83 millió Ft-ra, 16 millió Ft-tal csökkentek.

Az erdei vadkárok 1993-ban jelentősen csökkentek, ami a nagyvadállományunk további csökkenését mutatja.

1993-ban az erdősítések műszaki átvételi jegyzőkönyvei szerint rögzített mennyiségi erdei vadkár 575 ha volt, ami 13%-kal alacsonyabb, mint az 1992. évi mennyiségi erdei vadkár. Az erdőgazdaságok üzemi vadászterületén ke-

letkezett az erdei vadkároknak 20,4%-a, az erdő- és vadgazdaságoknál 8,4%-a, a honvédségi üzemi területeken 2,5%-a, a mezőgazdasági részvénytársasági üzemi területeken 17,2%-a, míg vadásztársasági területeken 50,8%-a. A mennyiségi károk közül 39,4% tölgyesekben, 8,4% cseresekben, 2,5% bükkösben, 13,8% akácokban, 10,7% nemesnyárasban, 3,6% hazai nyárasban, 11,6% fenyvesekben keletkezett.

A mennyiségi erdei vadkárok vadfajok közötti megoszlása alapján szarvas okozta a károk 51,4%-át, dóm 6%-ot, őz 18,8%-ot, vaddisznó 18,8%-ot, muflon 1,1%-ot

A VADGAZDÁLKODÁS BEVÉTELEI, KIADÁSOK, EREDMÉNY

A vadgazdálkodásban keletkezett bevételek 1993-ban első évben csökkentek a korábbi évhez viszonyítva. Nominál értékben 5%-os a csökkenés, hiszen 1992-ben 4619 millió Ft bevétel keletkezett, míg 1993-ban 4376 millió Ft. Reálértékben a bevételecsökkenés 28%-os. A bevételecsökkenés elsősorban a külföldi bérelővéseknél és löttvad-értékesítésnél jelentkezett. A kiadások ugyanakkor jelentősen növekedtek, 1993-ban a vadgazdálkodási ágazat összes kiadása 4126 millió Ft volt az előző évi 3840 millió Ft-tal szemben.

Ezen belül a vadgazdálkodás takarmányozási költségei emelkedtek, valamint a vadásztársaságok egyéb kiadásai, azaz a haszonbérleti díjak. Az 1992. évi 780 millió Ft-os eredménnyel szemben, ami a vadgazdálkodási ágazatban jelentkezett, 1993-ban már csak 250 millió Ft volt. Első évben váltak országos összesítésben veszteséggé a vadásztársaságok. A veszteség 55 millió Ft. Jelentősen nőtt ugyanakkor az erdőgazdasági szektor eredménye, amely vadgazdálkodásból 233 millió Ft nyereséget könyvelhetett el.

3. sz. táblázat

VADÁLLOMÁNYBECSLÉS - 1994

Egység: db

Megye	Gím		Dám		Őz		Muflon		Vaddisznó		Mezei nyúl	Fácán	Fogoly	Túzok	
	Zárt téren	Összes	Zárt téren	Összes	Zárt téren	Összes	Zárt téren	Összes	Zárt téren	Összes					
Baranya		2 438		335		10 136				10	1 982	3 190	18 260	264	
Bács-Kiskun		1 135		320		18 288					589	60 643	60 440	5 588	143
Békés		18	84	566	7	16 947					61	95 793	107 104	5 615	333
Borsod-Abaúj-Zemplén		2 645				11 339		900		3 246	19 380	22 065	4 108		52
Csongrád		19		86		12 867				70	44 100	47 500	1 741		7
Fejér	20	1 254		57	71	9 178		640		1 173	18 099	28 726	3 356		4
Győr-Moson-Sopron		1 520		158		10 072		19		1 014	19 395	19 440	5 367		3
Hajdú-Bihar		11		92	20	15 233				343	78 524	69 381	3 344		265
Heves		2 028		75		5 986		1 326		1 639	18 525	17 323	1 593		10
Komárom-Esztergom	40	1 287	10	257	210	3 429		572		14	3 892	5 946			857
Nógrád		1 417		137		2 885		363		1 739	3 229	7 000			892
Pest		2 170		690		11 600		360		1 870	28 440	34 920	6 590		190
Somogy		3 203		869		11 266				2 441	2 787	14 610			347
Szabolcs-Szatmár-Bereg	10	386	95	668	23	15 902	29	29	193	805	44 720	66 304	6 442		
Jász-Nagykun-Szolnok						15 131				93	67 163	44 137	4 012		137
Tolna	2	1 721	1	681		11 768	6	6	15	916	17 642	24 330	1 034		
Vas		2 606		366		6 678		82		1 361	4 559	9 545			1 261
Veszprém		2 650		200		7 570		150		1 860	3 250	8 200			1 140
Zala		2 573	110	167		5 318		70		1 583	2 368	13 327			713
Vadásztársaságok	72	29 081	300	5 724	331	201 693	35	4 517	232	23 899	535 699	618 558	54 264		1 144
EVAG	1 907	3 477	3 210	3 275	432	4 563	230	230	2 206	2 996	2 800	10 360			150
EFAG	476	13 283	640	6 116	250	15 081	159	2 465	894	11 069	9 573	16 290			1 579
Mezőgazdasági Rt.-k	40	2 060	72	1 150	244	12 639	132	192	429	1 738	21 335	25 980			3 490
Egyéb üzemi területek		3 788		612		2 051		1 053		2 627	814	1 040			193
Üzemi területek	2 423	22 608	3 922	11 153	926	34 334	521	3 940	3 529	18 430	34 522	53 670			5 412
Országos összesen	2 495	51 689	4 222	16 877	1 257	235 927	556	8 457	3 761	42 329	570 221	672 228	59 676		1 305
1993. évi összesen	3 020	54 313	5 915	18 870	702	277 301	393	9 435	4 742	44 008	589 118	831 122	55 840		1 667
Változási index 1994/1993 (%)	82,6	95,2	71,4	89,4	179,1	85,1	141,5	89,6	79,3	96,2	96,8	80,9	106,9		78,3

AZ 1993-AS ÉV LEGJOBB TRÓFEÁI

SZARVASAGANCSOK 232 C.I.C. PONT FÖLÖTT

Elejtő neve	Elejtés helye	Tömeg (kg)	C.I.C. pont	Kor (év)
T. Heisig	Dél-somogyi MGK., Lábod	14,26	252,52	13
K. Spieth	Gemenci EVG., Gemenc	12,16	248,31	12
G. Hartwich	HM., Kaszópuszta	13,95	247,11	11
A. Guttmann	Mecseki EFG., Szentegát	13,30	244,62	14
W. Johns	Dél-somogyi MGK., Lábod	13,00	241,60	11
J. Kaser	Dózsa Vt., Somogyisimony	13,24	238,49	12
M. Storm	Gemenci EVG., Karapancsa	12,55	236,74	12
W. Hammans	Új Élet Vt. Darány	13,08	234,85	13
L. Bochlen	Zalai EFG., Bánokszentgyörgy	11,33	233,03	12
J. Gassner	Zrínyi Vt., Zalaegerszeg	12,48	232,43	12

DÁMLAPÁTOK 195 C.I.C. PONT FÖLÖTT

Elejtő neve	Elejtés helye	Tömeg (kg)	C.I.C. pont	Kor (év)
W. Eder	Felső-tiszai EFG., Guth	5,15	219,41	13
R. Müller	Dél-somogyi MGK., Lábod	4,50	205,23	10
Dél-somogyi MGK.	Dél-somogyi MGK., Lábod	4,90	202,93	10
H. Teubl	Dél-alföldi EFG., Sarkadremete	4,00	200,79	14
C. Kunert	Gyulai EVG., Óbíród	3,73	200,54	12
C. Graf	Dél-alföldi EFG., Sarkadremete	4,09	199,67	9
G. Flick	Gyulai EVG., Gyulaj	4,20	198,01	13
J. Koch	Rákóczi Vt., Balotaszállás	4,10	197,83	10
Kárpáti I.	Egyakarat Vt., Doboz	3,80	195,53	10
G. Schoiswohl	Tenkési Kittenberger Vt.	4,22	195,02	12

ÓZAGANCSOK 152 C.I.C. PONT FÖLÖTT

Elejtő neve	Elejtés helye	Tömeg (kg)	C.I.C. pont	Kor (év)
M. Rolland	Hubertusz Vt., Abádszalók	0,772	230,75	6
H. Manke	Mezőföld Vt., Mezőszilas	0,530	162,60	6
G. Castelli	Tiszafüredi Vt.	0,543	160,77	5
G. Seuer	Kittenberger Vt., Csákvár	0,564	157,96	10

ÓZAGANCSOK 152 C.I.C. PONT FÖLÖTT

Elejtő neve	Elejtés helye	Tömeg (kg)	C.I.C. pont	Kor (év)
C. Garcia*	Fekete I. Vt., Mezőtúr	0,589	157,41	7
W. Blumm	Dózsa Vt., Törökszentmiklós	0,575	157,25	10
P. Eydam	Dózsa Vt., Orosháza	0,534	154,76	7
J. Engeli	Egyesült Kömlői Vt.	0,514	154,21	6
Kinizsi Vt.	Fábiánsebestyén	0,578	152,77	8
E. Hanser	Mezőföld Vt., Mezőszilas	0,540	152,35	7

MUFLONCSIGÁK 212 C.I.C. PONT FÖLÖTT

Elejtő neve	Elejtés helye	(cm)	C.I.C. pont	Kor (év)
F. Koepe	Pilisi PEG., Gyarmatpuszta	88,00	216,85	6
F. Barigazzi	Mezőföld EVG., Vál	88,25	216,70	7
Zagyvavölgye Vt.	Homoktereny	87,40	215,15	9
H. Schamberger	Hubertusz Vt., Keszthely	81,00	214,80	7
F. Hinkel	Hubertusz Vt., Keszthely	86,30	214,70	8
R. Fivet	Pilisi PEG., Gyarmatpuszta	89,50	214,25	5
D. Dellmülle	HM. Erdőgazdaság, Uzsa	85,00	213,05	8
F. Schneider	Börzsönyi Dózsa Vt.	84,50	212,50	7
H. Morsch	Balatonfelvidéki EFG., Ugod	83,70	212,35	7

VADKANAGYARAK 127 C.I.C. PONT FÖLÖTT

Elejtő neve	Elejtés helye	Tömeg (kg)	C.I.C. pont	Kor (év)
G. Saurma	Gyulai EVG., Óbíród	26,60	130,50	
Gazdag Cs.	Aranyhomok Vt., Lajosmizse	19,65	129,90	
Kovács F.	Ceredvölgye Vt., Somoskő	21,80	129,90	
Papp S.	Petőfi Vt., Pityvaros	19,95	127,65	
Fürtös S.	Dolgozók Vt., Hortobágy	24,00	127,60	
A. Heimen	Lajtahansági ÁG.	19,25	127,50	
Schmidt J.	Hunor Vt., Véménd	20,40	127,00	

SZARVASAGANCS-BÍRÁLAT

Országos minősítési adatok 1993. évről szektoronként

Szektor	bem.	Mértékegység: db és %									
		A	E	B	Össz.	%	-1	-2	-3	Össz.	%
Erdő- és Vadgazd.	441	32	96	69	197	44,67	27	10	2	39	8,84
Erdő- és Fafeld. gazd.	1742	49	174	335	558	32,03	107	67	5	179	10,28
Állami Gazdaságok	360	19	67	89	175	48,61	13	18	1	32	8,89
MN. Erdőgazdaságok	435	5	36	95	136	31,26	25	13	2	40	9,20
Vadásztársaságok	4576	112	401	760	1273	27,82	308	160	35	503	10,99
M. Vad. Védegyelet	1	0	0	1	1	100,00	0	0	0	0	0,00
ATE Vadbiológia	3	0	0	0	0	0,00	1	0	0	1	33,33
Környezetv. Min.	9	0	0	1	1	11,11	0	0	0	0	0,00
Összesen	db 7567	217	774	1350	2341		481	268	45	794	
	%	2,9	10,2	17,8	30,94		6,4	3,5	0,6	10,49	
1992. évben	db 9438	326	1020	1677	3023		627	320	69	1016	
	%	3,5	10,8	17,8	32,03		6,6	3,4	0,7	10,76	

SZARVASAGANCS-BÍRÁLAT

Országos minősítési adatok 1993. évről megyénként

Megye	bem.	Mértékegység: db és %									
		A	E	B	Össz.	%	-1	-2	-3	Össz.	%
Baranya	871	23	93	173	289	33,18	49	40	4	93	10,68
Bács	207	14	37	30	81	39,13	20	11	1	32	15,46
Békés	3	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Borsod	298	1	8	56	65	21,81	18	9	1	28	9,40
Csongrád	4	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Fejér	427	13	40	80	133	31,15	24	16	2	42	9,84
Győr	423	1	20	67	88	20,80	10	2	0	12	2,84
Hajdú	7	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Heves	310	2	3	31	36	11,61	15	9	3	27	8,71
Komárom	385	0	19	54	73	18,96	12	9	2	23	5,97
Nógrád	285	2	10	39	51	17,89	13	6	2	21	7,37
Pest	558	1	19	52	72	12,90	37	19	5	61	10,93
Somogy	1152	60	198	262	520	45,14	62	60	14	136	11,81
Szabolcs	9	1	1	3	5	55,56	1	0	0	1	11,11
Szolnok	1	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Tolna	456	16	68	69	153	33,55	42	15	2	59	12,94
Vas	650	11	65	154	230	35,38	37	25	2	64	9,85
Veszprém	857	11	59	151	221	25,79	55	16	1	72	8,40
Zala	664	61	134	129	324	48,80	86	31	6	123	18,52
Összesen	db 7567	217	774	1350	2341		481	268	45	794	
	%	2,9	10,2	17,8	30,94		6,4	3,5	0,6	10,49	
1992. évben	db 9438	326	1020	1677	3023		627	320	69	1016	
	%	3,5	10,8	17,8	32,03		6,6	3,4	0,7	10,76	

SZARVASAGANCS-BÍRÁLAT

Országos tömegmegoszlási adatok 1993. évről szektoronként

Szektor	bem.	Mértékegység: db és %											
		-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10-11	11-12	12-
Erdő- és Vadgazd.	441	30	36	55	55	65	42	60	42	31	18	4	3
Erdő- és Fafeld. gazd.	1742	89	223	306	308	255	221	134	118	54	21	9	4
Állami Gazdaságok	360	11	31	35	47	46	59	51	38	23	14	2	3
MN. Erdőgazdaságok	435	19	45	68	88	102	57	32	16	5	1	1	1
Vadásztársaságok	4576	270	760	822	756	638	506	356	268	123	50	18	9
M. Vad. Védegyelet	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
ATE Vadbiológia	3	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Környezetv. Min.	9	1	1	0	2	2	2	1	0	0	0	0	0
Összesen	db 7567	421	1097	1287	1256	1109	887	634	482	236	104	34	20
	%	5,6	14,5	17,0	16,6	14,7	11,7	8,4	6,4	3,1	1,4	0,4	0,3
1992. évben	db 9438	557	1350	1617	1497	1344	1104	885	538	319	141	55	31
	%	5,9	14,3	17,1	15,9	14,2	11,7	9,4	5,7	3,4	1,5	0,6	0,3

SZARVASAGANCS-BÍRÁLAT

Országos tömegmegoszlási adatok 1993. évről megyénként

Megye	bem.	Mértékegység: db és %											
		-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10-11	11-12	12-
Baranya	871	32	108	134	128	132	133	74	75	37	11	3	4
Bács	207	10	25	33	30	22	22	26	14	13	9	2	1
Békés	3	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Borsod	298	15	34	63	64	62	44	13	1	1	1	0	0
Csongrád	4	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fejér	427	14	64	77	79	63	48	38	20	13	9	1	1
Győr	423	17	72	95	79	79	43	25	7	6	0	0	0
Hajdú	7	1	2	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Heves	310	19	59	79	67	56	16	10	2	1	1	0	0
Komárom	385	33	94	64	80	51	36	12	11	4	0	0	0
Nógrád	285	41	63	52	51	35	21	17	4	1	0	0	0
Pest	558	44	102	159	131	60	37	17	6	2	0	0	0
Somogy	1152	66	118	115	151	145	172	142	125	69	29	11	9
Szabolcs	9	0	0	1	1	3	0	3	1	0	0	0	0
Szolnok	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tolna	456	32	62	59	66	71	49	52	39	19	5	1	1
Vas	650	26	88	95	87	115	94	72	52	16	4	1	0
Veszprém	857	45	135	173	159	148	93	58	32	9	3	1	1
Zala	664	24	67	83	82	67	79	75	93	45	32	14	3
Összesen	db 7567	421	1097	1287	1256	1109	887	634	482	236	104	34	20
	%	5,6	14,5	17,0	16,6	14,7	11,7	8,4	6,4	3,1	1,4	0,4	0,3
1992. évben	db 9438	557	1350	1617	1497	1344	1104	885	538	319	141	55	31
	%	5,9	14,3	17,1	15,9	14,2	11,7	9,4	5,7	3,4	1,5	0,6	0,3

SZARVASAGANCS-BÍRÁLAT

Országos kormegoszlási adatok 1993. évről szektoronként

Mértékegység: db és %

Szektor	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11-	Összm.	2-5	2-5%
Erdő- és Vadgazd.	16	41	45	41	32	37	42	39	38	31	79	441	143	32,43
Erdő- és Fafeld. gazdaságok	43	220	275	222	173	158	168	123	135	69	156	1742	760	43,63
Állami gazdaságok	11	38	32	39	36	32	33	20	40	26	53	360	120	33,33
MN. Erdőgazdaságok	6	47	51	56	37	47	50	31	31	32	47	435	160	36,78
Vadásztársaságok	106	772	868	598	472	387	372	269	254	197	281	4576	2344	51,22
M. Vad. Védőgyűlés	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0,00
ATE Vadbiológia	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3	2	66,67
Környezetv. Min.	1	1	1	0	1	2	2	0	0	0	1	9	3	33,33
Összesen	db	183	1121	1272	956	751	663	669	482	498	355	7567	3532	46,68
	%	2,4	14,8	16,8	12,6	9,9	8,8	8,8	6,4	6,6	4,7	100		
1992. évben	db	277	1419	1627	1265	860	778	750	576	648	406	9438	4588	48,61
	%	2,9	15,0	17,2	13,4	9,1	8,2	7,9	6,1	6,9	4,3	100		

SZARVASAGANCS-BÍRÁLAT

Országos kormegoszlási adatok 1993. évről megyénként

Mértékegység: db és %

Megye	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11-	Össz.	2-5	2-5%
Baranya	17	172	138	106	71	94	73	62	49	25	64	871	433	49,71
Bács	6	38	37	24	11	13	14	15	15	8	26	207	105	50,72
Békés	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	100,00
Borsod	6	24	37	43	46	42	36	27	21	7	9	298	110	36,91
Csongrád	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	100,00
Fejér	8	45	63	38	37	36	47	35	35	28	55	427	154	36,07
Győr	13	56	82	63	50	34	42	14	33	10	26	423	214	50,59
Hajdú	1	2	2	0	1	0	1	0	0	0	0	7	5	71,43
Heves	2	33	58	48	42	36	31	18	19	12	11	310	141	45,48
Komárom	16	69	67	52	34	24	30	25	32	25	11	385	204	52,99
Nógrád	16	34	61	55	30	22	26	13	14	5	9	285	166	58,25
Pest	11	74	121	107	76	40	36	19	28	12	34	558	313	56,09
Somogy	36	173	149	97	107	94	124	61	75	88	148	1152	455	39,50
Szabolcs	0	0	1	1	2	1	0	1	1	1	1	9	2	22,22
Szolnok	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	100,00
Tolna	16	67	79	61	37	40	36	38	32	18	32	456	223	48,90
Vas	11	69	103	82	73	75	60	72	55	30	20	650	265	40,77
Veszprém	10	183	177	119	79	67	61	37	35	35	54	857	489	57,06
Zala	12	80	93	60	55	45	52	45	54	51	117	664	245	36,90
Összesen	db	183	1121	1272	956	751	663	669	482	498	355	7567	3532	46,68
	%	2,4	14,8	16,8	12,6	9,9	8,8	8,8	6,4	6,6	4,7	100		
1992. évben	db	277	1419	1627	1265	860	778	750	576	648	406	9438	4588	48,61
	%	2,9	15,0	17,2	13,4	9,1	8,2	7,9	6,1	6,9	4,3	100		

DÁMLAPÁTBÍRÁLAT

Országos minősítési adatok 1993. évről szektoronként

Mértékegység: db és %

Szektor	bem.	A	E	B	Össz.	%	-1	-2	-3	Össz.	%
Erdő- és Vadgazd.	294	11	40	58	109	37,07	25	6	0	31	10,54
Erdő- és Fafeld. gazd.	245	28	30	38	96	39,18	7	5	1	13	5,31
Állami gazdaságok	109	9	14	16	39	35,78	0	0	0	0	0,00
MN. Erdőgazdaságok	37	0	4	8	12	32,43	5	1	0	6	16,22
Vadásztársaságok	396	23	35	28	86	21,72	20	7	0	27	6,82
M. Vad. Védőgyűlés	0	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
ATE Vadbiológia	4	0	0	1	1	25,00	0	0	0	0	0,00
Összesen	db	1085	71	123	149	343	57	19	1	77	
	%	100	6,5	11,3	13,7	31,61	5,3	1,8	0,1	7,10	
1992. évben	db	1127	93	126	169	388	52	17	1	70	
	%	100	8,3	11,2	15,0	34,43	4,6	1,5	0,1	6,21	

DÁMLAPÁTBÍRÁLAT

Országos tömegmegoszlási adatok 1993. évről szektoronként

Mértékegység: db és %

Szektor	bem.	0-0,5	0,5-1	1-1,5	1,5-2	2-2,5	2,5-3	3-3,5	3,5-4	4-4,5	4,5-
Erdő- és Vadgazd.	294	0	1	6	28	84	103	57	12	2	1
Erdő- és Fafeld. gazd.	245	5	7	19	23	43	63	42	25	17	1
Állami gazdaságok	109	0	0	2	7	20	26	31	15	5	3
MN. Erdőgazdaságok	37	0	0	2	1	11	12	7	4	0	0
Vadásztársaságok	396	4	7	67	53	88	82	53	31	10	1
ATE Vadbiológia	4	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0
Összesen	db	1085	9	15	96	112	248	288	190	87	34
	%	100	0,8	1,4	8,8	10,3	22,9	26,5	17,5	8,0	3,1
1992. évben	db	1127	7	26	88	149	190	274	228	113	37
	%	100	0,6	2,3	7,8	13,2	16,9	24,3	20,2	10,0	3,3

DÁMLAPÁTBÍRÁLAT

Országos minősítési adatok 1993. évről megyénként

Mértékegység: db és %

Megye	bem.	A	E	B	Össz.	%	-1	-2	-3	Össz.	%
Baranya	27	2	3	3	8	29,63	1	1	0	2	7,41
Bács	45	1	4	5	10	22,22	1	2	0	3	6,67
Békés	109	23	19	11	53	48,62	2	1	1	4	3,67
Borsod	6	0	0	2	2	33,33	0	0	0	0	0,00
Csongrád	7	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Fejér	29	0	6	7	13	44,83	3	1	0	4	13,79
Győr	6	0	0	0	6	0,00	1	1	0	2	33,33
Hajdú	22	3	0	4	7	31,82	1	0	0	1	4,55
Heves	5	0	1	0	1	20,00	1	0	0	1	20,00
Komárom	26	0	1	4	5	19,23	2	2	0	4	15,38
Nógrád	6	1	0	0	1	16,67	0	0	0	0	0,00
Pest	117	2	3	9	14	11,97	3	2	0	5	4,27
Somogy	258	19	34	31	84	32,56	7	2	0	9	3,49
Szabolcs	24	4	3	2	9	37,50	1	0	0	1	4,17
Tolna	321	13	43	61	117	36,45	30	7	0	37	11,53
Vas	18	1	2	0	3	16,67	2	0	0	2	11,11
Veszprém	43	2	2	7	11	25,58	1	0	0	1	2,33
Zala	16	0	2	3	5	31,25	1	0	0	1	6,25
Összesen	db	1085	71	123	149	343	57	19	1	77	
	%	100	6,5	11,3	13,7	31,61	5,3	1,8	0,1	7,10	
1992. évben	db	1127	93	126	169	388	52	17	1	70	
	%	100	8,3	11,2	15,0	34,43	4,6	1,5	0,1	6,21	

DÁMLAPÁTBÍRÁLAT

Országos tömegmegoszlási adatok 1993. évről megyénként

Mértékegység: db és %

Megye	bem.	0-0,5	0,5-1	1-1,5	1,5-2	2-2,5	2,5-3	3-3,5	3,5-4	4-4,5	4,5-
Baranya	27	0	1	3	1	9	5	5	1	1	1
Bács	45	0	0	7	6	11	14	6	0	1	0
Békés	109	0	2	7	9	16	23	23	19	10	0
Borsod	6	0	0	0	1	4	1	0	0	0	0
Csongrád	7	2	1	0	2	2	0	0	0	0	0
Fejér	29	0	0	1	1	7	5	8	5	1	1
Győr	6	0	1	1	0	1	3	0	0	0	0
Hajdú	22	4	0	1	0	1	7	5	3	0	1
Heves	5	0	1	3	0	0	0	0	1	0	0
Komárom	26	0	0	4	3	6	10	2	1	0	0
Nógrád	6	0	0	2	2	1	0	0	0	1	0
Pest	117	2	5	32	17	29	23	6	2	1	0
Somogy	258	1	3	12	20	48	65	59	33	14	3
Szabolcs	24	0									

DÁMLAPÁTBÍRÁLAT

Országos kormegoszlási adatok 1993. évről szektoronként

Mértékegység: db és %

Szektor		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11-	Össz.	2-5	2-5%
Erdő- és Vadgazd.		0	3	18	20	21	38	42	34	45	25	48	294	41	13,95
Erdő- és Fafeld. gazdaságok		13	16	19	31	26	31	30	29	21	7	22	245	79	32,24
Állami gazdaságok		0	1	6	10	8	21	18	9	22	4	10	109	17	15,60
MN. Erdőgazdaságok		0	2	1	2	6	4	8	8	3	2	1	37	5	13,51
Vadásztársaságok		17	54	55	59	59	46	39	32	16	6	13	396	185	46,72
M. Vad. Védegyelet		0	0	1	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0,00
ATE Vadbiológia		0	0	1	0	2	0	1	0	0	0	0	4	1	25,00
Összesen	db	30	76	100	122	122	140	138	112	107	44	94	1085	328	30,23
	%	2,8	7,0	9,2	11,2	11,2	12,9	12,7	10,3	9,9	4,1	8,7	100		
1992. évben	db	26	83	118	134	125	122	136	97	132	53	101	1127	361	32,03
	%	2,3	7,4	10,5	11,9	11,1	10,8	12,1	8,6	11,7	4,7	9,0	100		

DÁMLAPÁTBÍRÁLAT

Országos kormegoszlási adatok 1993. évről megyénként

Mértékegység: db és %

Megye		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11-	Össz.	2-5	2-5%
Baranya		0	1	5	4	4	3	4	0	1	2	3	27	10	37,04
Bács		0	7	7	3	9	11	2	3	3	0	0	45	17	37,78
Békés		7	6	7	10	9	13	23	10	13	2	9	109	30	27,52
Borsod		0	0	1	1	1	2	1	0	0	0	0	6	2	33,33
Csongrád		3	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	7	6	85,71
Fejér		0	1	0	1	5	1	7	8	2	3	1	29	2	6,90
Győr		0	1	0	3	1	0	0	0	0	0	1	6	4	66,67
Hajdú		4	1	0	2	2	4	2	4	1	0	2	22	7	31,82
Heves		0	2	1	0	1	0	0	0	1	0	0	5	3	60,00
Komárom		0	3	2	7	2	2	4	4	2	0	0	26	12	46,15
Nógrád		0	1	1	3	0	0	0	1	0	0	0	6	5	83,33
Pest		10	32	15	10	16	12	9	8	3	1	1	117	67	57,26
Somogy		4	7	21	30	35	43	35	25	30	10	18	258	62	24,03
Szabolcs		1	3	5	1	2	2	3	4	0	0	3	24	10	41,67
Szolnok													0	0	0,00
Tolna		1	3	25	24	24	41	43	39	48	23	50	321	53	16,51
Vas		0	1	3	4	2	3	2	1	1	1	0	18	8	44,44
Veszprém		0	5	6	15	4	2	2	2	2	1	4	43	26	60,47
Zala		0	2	1	1	4	1	1	3	0	1	2	16	4	25,00
Összesen	db	30	76	100	122	122	140	138	112	107	44	94	1085	328	30,23
	%	2,8	7,0	9,2	11,2	11,2	12,9	12,7	10,3	9,9	4,1	8,7	100		
1992. évben	db	26	83	118	134	125	122	136	97	132	53	101	1127	361	32,03
	%	2,3	7,4	10,5	11,9	11,1	10,8	12,1	8,6	11,7	4,7	9,0	100		

ŐZAGANCSBÍRÁLAT

Országos minősítési adatok 1993. évről szektoronként

Mértékegység: db és %

Szektor	bem.	A	E	B	Össz.	%	-1	-2	-3	Össz.	%
Erdő- és Vadgazd.	316	0	4	6	10	3,16	19	8	2	29	9,18
Erdő- és Fafeld. gazd.	1767	3	2	13	18	1,02	70	27	5	102	5,77
Állami Gazdaságok	972	5	24	32	61	6,28	32	17	3	52	5,35
MN. Erdőgazdaságok	355	0	1	2	3	0,85	25	8	0	33	9,30
Vadásztársaságok	14084	106	248	433	787	5,59	517	183	39	739	5,25
M. Vad. Védegyelet	88	5	13	7	25	28,41	1	2	0	3	3,41
ATE Vadbiológia	7	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Környezetv. Min.	4	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Összesen	db	17593	119	292	493	904	664	245	49	958	
	%	100	0,7	1,7	2,8	5,14	3,8	1,4	0,3	5,45	
1992. évben	db	19757	196	441	744	1381	1011	366	63	1440	
	%	100	1,0	2,2	3,8	6,99	5,1	1,9	0,3	7,29	

ŐZAGANCSBÍRÁLAT

Országos tömegmegoszlási adatok 1993. évről szektoronként

Mértékegység: db és %

Szektor	bem.	-200	200-300	300-400	400-500	500-600	600-
Erdő- és Vadgazd.	316	73	163	74	6	0	0
Erdő- és Fafeld. gazd.	1767	629	938	188	10	2	0
Állami Gazdaságok	972	200	484	248	36	4	0
MN. Erdőgazdaságok	355	145	187	22	1	0	0
Vadásztársaságok	14084	3885	6456	3155	534	52	2
M. Vad. Védegyelet	88	6	33	29	18	2	0
ATE Vadbiológia	7	5	1	1	0	0	0
Környezetv. Min.	4	1	1	2	0	0	0
Összesen	db	17593	4944	8263	3719	605	60
	%	100	28,1	47,0	21,1	3,4	0,3
1992. évben	db	19757	4418	8972	5310	957	95
	%	100	22,4	45,4	26,9	4,8	0,5

ŐZAGANCSBÍRÁLAT

Országos minősítési adatok 1993. évről megyénként

Mértékegység: db és %

Megye	bem.	A	E	B	Össz.	%	-1	-2	-3	Össz.	%
Baranya	1172	2	13	36	51	4,35	49	18	5	72	6,14
Bács	1228	2	7	17	26	2,12	49	6	2	57	4,64
Békés	1250	17	45	60	122	9,76	30	11	1	42	3,36
Borsod	713	0	6	19	25	3,51	22	11	1	34	4,77
Csongrád	971	8	16	24	48	4,94	26	12	1	39	4,02
Fejér	686	5	10	21	36	5,25	17	10	4	31	4,52
Győr	1054	1	12	21	34	3,23	26	5	0	31	2,94
Hajdú	825	23	34	51	108	13,09	30	19	3	52	6,30
Heves	509	4	13	18	35	6,88	19	14	5	38	7,47
Komárom	371	1	5	1	7	1,89	10	4	0	14	3,77
Nógrád	369	1	2	4	7	1,90	14	3	1	18	4,88
Pest	1140	5	5	20	30	2,63	48	25	2	75	6,58
Somogy	1566	1	5	15	21	1,34	46	30	5	81	5,17
Szabolcs	761	10	25	24	59	7,75	30	13	3	46	6,04
Szolnok	1265	34	72	104	210	16,60	34	10	8	52	4,11
Tolna	981	0	6	18	24	2,45	64	23	3	90	9,17
Vas	879	2	6	14	22	2,50	25	16	3	44	5,01
Veszprém	1210	2	7	17	26	2,15	82	7	1	90	7,44
Zala	643	1	3	9	13	2,02	43	8	1	52	8,09
Összesen	db	17593	119	292	493	904	664	245	49	958	
	%	100	0,7	1,7	2,8	5,14	3,8	1,4	0,3	5,45	
1992. évben	db	19757	196	441	744	1381	1011	366	63	1440	
	%	100	1,0	2,2	3,8	6,99	5,1	1,9	0,3	7,29	

ŐZAGANCSBÍRÁLAT

Országos tömegmegoszlási adatok 1993. évről megyénként

Mértékegység: db és %

Megye	bem.	-200	200-300	300-400	400-500	500-600	600-
Baranya	1172	359	524	250	37	2	0
Bács	1228	312	661	234	20	1	0
Békés	1250	272	520	373	76	9	0
Borsod	713	224	317	144	27	1	0
Csongrád	971	272	416	246	32	5	0
Fejér	686	175	336	152	20	3	0
Győr	1054	356	509	164	24	1	0
Hajdú	825	118	349	255	91	11	1
Heves	509	101	238	141	26	3	0
Komárom	371	129	165	71	5	1	0
Nógrád	369	195	126	43	5	0	0
Pest	1140	418	512	189	18	3	0
Somogy	1566	522	832	198	13	1	0
Szabolcs	761	99	345	264	49	4	0
Szolnok	1265	330	453	363	106	12	1
Tolna	981	180	557	224	19	1	0
Vas	879	247	463	150	18	1	0
Veszprém	1210	403	615	179	12	1	0
Zala	643	232	325	79	7	0	0
Összesen	db	17593	4944	8			

ŐZAGANCSBÍRÁLAT

Országos kormegoszlási adatok 1993. évről szektoronként

Mértékegység: db és %

Szektor		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11-	Össz.	1-5	1-5%
Erdő- és Vadgazd.		13	29	44	57	54	38	38	30	10	2	1	0	316	197	62,34
Erdő- és Fafeld. gazdaságok		82	169	300	354	277	216	171	109	46	30	6	7	1767	1182	66,89
Állami gazdaságok		34	79	135	173	165	121	94	79	48	30	11	3	972	586	60,29
MN. Erdőgazdaságok		17	52	65	73	59	39	23	15	7	3	1	1	355	266	74,93
Vadásztársaságok		1004	1376	2031	2402	2191	1635	1387	1084	518	320	83	53	14084	9004	63,93
M. Vad. Védegylet		0	5	7	16	15	8	14	14	7	2	0	0	88	43	48,86
ATE Vadbiológia		3	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	7	6	85,71
Környezetv. Min.		0	0	0	2	1	0	0	1	0	0	0	0	4	3	75,00
Összesen	db	1153	1711	2583	3078	2762	2058	1727	1332	636	387	102	64	17593	11287	64,16
	%	6,6	9,7	14,7	17,5	15,7	11,7	9,8	7,6	3,6	2,2	0,6	0,4	100		
1992. évben	db	1309	1653	2706	3158	2943	2545	2399	1724	696	468	67	89	19757	11769	59,57
	%	6,6	8,4	13,7	16,0	14,9	12,9	12,1	8,7	3,5	2,4	0,3	0,5	100		

ŐZAGANCSBÍRÁLAT

Országos kormegoszlási adatok 1993. évről megyénként

Mértékegység: db és %

Megye		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11-	Össz.	1-5	1-5%
Baranya		143	91	161	207	198	139	99	84	20	18	4	8	1172	800	68,26
Bács		11	172	200	257	217	158	95	68	25	18	3	4	1228	857	69,79
Békés		39	136	191	240	227	124	119	101	47	21	2	3	1250	833	66,64
Borsod		4	37	65	94	114	101	90	105	46	35	12	10	713	314	44,04
Csongrád		36	180	164	159	136	88	98	55	34	13	4	4	971	675	69,52
Fejér		71	43	97	135	127	73	65	41	20	12	2	0	686	473	68,95
Győr		66	124	161	147	128	100	101	90	55	53	25	4	1054	626	59,39
Hajdú		42	73	109	121	125	104	109	84	37	16	2	3	825	470	56,97
Heves		14	25	78	123	103	57	46	32	20	5	5	1	509	343	67,39
Komárom		26	45	53	55	36	43	42	34	19	11	5	2	371	215	57,95
Nógrád		25	32	45	66	66	58	31	28	9	8	0	1	369	234	63,41
Pest		121	151	219	189	166	106	96	44	25	15	5	3	1140	846	74,21
Somogy		105	140	261	302	266	187	145	86	46	24	4	0	1566	1074	68,58
Szabolcs		17	42	117	126	116	100	96	60	39	41	5	2	761	418	54,93
Szolnok		203	94	135	162	133	134	115	154	83	39	10	3	1265	727	57,47
Tolna		41	101	147	188	168	125	98	68	23	18	4	0	981	645	65,75
Vas		34	64	83	141	178	141	115	75	25	13	4	6	879	500	56,88
Veszprém		116	119	199	213	170	145	88	83	45	17	6	9	1210	817	67,52
Zala		39	42	98	153	88	75	79	40	18	10	0	1	643	420	65,32
Összesen	db	1153	1711	2583	3078	2762	2058	1727	1332	636	387	102	64	17593	11287	64,16
	%	6,6	9,7	14,7	17,5	15,7	11,7	9,8	7,6	3,6	2,2	0,6	0,4	100		
1992. évben	db	1309	1653	2706	3158	2943	2545	2399	1724	696	468	67	89	19757	11769	59,57
	%	6,6	8,4	13,7	16,0	14,9	12,9	12,1	8,7	3,5	2,4	0,3	0,5	100		

MUFLONCSIGA-BÍRÁLAT

Országos minősítési adatok 1993. évről szektoronként

Mértékegység: db és %

Szektor	bem.	A	E	B	Össz.	%	-1	-2	-3	Össz.	%
Erdő- és Vadgazd.	20	1	4	2	7	35,00	0	0	0	0	0,00
Erdő- és Fafeld. gazd.	366	12	39	50	101	27,60	31	31	5	67	18,31
Állami Gazdaságok	12	0	4	2	6	50,00	1	1	0	2	16,67
MN. Erdőgazdaságok	69	4	3	4	11	15,94	3	1	1	5	7,25
Vadásztársaságok	322	12	13	52	77	23,91	26	15	4	45	13,98
ATE Vadbiológia	10	0	1	0	1	10,00	0	4	0	4	40,00
Összesen	db	799	29	64	110	203		61	52	10	123
	%	100	3,6	8,0	13,8	25,41	7,6	6,5	1,3	15,39	
1992. évben	db	853	37	75	99	211		72	42	12	126
	%	100	4,3	8,8	11,6	24,74	8,4	4,9	1,4	14,77	

MUFLONCSIGA-BÍRÁLAT

Országos minősítési adatok 1993. évről megyénként

Mértékegység: db és %

Megye	bem.	A	E	B	Össz.	%	-1	-2	-3	Össz.	%
Borsod	89	0	1	6	7	7,87	3	4	0	7	7,87
Fejér	68	2	6	13	21	30,88	2	0	1	3	4,41
Heves	229	6	4	24	34	14,85	13	12	4	29	12,66
Komárom	101	5	16	22	43	42,57	6	5	1	12	11,88
Nógrád	34	4	0	1	5	14,71	2	3	1	6	17,65
Pest	171	5	24	30	59	34,50	23	21	1	45	26,32
Somogy	16	0	5	3	8	50,00	1	1	1	3	18,75
Szabolcs	1	0	1	0	1	100,00	0	0	0	0	0,00
Vas	3	0	0	0	0	0,00	1	0	0	1	33,33
Veszprém	76	5	6	6	17	22,37	7	4	1	12	15,79
Zala	11	2	1	5	8	72,73	3	2	0	5	45,45
Összesen	db	799	29	64	110	203		61	52	10	123
	%	100	3,6	8,0	13,8	25,41	7,6	6,5	1,3	15,39	
1992. évben	db	853	37	75	99	211		72	42	12	126
	%	100	4,3	8,8	11,6	24,74	8,4	4,9	1,4	14,77	

MUFLONCSIGA-BÍRÁLAT

Országos hosszmegoszlási adatok 1993. évről szektoronként

Mértékegység: db és %

Szektor	bem.	-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80	80-	
Erdő- és Vadgazd.	20	1	0	1	7	4	5	2	
Erdő- és Fafeld. gazdaságok	366	1	5	34	114	107	78	27	
Állami Gazdaságok	16	4	0	1	1	3	5	2	
MN. Erdőgazdaságok	65	0	3	12	19	16	10	5	
Vadásztársaságok	322	0	5	41	78	104	79	15	
ATE Vadbiológia	10	1	1	2	3	2	1	0	
Összesen	db	799	7	14	91	222	236	178	51
	%	100	0,9	1,8	11,4	27,8	29,5	22,3	6,4
1992. évben	db	853	3	20	105	206	285	172	62
	%	100	0,4	2,3	12,3	24,2	33,4	20,2	7,3

MUFLONCSIGA-BÍRÁLAT

Országos hosszmegoszlási adatok 1993. évről megyénként

Mértékegység: db és %

Megye	bem.	-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80	80-	
Borsod	89	0	3	21	38	18	9	0	
Fejér	68	1	0	4	12	25	23	3	
Heves	229	0	3	25	76	77	40	8	
Komárom	101	1	1	2	24	24	39	10	
Nógrád	34	3	1	7	6	8	5	4	
Pest	171	1	3	7	43	62	41	14	
Somogy	16	0	0	1	2	3	7	3	
Szabolcs	1	0	0	0	0	0	1	0	
Vas	3	0	0	0	2	1	0	0	
Veszprém	76	1	3	23	19	15	8	7	
Zala	11	0	0	1	0	3	5	2	
Összesen	db	799	7	14	91	222	236	178	51
	%	100	0,9	1,8	11,4	27,8	29,5	22,3	6,4
1992. évben	db	853	3	20	105	206	285	172	62
	%	100	0,4	2,3	12,3	24,2	33,4	20,2	7,3

MUFLONCSIGA-BÍRÁLAT

Országos kormegoszlási adatok 1993. évről szektoronként

Szektor	bem.	Mértékegység: db és %									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	9-
Erdő- és Vadgazd.	20	0	0	6	7	5	1	1	0	0	0
Erdő- és Fafeld. gazd.	366	1	15	51	95	96	59	32	14	2	1
Állami gazdaságok	12	0	1	0	3	2	1	3	1	0	1
MN. Erdőgazdaságok	69	1	8	21	24	6	4	2	3	0	0
Vadásztársaságok	322	0	7	66	87	82	40	24	13	2	1
ATE Vadbiológia	10	1	1	5	3	0	0	0	0	0	0
Összesen	db 799	3	32	149	219	191	105	62	31	4	3
	% 100	0,4	4,0	18,6	27,4	23,9	13,1	7,8	3,9	0,5	0,4
1992. évben	db 853	4	43	181	199	189	118	75	25	14	5
	% 100	0,5	5,0	21,2	23,3	22,2	13,8	8,8	2,9	1,6	0,6

MUFLONCSIGA-BÍRÁLAT

Országos kormegoszlási adatok 1993. évről megyénként

Megye	bem.	Mértékegység: db és %									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	9-
Borsod	89	0	5	18	29	27	5	4	1	0	0
Fejér	68	0	1	14	23	19	7	3	1	0	0
Heves	229	0	0	30	63	71	32	22	10	0	1
Komárom	101	1	2	14	32	31	14	3	3	1	0
Nógrád	34	1	2	8	10	2	6	3	1	1	0
Pest	171	1	6	31	34	32	35	18	11	2	1
Somogy	16	0	1	1	4	3	3	2	1	0	1
Szabolcs	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Vas	3	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0
Veszprém	76	0	14	29	20	5	2	4	2	0	0
Zala	11	0	1	3	4	1	0	1	1	0	0
Összesen	db 799	3	32	149	219	191	105	62	31	4	3
	% 100	0,4	4,0	18,6	27,4	23,9	13,1	7,8	3,9	0,5	0,4
1992. évben	db 853	4	43	181	199	189	118	75	25	14	5
	% 100	0,5	5,0	21,2	23,3	22,2	13,8	8,8	2,9	1,6	0,6

VADKANAGYAR-BÍRÁLAT

Országos minősítési adatok 1993. évről szektoronként

Szektor	bem.	Mértékegység: db és %					
		A	E	B	Össz.	%	
Erdő- és Vadgazd.	359	9	12	29	50	13,93	
Erdő- és Fafeld. gazd.	832	9	24	59	92	11,06	
Állami gazdaságok	275	6	19	18	43	15,64	
MN. Erdőgazdaságok	207	1	5	13	19	9,18	
Vadásztársaságok	1120	34	59	129	222	19,82	
M. Vad. Védegylet	1	0	0	0	0	0,00	
ATE Vadbiológia	9	0	0	3	3	33,33	
Környezetv. Min.	10	0	1	3	4	40,00	
Összesen	db 2813	59	120	254	433	15,39	
	% 100	2,1	4,3	9,0			
1992. évben	db 2868	58	125	289	472	16,46	
	% 100	2,0	4,4	10,1			

Vadászok részére,
akik 50–100 m² körüli raktár
helyiséggel rendelkeznek,
előnyös mellékjövédelmet ajánlok.

Kérjük, hogy a jelentkezést német
nyelven, „Business” jellegre küldjék
a szerkesztőségbe.

VADKANAGYAR-BÍRÁLAT

Országos minősítési adatok 1993. évről megyénként

Megye	bem.	Mértékegység: db és %				
		A	E	B	Össz.	%
Baranya	334	2	8	15	25	7,49
Bács	45	3	0	3	6	13,33
Békés	3	0	1	0	1	33,33
Borsod	178	3	20	29	52	29,21
Csongrád	6	1	0	0	1	16,67
Fejér	208	5	12	25	42	20,19
Győr	233	6	12	17	35	15,02
Hajdú	8	1	2	2	5	62,50
Heves	111	7	1	7	15	13,51
Komárom	151	2	3	16	21	13,91
Nógrád	117	1	8	18	27	23,08
Pest	217	2	10	22	34	15,67
Somogy	440	2	17	32	51	11,59
Szabolcs	31	1	1	4	6	19,35
Szolnok	3	1	0	0	1	33,33
Tolna	186	8	6	12	26	13,98
Vas	109	3	4	15	22	20,18
Veszprém	292	8	9	21	38	13,01
Zala	141	3	6	16	25	17,73
Összesen	db 2813	59	120	254	433	15,39
	% 100	2,1	4,3	9,0		
1992. évben	db 2868	58	125	289	472	16,46
	% 100	2,0	4,4	10,1		

VADKANAGYAR-BÍRÁLAT

Országos hosszmegoszlási adatok 1993. évről szektoronként

Szektor	bem.	Mértékegység: db és %									
		0-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-	
Erdő- és Vadgazd.	359	75	24	22	43	55	72	34	17	17	
Erdő- és Fafeld. gazdaságok	832	305	89	78	82	67	76	61	39	35	
Állami Gazdaságok	275	82	40	36	28	28	20	25	4	12	
MN. Erdőgazdaságok	207	77	20	20	29	17	21	11	6	6	
Vadásztársaságok	1120	201	105	133	129	139	121	104	91	97	
M. Vad. Védegylet	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
ATE Vadbiológia	9	2	2	0	0	2	0	2	0	1	
Környezetv. Min.	10	1	0	1	0	3	1	2	1	1	
Összesen	db 2813	744	280	290	311	311	311	239	158	169	
	% 100	26,4	10,0	10,3	11,1	11,1	11,1	8,5	5,6	6,0	
1992. évben	db 2868	658	292	285	375	364	333	228	166	167	
	% 100	22,9	10,2	9,9	13,1	12,7	11,6	7,9	5,8	5,8	

VADKANAGYAR-BÍRÁLAT

Országos hosszmegoszlási adatok 1993. évről megyénként

Megye	bem.	Mértékegység: db és %									
		0-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21	
Baranya	334	115	41	35	30	23	39	28	15	8	
Bács	45	6	2	6	4	8	6	8	3	2	
Békés	3	0	0	1	0	0	1	1	0	0	
Borsod	178	35	13	11	14	15	19	14	24	33	
Csongrád	6	0	0	0	0	1	2	2	1	0	
Fejér	208	31	19	19	26	24	36	20	17	16	
Győr	233	67	34	31	18	22	19	21	10	11	
Hajdú	8	0	1	0	0	0	1	1	1	4	
Heves	111	14	9	14	10	10	12	14	9	19	
Komárom	151	40	8	14	21	13	17	18	13	7	
Nógrád	117	17	7	15	12	19	14	12	10	11	
Pest	217	41	22	18	22	33	20	21	20	20	
Somogy	440	171	61	49	51	39	34	22	6	7	
Szabolcs	31	5	1	3	5	3	6	1	3	4	
Szolnok	3	0	0	1	0	0	1	0	1	0	
Tolna	186	29	10	17	23	32	39	18	9	9	
Vas	109	36	12	8	15	14	9	8	4	3	
Veszprém	292	94	27	29	47	35	19	20	8	13	
Zala	141	43	13	19	13	20	17	10	4	2	
Összesen	db 2813*	744	280	290	311	311	311	239	158	169	
	% 100	26,4	10,0	10,3	11,1	11,1	11,1	8,5	5,6	6,0	
1992. évben	db 2868	658	292	285	375	364	333	228	166	167	
	% 100	22,9	10,2	9,9	13,1	12,7	11,6	7,9	5,8	5,8	

Az Országos Trófeabíró Bizottság szöveges értékelését decemberi számunkban közöljük.

ANGOL-MAGYAR LIBÁZÁS

Ifjú demokráciánk koronájának gyöngyszeme volt tavaly az angol királyi pár magyarországi látogatása. II. Erzsébet királynő és Fülöp herceg az angol királyi ház tradíciójának megfelelően messzemenően a „fair play” elkötelezettei, mint ahogy ez mindig is jellemző volt a királyi ház tagjaira. Ennek egy apró, de igen jellemző epizódja zajlott le fél évszázaddal ezelőtt Magyarországon.

Édesapám igen széles érdeklődési körű, több tudományban jártas, nagy sportember volt, s ha csak tehetett, vadászott, repült és lovagolt, amíg ezt a körülmények engedték. Sportszervezői közül a repülés hivatása is lett a harmincas évektől a háború végéig. Miután Magyarország a trianoni szankcióknak megfelelően katonai légierőt nem tarthatott fenn, ezért a sportrepülés szárnyait bontották először ki, és Debrecen környékén az 1930-as években élénk repülőélet indult el. A helyválasztást nyilván a nagy lapos pusztaság sugallta, ami megnövelte az akkor még elég merésznek tűnő repülés biztonságát. Volt viszont egy másik tényező is, méghozzá a Hortobágy messze földön híres vízivad-világa. A hortobágyi vadlibahúzásokon több tizezer madár mozgott a tocsogók között a levegőben, így minden vadász ha csak tehetett, oda igyekezett, így a repülő vadászok is. Édesapám minden ősszel ott libázott, s ezt tette az 1940-es évek tájékán is. A szokás az volt, hogy még a hajnal előtti sötétben ökrös szekér vitte ki a vadászt a tocsogók szélén előre kiásott lesgödörök egyikébe, s alkony után ismét sötétben vitte el a kocsit az éjszakai néhány órás szálláshelyére. A libagödör éppen hogy akkora volt, hogy a vadász kuporogva elfért kutyája, ikerpuskája, a néhány száz lőszer, kis elemózsia és termosztársaságában.

A nevezetes nap is úgy indult, mint a többi, a különbség csupán az volt, hogy azokban a napokban felettébb jó libahúzások voltak, így jóval több lőszer és még egy tartalékpuskát is vitt „biztos ami biztos” jelleggel. Jött is a liba mint a felhő, a levegő hangos volt a gárogástól, szárnyuhogástól. A nagy libaszivalyt mit sem zavarta a puskaropogás, amikor is a repülő fülnek szívbénítő hangok szűrődtek át a messzeségből. Egy repülőgép betegen köhécselelő motorjának hangjai értek oda. A zaj erősödött, és egy kis angol felségjelzésű sportgép jött alacsonyán kintlódva

a Hortobágy felett. A repülő aggodó együttérzése azonnal feledtette a libázás minden izgalmát, és az előbb még gödörben lapuló vadász kiugorva az elemózsias fehér kendőjével integetve és jelzőlövéseket leadva adta tudtára az idegen sporttestvérnek, hogy egy ember van a kietlen pusztaságban,

személyzet és szerelőkocsi nélkül lehetetlen legyen. A sok liba láttán a vendég rögtön kiütötte az ízig-vérig vadász jelei, így immáron hamar a húzásra terelődött a szó. A hazai vadász felajánlotta saját gödrét, kiválasztották a leginkább kézreálló fegyvert, testvériesen megfélemték a lőszer és az ele-

más teát kortyolgatva gyönyörködtek a magyar pusztá eme csodájában. Sötétedés után nagyot nézett a kocsis, amikor egy ember helyett kettőt talált, s ráadásul az egyik beszédét nem is értette, de a butkosából jószívvel megkínálta az idegent. A zötyögős úton volt mit megbeszélni, élmény volt bőven. A csárdában mosakodás után felfrissülve fehér asztalnál paprikás ételek, jó italok társaságában, cigányzenés csendes mulatozással hamar eltelt az éjszaka s egy másik kies helyre újra libázni indultak. Meghagyták, hogy a szerelőkocsi hova menjen, az angol vadász leírta hozzá a legfontosabb repülői tudnivalókat, s aztán Isten nevében adták át magukat az ébredő pusztaszepségének. A nap ugyanúgy telt el, mint az előző, csak éppen több volt a rossz lövés, hiába, a nem alvás eredménye a hibázás volt. Este már népes társaság várta őket, a csárda szinte hemzsegett a sok nagy méltóságtól, s csak ekkor derült ki, hogy ki kicsoda, a vendég sportember az angol királyi ház tagja, addig eszükbe sem jutott egymás családfáját firtatni. Az immáron protokollvacsorát követő baráti búcsúval úgy váltak el, hogy ha a Jóisten is úgy akarja, rendszeresen találkoznak vadászaton itt és ott egyaránt. A Teremtő másként rendelkezett, nehéz idők következtek, aztán a háború jött. A sors két ellenkező oldalra sodorta őket, de még így is a legvérvivárosabb időben két nagy faladát hozott a posta. Az egyikben egy pár ikerpuska ezüstmonogrammal, a másikban több száz újra tölthető teljes rézhüvelyes lőszer és egy töltevény alakú öngyújtó lapult baráti levél társaságában. A fiatal repülőhadnagy már Ungváron légi bevetés előtt kapta meg az eredetileg Debrecenbe címzett ajándékot. Az öngyújtót kabalának vitte magával, és hál' Istennek az sok veszély közepette meg is őrizte gazdáját. A köszönőlevél megírását vadász meghívással együtt az akkor még rövidnek hitt háború utáni békeidőre szánta. Hiába. Háború után katasztrófa, az osztályidegeneknek kijáró sors, az 1956-os szabadságharc után kínzás és börtön következtek. A keménylelkű és fizikumú mosolygó szemű sportember egész életében várta a békét, és tervezte a köszönőlevéllel egybekötött vadász meghívást. Nem érte meg. Oly gyorsan ment el az örök vadászmezőkre, hogy még csak üzenetet sem hagyhatott...

Bán István

FOTÓ: KOVÁCS ATTILA

akire számíthat. A kis repülőgép pilótája észrevéve a jelzést, irányt változtatott, és a jelzésnek megfelelően megsturcolva a gödröt, az egyre jobban kihagyó motorral sikló repülőt a közeli szárazföldnyelvre tette le. A kisgép ugrálva gurult, megállt, még köhögött párat, aztán merev légsavarral óriás szöcskeként meredt a pusztaságba. Pilótája fűgén ugrott ki, és sietett a közeledő vadász felé. Félúton fogtak kezét, és angolul beszéltek meg a kényszerleszállás körülményeit. Mint kiderült, az angol sportember repülőtúráját megszakító sajnálatos műszaki hiba ha nem is súlyos, de éppen elég volt ahhoz, hogy elhárítása műszaki

mózsia. Az új barátságra koccintottak a pálinkás teával, aztán két szomszédos gödörben rendezkedtek be. A repülő rádióján még beszóltak a debreceni reptérre, hogy a hortobágyi csárdához jöjjen ki a szerelőkocsi, és értesítsék a budapesti repteret a történekről, s ezután ki-ki a gödrébe vonult vissza. Hamar kiderült, hogy a vendég nemcsak a repülő botkormányát kezeli jól, de a fegyverrel is kiválóan bánik, mert a megállás nélkül ömlő V-alakú csapatokból szinte egymás után szedte le a libákat. Késő délutánra elfogyott az összes töltevényük, összeszedték a sok lőtt libát és a vendég libagödörnek szélén üldögélve s a maradék pálin-

A VADVÉDELMI ÉS VADGAZDÁLKODÁSI KAMARA ÁLLÁSFOGLALÁSA A VADGAZDÁLKODÁST ÉRINTŐ NÉHÁNY ALAPVETŐ KÉRDÉSBEN

A vadon élő állatok a világ és egyben a nemzeti természeti örökség részét képezik, függetlenül attól, hogy elejtésük, vagy bármilyen eszközzel történő kiszakításuk élőhelyük környezetéből, törvényesen megengedett vagy éppenséggel tiltott. A természet változatosságának megőrzésére irányuló erőfeszítések éppen úgy kell érintsék az emberi hasznosítás alá vont fajokat (így a vadászható fajokat is), mint a hasznosítás alól – törvényi szabályozás révén – kivontakat.

Az emberiség térhódítása nyomán a természet harmónikus működése, önszabályozó mechanizmusa jelentősen sérült. A jelenkor generációjának tudatos feladatává kell váljon e harmonikus működés feltételeinek lehető legteljesebb biztosítása. Mind ezen felelősség és tudatos feladatvállalás birtokában a vadgazdálkodásnak, mint az aktív természetmegőrzés részének, szakszerűen foglalkoznia kell a vadon élő állatvilág védelmével, megőrzésével, valamint „bölcs hasznosításával”. Ez a vadgazdálkodási szakma felelőssége.

A társadalom felelőssége az, hogy olyan szabályozási és szervezeti feltételeket teremtsen a törvényalkotáson keresztül, amelyekkel a földi élet túlélését biztosító hosszú távú érdekeknek rendeli alá a mindenkor piactudományi és profitorientált érdekeket.

A VAD TULAJDONJOGA

Abból a tételtől kiindulva, hogy a vadon élő állatok a nemzeti örökség részét, egyes populációik pedig a világörökség részét is képezik, csakis az állam vállalhat felelősséget és adhat garanciát ezek megőrzésére. Így például a vadon élő állatok védelméről nemzetközi konvenciók betartásáért is az egyes államok vállalnak felelősséget. Bár az „uratlan jószág” (res nullius) jogi kategó-

ria a fejlett európai országokban elterjedtebb, mint az állami tulajdon, Jenny (1985)¹ jelentős ellenérvet említ: „A res nullius koncepciót ma már anakronizmusnak lehet tekinteni, mivel nem felel meg a vadgazdálkodási feltételek fejlődésének, amelyre a vadállományokkal való tervszerű gazdálkodás jellemző. A vadnak tulajdon tárgyává tétele lehetővé tenné a vad védelméről minden támadással szemben, amely az uratlan jószág esetében nem lehetséges.”

A Vadvédelmi és Vadgazdálkodási Kamara véleménye szerint az uratlan jószág (res nullius), mint jogi kategória fejletlen és nehezen kezelhető, ezért a vadon élő állatnak – függetlenül az aktuális nemzetközi, vagy nemzeti védettségi státustól – célszerűen az állam tulajdonában kell lennie.

VADGAZDÁLKODÁS: ÁLLAMI FELELŐSSÉG

A vadgazdálkodás profitérdekektől mentes, a vadállomány megőrzésére és a hosszú távon fenntartható hozam elvére épülő bölcs hasznosítás meghatározására és végrehajtására irányuló tevékenység. A helyes vadgazdálkodási politika kialakításáért minden körülmények között az állam felelős. E felelősséget nem ruházhatja át senkire, mivel a természeti örökség garantált megőrzése csak akkor biztosított, ha a tulajdonos, jelen esetben az állam, szigorúan szabályozott körülmények között, hatékony (akár közvetlen) beavatkozást biztosító eszköztárral valósítja meg a profitérdekektől mentes célt, a természeti értékek, s ezen belül a vadállomány megőrzését.

A VADÁSZAT JOGA

A vadászat – a vadgazdálkodás által szabályozott körülmények között – a vad elejtésére, illetve

elfogására irányuló „saját profitorientált” tevékenység. Természetesen szoros kapcsolat van a vadgazdálkodás és a vadászat között, de a két terület fentiek szerinti elkülönülését világosan látni és tudatosítani kell és egyben szükséges elkerülni e különbség összemosását.² A vadászat a vadgazdálkodástól egyébként szervezetenként is elkülönítendő.

A vadászat jogát az állam bérbe adhatja, vagy erről lemondhat, célszerűen a földtulajdonos javára. Jelenleg a magyarországi gyakorlatban az előző forma van életben, de tudvalevő, hogy az európai országok többségében a vadászati jogot a földtulajdonhoz kötik. A vadászati jognak a földtulajdonhoz való kötése kétségtelenül azzal a remélt következménnyel járhat, hogy élőhely és vad kívánatos összhangja sürdésmentesebbé válik (mindazonáltal, ha a vad az állam tulajdona, nem a vad, hanem csak a vadászati jog és élőhely van azonos tulajdonos kezében). Az összhang a vadgazdálkodás szempontjából is kívánatos lenne, azonban a nyugat-európai példák azt mutatják, hogy a földtulajdonos sok esetben a vadászati jogot bérbe adja, s ezáltal a kívánt összhang újra diszharmonikussá válhat.

A vadászati jog bárkit illet is, a Vadvédelmi és Vadgazdálkodási Kamara véleménye szerint az államnak, mint a vadon élő állatok tulajdonosának mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy tulajdonosi érdekeit megfelelőképpen érvényesítse.

A VADGAZDÁLKODÁS FELÜGYELETI RENDSZERE

Az érvényes nemzetközi egyezmények, valamint a hazai jogszabályok érvényesítése érdekében szükséges egy hatékony, hatósági jogkörrel ellátott felügyeleti rendszer kialakítása és fenntartása. A vadgazdálkodásnak e szervezete része lehet egy komplex, a megújítható természeti erőforrások felügyeleti rendszerének (termé-

szetvédelem, erdő-, vad-, és halgazdálkodás), de önállóan is működhet.

Feladatai:

- a vadgazdálkodás hosszú távú terveinek betartatása,
- a vadászatra jogosult éves vadászati tervének jóváhagyása és betartatása,
- képzés és ismeretterjesztés.

VADGAZDÁLKODÁSI TERÜLET ÉS VADÁSZTERÜLET

A tervszerű vadgazdálkodást egy biológiailag kezelhető területi egységben, a vadgazdálkodási körzetekben szükséges folytatni, amely esetenként alkörzetekre, mint a legkisebb önálló vadgazdálkodási egységre tovább osztható.

A körzetek (alkörzetek) vadászterületekre oszlanak. A vadászterületek mesterségesen kialakított egységek, amelyek határait az élőhelyi adottságok, a vadállomány összetétele, a birtokviszonyok és a természetes képződmények befolyásolják. A vadászterület nagyságának javasolt alsó határa 4000 ha, ugyanis ez az a területnagyság, amelyen egy fő szakember általában még el tudja látni feladatát.

ÉRDEKKÉPVISELET

A vadgazdálkodás érdekképviseletére célszerű lenne működtetni egy köztestületet. Ez a testület lenne hivatott arra, hogy a vadgazdálkodás érdekeit kormányzati szerveknél képviselje, s egyben részt vegyen a vadgazdálkodás tervezésében, s a vadgazdálkodás és vadászat területén etikai normákat állítson fel és tartasson be.

A vadászokat továbbra is célszerű egyesületekbe szervezni, hiszen a sportvadászat igényli a szervezettséget és a belső kontrollt is. A sportvadászoknak a vadgazdálkodástól teljesen elkülönült saját érdekvédelmi szervezet(ek)et kell kialakítaniuk és fenntartaniuk.

¹ Az idézet (Jenny, J. [1985]: *Gibier res nullius res propria?* Bull. Mensuel O.N.C. No. 88 Février: 3-4) „Csányi (1992): A vadászat szabályozása és irányítása az EGK tagállamokban” című tanulmányából származik. Gödöllői Agrártudományi Egyetem, Vadbiológiai Oktató és Kutató Állomás, 83. oldal.

² Hasonló különbség létezik mindazon tevékenységi szférákban, ahol a megújítható természeti erőforrások emberi hasznosítás alatt állnak. Például: talajérő-gazdálkodás és növénytermesztés; erdőgazdálkodás és fakitermelés, élővíz-gazdálkodás és halászat stb.

VADÁSZOK A SAJTÓBAN

Az új vadászati törvény sürgető szükségességét felvető cikkek sora jelent meg az utóbbi időben is a sajtóban a vadgazdálkodásban fellelhető állapotok, a bizonytalanság okaként a törvény évek óta húzódó megszületését említve. Számos példa felsorolásával mutatták be a vadászati lehetőségek sikeres kihasználását, valamint a rabsicokkal vívott már-már reménytelen küzdelmet.

„A vadgazdálkodást leginkább a bizonytalan helyzet sújtja.” Ezt a kijelentést **Vajai László**, az FM vadászati, halászati önálló osztályának fősztályvezetője tette a **Napló** hasábjain. A szakember a **Tulajdonviszonyok és a vadászati jog** című interjúban elmondja: „Törvény ugyan szabályozza, hogy kit illet a vadászati jog, a tulajdonviszonyok változásai, az erdők magánkézbe kerülése azonban számos helyen kaotikus állapotokat teremtett. (...) A vadgazdálkodás konfliktusai csak is az új törvénnyel kezelhetők. A törvénytervezetet már korábban minden szinten megvitatták, de a tárca új vezetése megkérdi az érintett érdekképviseletek véleményét. A szakemberek a lehető legjobb szabályozásra törekuszenek annak érdekében, hogy a magyarországi vadállomány a hosszú távú gazdálkodást megvalósíthassák. (...) A vadállomány helyzetét is meghatározza ez a jogi bizonytalanság. A vadászterületek jelentős részén ugyanis »túlhasznosították« a vadállományt.”

Jankovics Zsolt, a Neszmélyi Dunavölgye Bérkilövő Vadász Társaság elnöke, a Komárom-Esztergom Megyei Bérkilövő Vadászok Szövetségének vadász mestere öröklött szenvedélyéről vall a **24 Órában** **A vadászat varázsa jelenti a legnagyobb örömet** címmel megjelent írásá-

ban. A vadgazdálkodásról szólva egyebek között kifejti: „A neszmélyi vadász társaság tagjainak közel 70-80 százaléka gazda is egyben, és saját bőrén érzi a vadkárt. A gazda-vadász úgy érzi, nem igazán igazságos ez a rendszer, mert a földtulajdon költsége őket terheli, de a rajta lévő vad vadászati lehetősége nem az övéké. Ezért olyan konstrukciót szeretnénk – a gazdák és a vadászok is –, ami valamiféle bérleti szerződésen alapul. Én nagyon sokat kaptam a családtól a vadászat szempontjából, de mivel földtulajdonos is vagyok, ezért mindkét fél gondját a vállamon érzem. Vadgazdálkodó szemmel látom, hogy ez csak álprobléma, megszüntetni nem lehet, de csökkenni lehetne, s a bérkilövők ezen serénykednének mind a 19-en.”

„Nagy a forgalom a Baranya megyei erdőkben, mert javában tart a vadászati szezon – de nem minden gond nélkül...” – olvasható a **Pesti Riport** **Mesél a mecseki erdő** című cikkében. Ebből kiderül: „A Mecseki Erdészeti Részvénytársaságnak 42 ezer hektár saját, és további 150 ezer hektár bérbé adott területe van. Utóbbi tizenkét vadász társaság használja. Évente az állatállomány tíz-húsz százalékát ellopják a rabsicok, és ez már önmagában nagy kár. De korántsem akkora, mint a négyszeresére duzzadt »szarvassereg« pusztítása. Az optimális másfél-kétezer darab szarvas helyett mintegy tízezer garázdálkodik a Mecsekben és a Dráva-árterben. Így az a képtelen helyzet alakult ki a gyakorlatban, hogy a szabadság szimbólumát jelképező erdőben kerítéssel védik a növényeket, kisebb fákat. Dr. Papp Tivadar kandidátus, a részvénytársaság igazgatója állítja: ha lenne már végre vadászati törvény – amire négy éve várnak –, nos, akkor sokkal rövidebb idő

alatt megoldódhatna minden. De a szakma megosztott! A vadászati védegyelet szerint sem eldöntött tény, hogy egyáltalán kinek a tulajdonában legyen a vadászati jog. A mintegy negyvenezer sport vadászból mindig van két-háromszáz, akik szabálytalanságaikkal lejáratják a társaságot. Véleményük szerint a jog – a vadászathoz – és a tulajdon az államot illeti meg. A cégszerű gazdálkodók szerint a földtulajdonhoz kell kötni a vadászati jogot. A vita és a belháború tehát dúl, de a lövések zaja nem mindig hallatszik ki az erdőből!”

Olasz vadászok kezdték az apróvadak kilövését címmel a Jász-Nagykunszolnok megyei vadász társaságok nyújtotta vadászati lehetőségekről ad tájékoztatást az **Új Néplap**. Eszerint: „Már a szezon elején elért kilövési eredmény jelzi, igen szép és minőségileg is jó az apróvadállomány. A tavalyinál kedvezőbb állapot megnövelte az olasz vendégvadászok érdeklődését a megyei lehetőségek iránt. (...) Gyakori lesz majd az olasz szó Abádszalók, Cserkeszőlő, Jászkóhalma, Karcag, Tiszaszentimre, Rákóczi falva és más települések térségében. Az olaszok mellett német és osztrák puskások is érkeznek. Számukra vonzó az is, hogy a Mavad lényegében hat év óta nem emelte árait a bérkilövéseket illetően; igaz, a jelenlegi árak sem alacsonyok.”

A kecskeméti arborétumba kalauzolja el olvasóit a **Kecskeméti Lapok** **Mikor szabad meghúzni a ravaszt?** című cikke, amelynek szerzője a Kiskunsági Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság illetékeseit szólaltatja meg. „Az arborétum területe a magyar állam tulajdona. A vadászat joga pedig a Kecskeméti Városi Vadász társaságé. (...) A törvény szerint nem kell kü-

lönleges védelem mellett – rendőri felügyelettel – vadászni abban az erdőben. Az más kérdés, hogy általános szabályok érvényesek. A ravaszt csak akkor lehet meghúzni, ha tisztán látszik a vad és az is megállapítható, hogy balesetet nem okoz a vadász. A Nyíri-erdőben is sok a kiránduló. Az a KEFAG üzemi vadászterület. Hivatásos vadászok dolgoznak, a vadgazdálkodási terv szerint. De a vendégek mégis jönnek. A legfontosabb vadászati szabály az óvatosság.”

A lapok hasábjain rendre visszatérő téma az orvvadászok elleni reménytelen küzdelem. A **Népszabadság** **Kérkedő orvvadászok, találékony fatolvajok** című riportja a gemenci erdőben szerzett tapasztalatokat osztja meg olvasóival. „Az orvvadászok ellen is roppant nehéz a küzdelem. Egyre többen vannak, s szemtelen magabiztosságuk már-már legendás. Előfordult, hogy egy rabsic meglátogatta az egyik erdészeti dolgozó feleségét, és eldicsekedett újonnan szerzett géppisztolyával. Egyben megüzentte az asszony férjének, hogy a gemenciek a »bűdös életben nem fogják elkapni őt«. A kérkedő orvvadászt feljelentették, de nem találták meg a veszedelmes fegyvert, így bizonyíték hiányában elmaradt a felelősségre vonás. Mellesleg akkor is enyhén megússzák a rabsicok, ha megbuknak. Az egyik orvvadászt például tetten érték a frissen leterített vaddisznó mellett. Amire a bíróságra került az ügy, a vádlott azzal védte magát, hogy ő tulajdonképpen gombászni indult, s eközben rontott rá az a vaddisznó. Még szerencse, hogy nála volt a puskája, így önvédelemből lelőtte támadóját. A mese annyira hatott, hogy az illetőt csak engedély nélküli fegyvertartásért ítélték el, és felfüggesztett büntetést kapott.

K. E.

A VADÁSZOK KÖNYVESPOLCÁRA

A MAGYAR VADÁSZLAP SZERKESZTŐSÉGÉBEN – 1054 BUDAPEST, HONVÉD U. 8. IV. EMELET 3. – KAPHATÓ VADÁSZKÖNYVEK:

Lovász Sándor: A vadászat lázában, Gelvác (Kontroll Kiadó, 1993, 154. p.) Ára: 340 Ft.

Elsőkötetű újságíró-vadász novelláskötete, amelynek vadásztörténelmi érdekessége a híres gelváci vadászterületért folyó elkeseredett harc, korabeli dokumentumok alapján.

Wentzely Dénes: Üzen az erdő (Lipták Kiadó, Balatonfenyves 1993, 228 p.) Ára: 295 Ft.

A népszerű erdész-vadász tömelletti egyszerűséggel, kendőzetlen igazságérzettel ír a több mint négy évtizedes erdési pályafutása alatt tapasztaltokról. Sajátos humora, izés nyelvezete tette egyénivé, több novellapályázat díjazottjává.

Gánti Tibor: Remetesüldő, (no, meg az Aggszűz!) Kogitátor Kiadó, Budapest, 1992, 149 p.) Ára: 198 Ft.

A népszerű biológus professzor briliáns humorú elbeszélésgyűjteménye, amelyben vadász pályafutásának állomásairól, sikereiről, kudarcairól vall. A könyvecske igazi meglepetés, nem is

véletlen, hogy a Bölcs Mosoly sorozat könyvei között jegyzik. Erre valóban rászolgált.

Id. és Ifj. Fuchs Antal: Dicsértesek a Bakony (Szerzői kiadás, Press Kiadó, 1994, 199 p.) Ára: 580 Ft.

A Fuchs-dinasztia fogalom a szakmában határainkon belül és túl. Ifj. Fuchs Antal a Széchenyi-könyvekből közismertté vált édesapja, a világhírű vérebvezető fővadász soha meg nem jelent kéziratát is fölhasználta a könyve megírásához. Ma már egy leltűnt csodavilágról, a Bakonyról mesél, illetve ad számot az utókornak. Az időrendbe fűzött történetek egy izig-vérig vadászcsalád hányattatásai egy olyan örült korban, amikor bármiért bárkit meghurcolhattak.

A vadászati ismeretek kézikönyve négy kötetben. Reprint kiadás, az 1892-ben megjelent mű hasonmása. (Lipták Kiadó, 1993, Balatonfenyves). Ára: 4900 Ft. A mű a boldog békeidők enciklopédiája, korának legnevesebb szerzőitől, Bölcs házai Belházy Jenő, Szécsi Zsigmond, Illés

Nándor neve akkoriban a legnagyobbak közül való. Az igényes kiadás alapmunka, nem hiányozhat egyetlen olyan vadász-könyvtárból sem, amelyiknek tulajdonosa egy kicsit is ad magára.

Szidnai-Bognár-Huszár: Magyarország aranyérmes trófeái, 1970-től 1988-ig, 559 p. Ára: 2000 Ft.

A könyv egy olyan korszaknak állít emléket, amely talán véglegesen eltűnt. Csodálatos fotókkal, adathalmazzal egy ország vadállomány-minőségének hű tükre. Szakemberek, vadász társaságok, kutatók és gyakorlati vadgazdák eredménnyel forgathatják, a lenyűgöző mennyiségű adattömeget munkájukhoz felhasználhatják. Tekintettel arra, hogy a kötet magyar és német nyelven íródott, ajándékozható a külföldi bérvadászoknak is.

Balogh Gábor: Véges vadászmezők (Szerzői kiadás, Partium Irodalmi Társaság, 1993 Győr, 129 p. Ára: 210 Ft.) A több folyóiratban megjelent neves novellista első elbeszéléskötete sa-

játos világba enged bepillantást. A szerző avatott tollal beszél a vadásatról, mert sok éven át hivatásos vadászként kereste kenyerét. Bizonyára ezért tűnnek hitelesnek elbeszélései, amelyek között szép számmal találunk humorosat, szórakoztatót is.

Széchenyi Zsigmond: Ahogy elkezdődött... (Amicus Kiadó, Budapest, 1994. 235 p. Ára: 548 Ft.) A világhírű vadászírónk klasszikussá vált könyvének legújabb kiadását senkinek nem kell talán bemutatni. A kiadó tervei szerint újra kiadják Széchenyi összes műveit, amelynek első példánya stílszerűen ez a kötet. Annak idején egész generációk kísérték el képzeletben csodálatos vadászútjaira és meghatározó élménnyé vált a vadászgenerációk pályafutása során. Igazi ajándék minden vadász könyvespolcára az igényes, küllemében még az első kiadást is jócskán felülmúló új kiadás, amely minden vadász számára tud újat mondani magas fokú szellemi üzenetével és etikai igényességével.

Frankonia

TRÓFEA KFT. AJÁNLATA:

KÍNAI LÉGFEGYVER 61 TÍPUSÚ, KALIBERE 4,5 MM-ES 40 CM-ES CSŐHOSSZAL
NAGYKERESKEDELMI ÁRA: 2750 FT + ÁFA

VÁRJUK VISZONTELADÓINK JELENTKEZÉSÉT A GÖDÖLLŐ, ISASZEGI ÚTON LÉVŐ
NAGYKERESKEDELMI RAKTÁRUNKBAN.

Telefon- és telefaxszámunk: 06-28-330-291; 06-28-320-760
Levelezési címünk: TRÓFEA KFT., 2101 Gödöllő Pf. 176.

KIT ÉRDEKEL?

Biztos, hogy sokunkat Dr. Csöre Pált, a mű szerzőjét több évtizedes szakmai tudása és gyakorlati tapasztalata segítette, hogy ezt a honfoglalás előtti időktől napjainkig ívelő anyagot összeállítsa. A különböző korszakok folyton változó vadállománya, az idő haladtával meg-megújuló vadászati módok, az egyre korszerűsödő vadászfegyverek, a vadgazdálkodás, vadaskertek és a vadászati kultúra, valamint ezek kölcsönös egymásra hatása alkotják a könyv gerincét. A könyv tervezett terjedelme kb. 260 oldal, kb. 70 fekete-fehér ábrával és 8 színes fényképpel.

Tervezett ára: 1500 Ft. Megjelenik 1994. második félévében.
Megrendelhető a szerkesztőségben: 1245 Budapest, Pf. 1209.

MEGRENDELÉS

Postaköltséget és csomagolási költséget a kiadó nem számol föl!

Megrendelem **A magyar vadászat története** című könyvet ... pld.-ban.

Tudomásul veszem, hogy a megrendelt könyve(ke)t utánvétellel kapom.

A megrendelő neve:

Pontos címe (irányítószámmal):

Dátum:

.....
aláírás (bélyegző)

EZ SE CSÍPJE A SZEMÉT: VADÁSZOK A KÖRNYEZETVÉDELEMÉRT!

ÚJ, KÖRNYEZETKÍMÉLŐ, RENDKÍVÜL GAZDASÁGOS
LEHETŐSÉGET KÍNÁLUNK ÖNÖKNEK:

Állítsák át benzinüzemű gépjárműveiket gázra!

A HIVATALOSAN ENGEDÉLYEZETT, SPECIÁLIS TARTÁLYVAL ÉS MINDEN EGYÉB FELSZERELÉSSEL, A SZÜKSÉGES MŰSZAKI VIZSGÁVAL EGYÜTT A BESZERELÉS IRÁNYÁRA 60 EZER FORINT. EZ A BERUHÁZÁS AZONBAN MÁR AZ ELSŐ FÉLÉVBEN MEGTÉRÜL. A GÉPJÁRMŰVEK ÜZEMELÉSI KÖLTSÉGE ÖSSZEHASONLÍTHATATLANUL ALACSONYABB MÉG A DÍZELMOTOROS JÁRMŰVEKÉNÉL IS.

HA NÁLUNK JELENTKEZIK, AZ ELSŐ TANKOLÁST A JÁRMŰ ELVITELEKOR INGYEN KAPJA, A MELLÉKELT BÓN ELLENÉBEN! EZ A CÉG AJÁNDÉKA.

**JELENTKEZNI A SZERKESZTŐSÉGBEN LEHET, A 131-4368 (FAX IS)
ÉS A 131-1631-ES TELEFONSZÁMON, VAGY LEVÉLBEN A
1054 BUDAPEST, HONVÉD U. 8. CÍMEN.
MINDEN TOVÁBBI INFORMÁCIÓVAL AZ ÖNÖK RENDELKEZÉSÉRE
ÁLLUNK.**

Egy jó barát, amely igazán természetbarát!

**EZ A BÓN
ÖNNEK EGY
TANKOLÁST ÉR!**

SZAKÁRUHÁZUNKBAN

kedvező áron szerezhethet be mindent, amire a VADÁSZATHOZ szüksége van.

MÁRKÁS VADÁSZ- ÉS MAROKLŐFEGYVEREK STEYR-MANNLICHER GOLYÓS VADÁSZFEGYVEREK

Legújabb márkás maroklőfegyverek a svájci-német **Sig Sauer P226-os**
és a **P228-as**, az osztrák **Glock 17 és 19-es** tip. pisztolyok.

REKLÁMÁRON: a Mátrafém 7,62 x 54 R golyós lőszer: 23 Ft/db.

Fegyverjavítás a boltunkban.

ARANYFACAN VADÁSZ-HORGÁSZ ÁRUHÁZ
Budapest XIII., Kádár u. 3. Tel.: 132-6566.

HORVÁTH NAGYKERESKEDÉS

a cseh vadászcizmák kizárólagos magyarországi importőre.

Cím: 8800 Nagykanizsa, Király u. 31/A, fszt. 1.

Tel./fax: 93/313-040/15-16-os mellék

93/313-140/15-16-os mellék

VISZONTELADÓK FIGYELMÉBE AJÁNLJUK:

cseh hagyományos (fűzős) gumicsizma és az új, bő torokszárú
cseh gumicsizma 1760 Ft + áfa

továbbá: görög importból származó összehúzható és normál
szárú, zöld színű PVC-csizmák 1100 Ft + áfa és 920 Ft + áfa.

Eduard
Kettner

MI MEGVALÓSÍTJUK ÁLMAI VADÁSZATAIT...

**Jávorszarvas-vadászat Litvániában
és Szibériában**

okt. 1.-dec. 12. DM 6900,-

Caribou-vadászat Kanadában

október/november DM 5900,-*

Antilop-vadászat Dél-Afrikában

március-november DM 6000,-

Bivaly-vadászat Tanzániában

július-március US\$ 7890,-

MI JÁRTUNK ITT, VADÁSZTUNK, LÓTTÜNK. JÖJJÖN ÖN IS VELÜNK!

Kérje részletes ár- és programajánlatunkat!

Kettner Vadászatszervező Iroda

1149 Budapest, Kövér Lajos u. 23. II. e.

Tel.: 267-6570, 267-6571, 163-7233

Fax: 163-1499

RENDKÍVÜLI AJÁNLATUNK

VADÁSZOKNAK ÉS TERMÉSZETJÁRÓKNAK!

A már eddig is nagy sikert aratott waxos kabát ismét kapható szaküzleteinkben, és megrendelhető csomagküldő szolgálatunknál.

BUDAPEST VI., Andrássy út 12. Telefon: 132-3180

MISKOLC, Ady Endre u. 5. Telefon: 06-46/343-701

PÉCS, Bajcsy-Zsilinszky út 3.

Telefon: 06-72/313-904

ZALAEGERSZEG, Tompa u. 1.

Telefon: 06-92/313-523

SZEGED, Stefánia u. 9. Telefon: 06-62/312-782

GYÖNGYÖS, Rózsa u. 2. Telefon: 06-37/311-898

MEZŐKÖVESD, Dózsa Gy. út 2.

Telefon: 06-40/312-011

CSOMAGKÜLDŐ SZOLGÁLATUNK

Kettner

NIMRÓD

K E R E S K E D E L M I K F T .

1149 Budapest, Kövér Lajos u. 23. II. em.

Telefon: 163-3004 Tel./Fax: 183-1970

Levél cím: Budapest, 1701 Pf. 67.

Kettner-kabát, waxolt tiszta pamutból.

Elöl kétutas cipzárral és patentokkal záródik.

Kordgalléros, kockás pamutból bélelt, kapucnija legombolható.

Elöl két bevágott és két legombolható foltzsebbel, hátul oldalcippel zárható, nagy hátsó zsebbel. Oldalt bővszabályozó, patenttal záródó sliccel.

Cikkszám: 60106 Méret: L, XL

Reklámáron: 9800 Ft

Barbour felületkezelő wachs

Cikkszám: 60800

Ár: 1400 Ft

VADGAZDÁLKODÁSI SZAKMÉRNÖKKÉPZÉS GÖDÖLLŐN

A GÖDÖLLŐI AGRÁRTUDOMÁNYI EGYETEM MEZŐGAZDASÁG-TUDOMÁNYI KARÁN AZ 1994/95-ÖS TANÉV TAVASZI FÉLÉVBEN ÖNKÖLTSÉGES VADGAZDÁLKODÁSI SZAKMÉRNÖKKÉPZÉS INDUL LEVELEZŐ TAGOZATON. A TANULMÁNYI IDŐ 2 ÉV. ● A VADGAZDÁLKODÁSI SZAKRA ELSŐSORBAN A VADGAZDÁLKODÁS TERÜLETÉN DOLGOZÓ AGRÁRMÉRNÖKÖK, ERDŐMÉRNÖKÖK ÉS ÁLLATORVOSOK JELENTKEZÉSÉT VÁRJÁK. ● JELENTKEZÉS HATÁRIDEJE: 1995. JANUÁR 10. ● BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁST ÉS JELENTKEZÉSI LAPOT A KAR TANULMÁNYI TITKÁRSÁGA AD. ● TELEFON: 28-310-200/1604

DIANA

Kereskedelmi és Szolgáltató Szövetkezet
DIANA TRADE KFT.

CSAK NÁLUNK:

Bizományos értékesítésre leadott sörétes és golyós vadászfegyverek újszerű állapotban, nagy választékban ● Gáz- és riasztópisztolyok, légpisztolyok, légfegyverek, hatástalanított fegyverek engedély nélkül ● Fegyverjavító műhelyünkben vállaljuk a vadászfegyverek szakszerű javítását, belövését, bevizsgálását és céltávcső szerelését, valamint fegyverek hatástalanítását ● Fegyverboltunk és műhelyünk címe: 1077 Budapest, Wesselényi u. 74. Telefon: 122-4002 ● Nagykereskedők, viszonteladók és egyéni vásárlók figyelmébe ajánljuk DISZKONT részlegünket: Budapest X., Szacsavay u. 44. Telefon: 147-2516

CONCORDE TRAVEL

ŐSZI-TÉLI AJÁNLATAINK

Szilveszter Cipruson: 9 nap/8 éjszaka 67 650 Ft/fő. Karácsonyi és szilveszteri ajánlatok Ausztriában: 35 900 Ft-tól. Városlátogatások egyénileg: Amszterdam 42 900 Ft-tól, London 43 900 Ft-tól. „Nyár a télen” – utazások partnerirodáink szervezésében: Kanári-szigetek, Izrael, Marokkó, Tunézia, Egyiptom, Thaiföld, Miami. Jelentkezés és részletes információ: 1062 Bp., Andrássy út 56. Telefon: 269-5447, 269-5448, fax: 153-0417.

Mindent egy helyen a STEFÁN KFT.-NÉL,

Szekszárdon! 7100 Szekszárd, Kossuth Lajos u. 32. Telefon: 74/19-609

VADÁSZBOLT:

VADÁSZFEGYVEREK, ÖNVÉDELMI FEGYVEREK, LŐSZEREK,
FEGYVEREK BIZOMÁNYI ÁRUSÍTÁSA
TRÓFEABÍRÁLAT · FEGYVERJAVÍTÁS · BELÖVÉS ·
VIZSGÁZTATÁS · TÁVCSŐSZERELÉS

1994. január 1-jétől fedett lőpálya kezdte meg működését ugyanitt.
Nyitva tartás: hétköznap 8-17 óráig, szombaton: 9-12 óráig.

BELFÖLDI BÉRVADÁSZATI ÁRTÁJÉKOZTATÓ

	Gimszarvas bika agancssúly (Ft)			Tehén Ft	Borjú Ft	Vaddisznó kan agyarthossz (Ft)			Koca Ft	Süldő Ft	Malac Ft
	5 kg	7 kg	10 kg			14 cm	18 cm	22 cm			
BEFAG Rt.	20 000	80 000	560 000	3000	1500	8 000	28 000	82 000	6 000	3000	1500
KASZÓ Rt.	—	—	—	2500	1000	12 cm: 10 000			4 800	2400	1200
SEFAG Rt.	50 000	100 000	560 000	4000	2000	18 000	58 000	158 000	10 000	4000	2000
VERGA Rt.	50 000	100 000	560 000	4000	2000	18 000	88 000	248 000	8 000	4000	2000
ZEFAG Rt.	45 000	100 000	560 000	4000	2000	18 000	58 000	158 000	8 000	4000	2000
HM Bp.-i Erdőgazdaság Rt.	108 000	232 000	612 000	8000	3600	28 800	94 400	280 000	9 600	4800	2000

Az árakhoz 25% ÁFA járul. Felhívjuk tisztelt olvasóink figyelmét, hogy a táblázatunk kizárólag tájékoztató jellegű, hogy az ország különböző pontjain mennyibe kerülne hazai vadászni a szarvasbika és vaddisznó elejtése. Az árakat információként közlő erdőgazdaságok elmondták, hogy hazai vendéget korlátozott számban vagy egyáltalán nem tudnak fogadni.

LÖVÉSZVERSENY GYŐRÖTT

A Kisalföldi Erdészeti Bt. főszponzorálásával szeptember 17-én fél tízkor dr. Magas László vezérigazgató megnyitotta a kétnapos győri vadásznapit lövészversenyt. Megnyitóbeszédében méltatta a vadász, erdész és más fegyverforgatók, szimpatizánsok baráti találkozóját. Kiemelte az erdő, a vad és a természetvédelem érdekében szükséges összefogást.

A győri Erdész-, Vadász-, Lövész Klub immár tíz éve, a hagyományoknak megfelelően ez évben is megrendezte az Országos Vadásznapok alkalmával az összetett vadászlövészetét. Több mint 60 versenyző és kb. 300 látogató szorított a kicsik és a nagyok versenyének. Íjászverseny, testőrku-pa-lövészet, vadász-cikk-kiállítás tarkította az ingyenes babgulyással élvezetesebbé tett programot.

A kétnapos lövészversenyen a Kisalföldi Erdész Bt., a Kisalföldi Vadászszövetség, a KIKO, a Siegert-Hubertus vadászboltok fődíjait a sikeres versenyzők nyerték:

Pisztoly egyéni:

I. Fodor László Budapest és Debő Csaba Győr, holtverseny
II. Alfred Kalkbrenner Burgenland

III. Horváth Miklós Győr

Összetett:

I. Alfred Kalkbrenner Burgenland

II. Józsy Géza Bábolnai BK.

III. Fodor László Budapest

Állóvad, futóvad:

I. Hans Peter Koo Burgenland

II. Alfred Kalkbrenner Burgenland

III. Józsy Géza Bábolnai BK.

Korong:

I. Markus Rausch Burgenland

II. Martin Bauhoffer Burgenland
III. Józsy Géza Bábolnai BK.

Csapat:

I. Burgenland Nord 984 ponttal
Alfred Kalkbrenner, Hans Peter Koo, Martin Bauhoffer

II. Bérkilövők csapata 934 ponttal

Józsy Géza, Horváth Miklós, Takács Attila

III. Budapesti Bérkilövők 727 ponttal

Fodor László, Repnik László, Aszódi Attila

A sportszerűen megrendezett verseny hiányossága volt, hogy a területes vadásztársaságok nem vettek részt a rendezvényen, a rendezőség ezt csak érdektelenségnek minősíthette. Elgondolkodtató az is, hogy a központi támogatás már tíz éve várat magára, nem beszélve a tehetős társaságaink, tagjaink feledékenységéről, amikor a zsebükbe kellene nyúlniuk szerény klubunk színvonalának emelése érdekében. Jó lenne, ha nem csak akkor látogatnának el hozzánk, amikor problémáink orvoslását várják el tőlünk, hanem eszükbe jutna, hogy talán mi is segítségre szorulnánk általuk néha, mind erkölcsi, mind anyagi vonatkozásban.

Mindezek ellenére a tenni akarásunkat újra bizonyítottuk ezen a kis rendezvényen, a lelkesedést nem csökkentették a fenti hiányosságok. Klubtagjaink, vendégeink a mostohább időjárás ellenére is kellemesen, jól szórakozva töltötték el ezt az emlékezetes hétvégét.

Laczk László

Győri Erdész, Vadász, Lövész Klub
ügyvezető elnöke

FEGYVERTESZT • FEGYVERTESZT • FEGYVERTESZT

A KIS-NAGY GOLYÓS

A nagy alkalom tavaly márciusban jött el, 19 évesen megvásárolhattam életem első golyós puskáját. Már jó előre elképzeltem, milyen remek kis 223-as kaliberű varmint puskám lesz. Ismerem Ausztriában egy fegyverkereskedőt, aki több tengerentúli cég képviselője, és mégiscsak Amerika a varmint hazája.

Elmeséltem elképzeléseimet, de nem tudott mutatni olyan puskát, ami igazán tetszett volna. A válogatás végén – mellékesen – megjegyezte, van nála egy 1992-es Remington-modell, a 700 BOL Mounten Rifle. Nézzem csak meg!

Megnéztem és beleszerettem. Igaz, szöges ellentéte volt az előzetes elképzeléseimnek, de mégis ezt választottam. Választottam 3,1 kg „mezitláb”, 7 x 64 Brenneke-kaliberű. Bárkinek meséltem róla, nem akarta elhinni, hogy le tudom olvasni a csőről a kalibert. Amerikai 7 x 64-es?! ... Pedig ez tényleg az. Pisztolyfogása, pofadékos agyazása nagyon jól illik a lövészhez. A hossza gumitalptól csőszájig 105, csőve 56 centiméter, kecses kis puszka. A lőtéren ellőtt első doboz 11 g SAKO lőszer után, a hideg vizes borogatás alattott el néhány napig. Nagyokat rügött, és ez fekvő testhelyzetben szokatlan is volt, viszont az egész napot végig lehet cserkelni úgy, hogy nem érzem neheznek a puskát. Az egész napi könnyű járás megéri azt az egy – néha nem is nagy – rü-

gást. Az, hogy könnyű, hátrányára is válik. A lövés felveri a csövet és ez főképp éjjel, lámpás vadkárrelhárító vadászatnál igen kellemetlen, mert a lövés pillanatában a vadász elveszti a célt és nagyon nehezen tudja újra megtalálni.

Vadászatra két különböző löszert használok. A nagyon pontos, könnyű 7,8 g SAKO soft point és a 11 g Norma PPC Vulkan. A könnyű löszer hátráló ereje elhanyagolható és a vadra való összpontosítás miatt nem is érzem a vadász. Hátránya az, hogy soft point felépítése és 850 m/s sebessége (100 m) nagyon nagyot „szakít” a vadból. Tehát özre nem alkalmas, de már sok kóbor kutyát segített át fájdalommentesen a másvilágra. Özre a 11 g Vulkan számomra megfelelőbb. Egyfelől azért, mert a „puha” özben nem expandál olyan mértékben mint a soft point lövedék és nem szakad szilánkokra akkor sem, ha bordát ér. Nem elhanyagolható az sem, hogy a Vulkan felépítése miatt sem vékony ágon, sem gabonaszálon nem csapódik szét. Nagyon jó társra találtam ebben a puskában. Igazi cserkelőpuska 3-9 x 44-es Bushnell-távcsővel, gyári szereléssel, betárazva 3,5 kg. Nehéz terepviszonyok között sem jelent nagy terhet a használójának és kalibere megfelelő minden Magyarországon vadászható nagyvad vadászatára.

ifj. Sárosi Péter

TerraPrint Kft.

Központ: 1025 Budapest, Cimbalmos u. 6/B
Telephely és mintabolt: 1142 Bp., Tengersizem u. 40/A. T./Fax: 251-9292

Megjelent (*) és megjelenő vadászkönyveink:

* A fekete földréz vándora (Magyar László, összeáll.: Dr. Krizsán László)	325 Ft
* Zörög a haraszt (Rózahegyi Kálmán). (az 1942-es kiadás ismétlése)	180 Ft
* Ott, ahol a Koppány-patak kanyarog (Tóth Ferenc)	350 Ft
* Kanyargós a vadászósvény (Ádám Jenő) (szerzői kiadás)	380 Ft
* Az én avett vadászkalapom (Ádám Jenő) (szerzői kiadás)	380 Ft
* Hallali (vadászversek, kürtszólamok) (Zsirai László)	180 Ft
* Apám és én 100 éven át vadásztunk (Szabolcs József)	450 Ft
* Kódos tájak, közös emlékek (Ádám Jenő) (szerzői kiadás)	350 Ft
* Vadászbibliográfia (dr. Ádámfi Tamás)	295 Ft
* Vidám vadászok, humoros horgászok ('95) (Tálosi-Zsirai)	99 Ft
* Bakiövés (vadászviccek) (Tálosi-Zsirai)	125 Ft
* Természetbarát zsebkalauz '95 (dr. Ruzsicska Mária-Tálosi)	99 Ft
* Természetbarát zsebkalauz '94, '95 együtt	140 Ft
* Egy pétervári vadászat (Zichy Mihály, 1871) (első kiadás)	295 Ft
* Szudánban vadásztam (Almásy László, 1927) (Előszó: Dr. Krizsán L.)	295 Ft
* Jó vadászatot (Illosvay Ferenc) (az 1942-es kiadás ismétlése)	520 Ft
* Ötven vadász emlékeiből (Szerk.: Tálosi István)	450 Ft
* Vadászkiáltások	500 Ft

Könyveink megrendelhetők és megvásárolhatók a fenti címeken és egyes vadászboltokban!

MAGNUM VADÁSZ ÉS ÍJÁSZ KIS ÉS NAGYKERESKEDÉS

MOST DISZKONT ÁRON
KÍNÁLJA A KÖVETKEZŐ

tasco

TÁVCSÖVEKET:

7 x 50 kereső	6 990,-
7 x 35 kereső	5 330,-
7 x 50 gumirozott	18 990,-
8 x 20 x 50	16 990,-
4 x 32TV céltávcső	5 990,-

KERESKEDŐK JELENTKEZÉSÉT IS VÁRJUK!

Cím: BUDAPEST VIII., József krt. 66. (Baross utcánál)
Tel.: (1) 133-9430, Nyitva: H-P 10.00-17.00
VÁC, Dr. Csányi krt. 56. Telefon: (27) 317-300 v. 319-100
Nyitva: H-P 9.00-17.00
Postán utánvétellel is szállítunk, hívja a (27) 317-300 telefonszámot!

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

EZT AZ ÜRES HELYET
A HÍRLAP ÉS POSTAIGAZGATÓSÁG
KÉRÉSÉRE HAGYTUK,
HOGY ELŐFIZETŐINKNEK
IDE RAGASZTHASSÁK
A CÍMZÉST TARTALMAZÓ
ETIKETTET.

HÍREK

HÍREK

HÍREK

HÍREK

A Vadász Könyvklub október 7-i klubnapján a balatonfenyvesi Lipták Kiadó is csatlakozott a klubhoz és a Mezőgazda Kiadóval közösen érdekes előadásokat tartott a klubtagokra vonatkozó kedvezmények, tervezik ötven közismert vadász egy emlékeztető történetéből összeállított kiadvány megjelentetését, és egy magnetofonkasszétán a kurtjeleket és vadászati témájú zeneműveket ad ki a Terraprint kiadó.

Magyar Ferenc fotóművész „Barangolásaim” című kiállítása a múlt hónap 20-án nyílt meg a kaposvári SEFAG Rt. tanácstermében. A kiállítás november 4-ig tekinthető meg, 12-től 18 óráig.

„Az erdő-, vad-, és halgazdálkodás, valamint a természetvédelem érdekeinek egyeztetése” címmel második alkalommal rendezik meg a DATE Állattani és Vadbiológiai Tanszékének szervezésében a Kelet-Magyarországi konferenciát november 5-6-án. A konferencia öt szekcióból áll: erdő-, nagyvad-, apróvad-, halgazdálkodás, valamint természetvédelem témájában zajlik, amelyet szabadtermi bemutatók színesítnek. A részt vevő szakemberek – előadók és hallgatók – sokat várnak az álláspontok közeli tisztázásából, és sokat vitatott kérdéseknél tudományos igényességű megválaszolásától.

Fórumon találkozhatnak az érdeklődők a Vadászlap munkatársaival Szekszárdon a Gemenc Szállóban november 8-án, kedden 17 órakor. Elsősorban Tolna megyei vadászok szíves részvételére számítunk, de szívesen látunk mindenkit, akinek a vadászati ügyre fontos. Nincs, mi legalább is nem ismerünk semmiféle „tabu témát”, várjuk ötleteiket, javaslataikat, mert ez a lap az Önöké.

Az első vadászati tapasztalatai alapján mindenünnen kedvező híreket kapunk az apróvad természetes szaporulatát illetően. A mezőgazdasági művelésben bekövetkezett változások kedvezően hatottak mind a fán, mind a mezei nyúl élőhelyeire. Egyre több helyen figyeltek meg szép számú fogolycsoportokat, amelyek megjelenése biztató, annak ellenére, hogy nem vadászható vadfaj, csak ott, ahol jelentős kibocsátás történt. A vadrevezdészek is jól sikerültek, a nyári szárazságot időben követte az augusztusi esőzés, így számos vadászársunk, aki nem sajnálta az időt és a fáradságot, szép eredményeket gyűjtöttek. Természetesen a mezei nyúl vadászati zóna még előttünk van, és az eredményesség még sok mindentől függ, de bizakodva számíthatunk az újfent beindult nyúlhalászások elé, mert az olaszok feloldották az évek óta tartó elővadás-beviteli tilalmat, és ez igen jelentős tétel a megroggyant helyzetű apróvadász társaságok részére.

Mátészalkán a Szatmár Vadásztársaság a Triada Természetvédelmi egyesülettel közösen hozta létre a Természetvédelmi és Vadász Klubot. Céljuk a sokat emlegetett együttműködés gyakorlati megvalósítása. Ez minden bizonnyal hasznára lesz a vadász és természetvédő és vadász kapcsolatok javulásának. A klub már jelenleg is rendelkezik rendkívül gazdag ásványgyűjteménnyel, valamint hagyományból hozzászolgált egy mongóliai gyűjtőútól származó trófea gyűjteményhez is.

Skeetlövő pályát avartak október 23-án a Pécsvárad környéki vadász társaságok. Magyar Gyula, a REKA Bérkilövő Vadásztársaság elnöke lapunknak arról számolt be, hogy a társaság önmagából építette fel a nemzetközi szabályoknak is megfelelő lövőteret, amelyhez később vadászhatat is építenek és egy kis sportcentrummá szeretnék fejleszteni. Szombat-vasárnap ügyelettel a környék vadászai részére lehetőség nyílik a gyakorlásra, esetleg egy-egy új puskával való megismerkedésre. A közelben golyós lőtér is rendelkezésre áll a gyakorlásra, belövésre. A nem kis anyagi áldozattal megépült objektumot ünnepléses külsőségekkel, megilletődve vehették birtokukba mind a tulajdonosok, mind a meghívott vadásztársak. A lőtér területét a bérkilövő vadásztársaság az önkormányzattól megvásárolta, ezzel elejét vették az ország több helyén dúló rendezett és rendezetlen jogvitáknak, amelyek ma a nagy anyagi áldozatokot kívánó sportlövészet háttérbe szorításához vezettek.

Az OTB-nél lapzártakor nyilvántartott legerősebb három gimzarvaság adatai: Hubertus Vadásztársaság, Nagykanizsa 13,37 kg, 255,95 IP

Gemenci EVG, Karapancsa 10,78 kg, 234,37 IP
Mecseki EFAG, Vajszló 12,35 kg, 230,47 IP
(A vidéki, kihelyezett bírálóbizottságoktól még nem érkezett be minden adat, ezért a rangsorrend változhat!)

Vadászírók, képzőművészek!

1996 májusában vadászati témájú alkotótábor szeretnénk létrehozni, Bükkszentkereszt Helikon néven. Ezt részben Kemény János emlékére tesszük, aki nemcsak a művészet elkötelezett mecénása volt, de érzékeny tollú író, vadászíró is. Az alkotótábor célja a természetábrázoló képzőművészek, népművészek, vadászírók alkotói együttműködésének elősegítése. Az ország legmagasabb fekvő községében, Muzsán megidéző környezetben a művészek számára mód nyílna a kreatív tevékenységre, miáltal egy hét után könnyebb tudóval és súlyosabb művekkel hagyják el a festői Bükk hegységét. A nagyváros ingerkezélyes légköre mindegyre kevés módot ad, ingereltől legfeljebb ingerültek leszünk.

Terveink között szerepel kiállítások és író-olvasó találkozók megrendezése, valamint vadászó színészek és színészkedő vadászok fellépése.

Az érdeklődés felmérése végett az alábbi címre várjuk mindazok levelét, akik a rendezvényen részt kívánják venni. Ötleteiket, melyek az alkotótábor programját gazdagítják, szívesen vesszük.

Földi László
Szolnoki Szigligeti Színház

A rosszindulatú daganatos gyermekek külföldi gyógykezeléséért létrejött alapítvány kuratóriumának elnöke, Gregorits Géza, különleges kérelemmel fordult Vajai Lászlóhoz, az FM vadászati és halászati önálló osztályának vezetőjéhez. Kérésük szerint Günther Emes úr, a német testvérszervezet elnökhelyettese szíveskedésére vadász és rendkívül sokat tett az alapítvány eredményes működéséért, egyebek között több mint 300 ezer márká értékű segítséget nyújtottak önzetlenül, a gyógykezelésben, a műszerek

adományozásával, és az orvosok továbbképzésével. Szeretnénk valamilyen módon viszonzni az önzetlen szívességet és Emes urat meghívni szarvasbika-vadászatra, Magyarországra. Az igazán jótékony célú kérés nem maradt pusztába kiáltó, a Gemenci EVAG Rt. vállalta a házigazda szerepét, és így talán – a maguk módján – a vadászok is tudták tenni valamit a szívemarkolóan szomorú sorsú gyermekek gyógyulásáért.

A vendéglátók ugyancsak kitettek magukért. Emes úr csodálatos négy napot töltött a Duna árterén, és tényleg is hozott egy súlyában szerény, de a maga nemében méltán világhírű gemenci bikát. Amint vendéglátóink elmondta, előre szóló emlékekkel távozik. Sikerült melyebbe tenni a barátságot.

Új vezetőséget választott az Országos Erdészeti Egyesület Közgyűlése. Az elnök változtatlanul Schmotzer András, a többi tisztségviselő személye változott.

Főtítok: dr. Szikra Dezső, helyettese: Csóka Péter. Általános alelnök Rakonczay Zoltán, a magánerdők ügyében Steiner József, technikus alelnök: Valentin Károly. A szerkesztőbizottság elnöke: Pápai Gábor, a régiófelelősök: Göbölös Antal, Bus Mária, dr. Szőnyi János, dr. Czerny Károly.

Két halálos áldozata is volt a közelmúltban a vesztettségnek Borsod-Abaúj-Zemplén megye területén. Október 20-án egy 40 éves hölgy vesztette életét a sátoraljujhelyi kórházban, Miskolcon pedig egy két éves kislány halt meg a vesztettség vírusától. Ricsén 40 embert öltöztet be a betegség elleni vakcinával, amelyet megkaptak a betegekkel érintkező egészségügyi dolgozók is. Pillanatnyilag annyit tudunk, hogy a veszélyes betegséget macska vitte át az emberre, amely – minden bizonnyal – a fertőzés rókától kapta. Eppen ezért az eddigieknél is nagyobb figyelmet kell szentelni a természetben a tél folyamán elejtett rókáknak, mert nagy a fertőzés veszélye, így a gumikesztyű használata egyetlen elejtett rókánál sem mellőzhető. Sajnos nem mindenki tudja, hogy a kórokozó Lyssa-virussal fertőzhető minden házi és vadon élő állatfaj, például az őz is. A betegség egyik látható tünete a megszokottól eltérő viselkedés, a szokatlan „szelidség”, amelyet a vadászok észlelhetnek. Az ilyen állatokhoz elejtésük után gumikesztyű nélkül hozzányúlani nem szabad, és az esetet haladéktalanul jelenteni kell a közeleti hatósági állatorvosnak. A sajtó kérdésére válaszolva dr. Sedlak Mária megyei tisztifőorvos asszony elmondta, hogy elegendő oltóanyag áll rendelkezésre.

VADÁSZLAP
MEGJELENIK HAVONKÉNT
A HÓNAP ELSŐ KEDDJÉN

Főszerkesztő: Csekő Sándor · Felelős szerkesztő: Homonnay Zsombor · Tervezőszerkesztő: Kun Gábor · Fotóriporter: Polster Gabriella · Szerkesztőségi titkár: Lukácsné Kocsis Marianna · A szerkesztőség levelezési címe: 1245 Budapest Pf. 1209 · Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület · Felelős Kiadó: Knefely Mária úv. igazgató · A szerkesztőség és a kiadó címe: 1054 Budapest V., Honvéd u. 8. IV. em. 3. Telefon: 131-1631. Telefon és fax: 131-4368 · A Magyar VADÁSZLAP előfizethető rózsaszínű postautalványon a szerkesztőség levelezési címen vagy átutalással az AGROBANK Rt.-nél vezetett 219-98629-19677079-70020012 számú számlára. Terjeszti a HIRKER Rt. az NH Rt., és az alternatív terjesztők. Az előfizetési díj egy évre 700 Ft

ISSN 1215-6159

Athenaeum Nyomda Rt.
94 0585
Felelős vezető:
Vida József
vezéregazgató